

**MESTO
BANSKÁ BYSTRICA**

**Výročná správa konsolidovaného celku
Mesta Banská Bystrica
za rok 2019**

AUGUST 2020
EKONOMICKÝ ODBOR

Úvodné slovo primátora mesta

Prvý rok môjho druhého funkčného obdobia bol náročný, no bohatý na nápady i realizácie. Som veľmi rád, že mi Banskobystričania opätovne prejavili dôveru, a preto sme s odbornými útvarmi mohli plynulo pokračovať v rozbehnutých projektoch. Spolu s poslancami sme si nastavili spoločné priority a aj naďalej sme venovali pozornosť často diskutovaným témam, ktoré trápia slovenské samosprávy.

Tento rok bol však najmä o kontinuite s predchádzajúcim obdobím. Pokračovali sme v opravách budov v majetku mesta. Najvýraznejšie boli opäť materské školy, no zamerali sme sa aj na zbrojnice, kultúrne domy či Základnú umeleckú školu J. Cikkeru. Do obnovy miestnych komunikácií sme počas dvanástich mesiacov investovali viac ako dva milióny eur a v znižovaní investičného dlhu, ktorý sa týka tejto oblasti, chceme vytrvalo pokračovať. Naďalej sa tiež venujeme parkovacej politike na sídliskách. V niektorých lokalitách sa nám parkovacie miesta podarilo dokončiť, v iných častiach máme pred sebou ešte kus práce, no nepoľavíme. Týka sa to najmä Tatranskej ulice, kde je problém najväčší. Venovali sme sa aj otázke cyklotrás, nakoľko sú zo strany obyvateľov stále žiadanejšie. Aj napriek mnohým problémom ma teší, že sa nám v septembri podarilo v Banskej Bystrici otvoriť prvú reálnu cyklotrasu. Podmienky pre nadšencov tohto športu sa v meste pod Urpínom stále zlepšujú, čo je pozitívna správa pre obyvateľov i návštevníkov. Rozbehli sme napríklad projekt s požičiavaním e-bikov, a nakoľko v našom meste máme aktívnu komunitu cyklistov, aj vďaka ich pomoci pribudli pri železničnej stanici cykloboxy a mapa pešej dostupnosti.

Mestu sa darí rozvíjať aj v oblasti cestovného ruchu, k čomu prispelo viacero projektov. Obľúbená Hodinová veža je celoročne otvorená, spúšťame projekt Európskej fúggerovskej cesty a chceme rekonštruovať priestory Barbakanu. Podľa vzoru zahraničných miest sa zameriavame aj na ekologické projekty. V roku 2019 sme na vianočných trhoch pre ľudí po prvý raz sprístupnili vratné keramické hrnčeky, ktoré šetria životné prostredie. K našim prioritám prirodzene patrí čistota mesta. Od augusta máme vysúťaženého nového dodávateľa v oblasti odpadového hospodárstva, vďaka čomu v uliciach pribudli nové nádoby na zber odpadu a zlepšilo sa aj dočisťovanie stojísk na sídliskách. Tejto oblasti sa chceme venovať aj v ďalších rokoch. Medzi naše ciele patrí napríklad umiestňovanie polopodzemných kontajnerov.

Mesto Banská Bystrica má bohatú históriu, s ktorou sa spájajú aj pietne miesta. Mnohé z nich boli v minulosti zanedbávané, čo sa usilujeme už niekoľko rokov napraviť. Počas roka 2019 sme zabezpečili opravu a údržbu sôch, pietnych symbolov a miest či osadenie pamätných tabúl. Vďaka spolupráci s inými inštitúciami sa dočkali opravy aj hroby významných osobností, akými sú Terézia Vansová či Oskar Petrogalli. Obnovili sme Pamätník obetiam fašizmu v Kremničke. Financie boli vyčlenené aj na budovanie parkoviska, oporných múrov a chodníkov na vojenskom cintoríne v Majeri, na ktorom sa nachádza aj Monument. Som hrdý na to, že toto dielo je uznávané na Slovensku i v zahraničí a tento rok zaň tvorcovia získali významné architektonické ocenenie – Cenu Dušana Jurkoviča. V súvislosti s históriou ma veľmi potešila aj spolupráca na oslavách 75. výročia SNP či 30. výročia Nežnej revolúcie. Tieto udalosti sa neodmysliteľne spájajú s dejinami Banskej Bystrice a bolo pre nás ctou byť súčasťou dôstojných spomienok na tak významné míľniky.

Dôležitým elementom komunitného života v každom meste je rozhodne šport. Nemôžeme preto zabúdať ani na túto oblasť, a to najmä v dnešnej dobe, keď sú pohybové aktivity ešte žiadanejšie. Postupne preto obnovujeme detské ihriská a zamerali sme sa aj na budovanie športovej infraštruktúry. Pri dvoch základných školách vznikli nové multifunkčné ihriská, ktoré budú slúžiť žiakom i verejnosti. Po tom, ako sa Košice vzdali organizácie Európskeho olympijského festivalu mládeže v roku 2021,

záujem o túto úlohu prejavilo niekoľko slovenských miest, medzi nimi aj to naše. Je to obrovské podujatie, ktoré dodáva organizátorskému mestu prestíž, no prináša so sebou aj veľkú dávku zodpovednosti. Dejiskom tejto významnej udalosti nakoniec bude Banská Bystrica – Európske mesto športu 2017. Považujem to za obrovský úspech, vďaka ktorému sa môžeme s odhodlaním pustiť do obnovy športovísk. Dali sme sa na cestu organizovania najväčšieho športového podujatia na Slovensku – EYOF 2021, a v spolupráci s regiónom tak o dva roky privítame viac ako 5 000 ľudí zo všetkých európskych krajín. Verím, že sa nám podarí pripraviť dôstojné podujatie.

Chceme, aby sa v našom meste ľudia cítili bezpečne, a preto zvyšujeme prevenciu kriminality, vďaka čomu pribudli v Banskej Bystrici kamery v rôznych lokalitách. Stále viac obyvateľov s obľubou využíva informačné technológie, ktoré rýchlo napredujú. Najväčšou výzvou v oblasti elektronizácie v roku 2019 boli pre nás legislatívne povinnosti v súvislosti s prijímaním a posielaním elektronických dokumentov. Samospráva spustila aj novú modernejšiu webovú stránku či prehľadnú mobilnú aplikáciu, ktorú si obyvatelia i návštevníci môžu zadarmo stiahnuť, a byť tak viac a včas informovaní.

Rok 2019 bol rýchly, zložitý a plný neľahkých rozhodnutí. Posledné mesiace boli náročné najmä v súvislosti s nastavovaním a schvaľovaním rozpočtu pre rok 2020, a spájali sa tiež so zvyšovaním daní a poplatkov. Aj napriek tomu, že Banská Bystrica patrí k najmenej zadlženým krajským mestám, schválené boli rôzne legislatívne zmeny, ktoré zasiahli do rozpočtov samospráv. Vyššie miestne dane však plánujeme využiť na skvalitňovanie služieb pre obyvateľov, čo sa týka napríklad mestskej hromadnej dopravy, obnovy ciest a chodníkov či vyššie spomínaného odpadového hospodárstva.

Najväčšou výzvou stále zostávajú zelené projekty týkajúce sa revitalizácie vnútroblokov, ktoré môžu byť financované z Európskych štrukturálnych a investičných fondov. Nadalej sa chceme venovať i sociálnej oblasti, nakoľko je vidieť, že bola personálne aj finančne poddimenzovaná. Je naším cieľom zabezpečiť seniorom dôstojné prostredie a dostatok zamestnancov a pracovníkov sociálnych služieb, ktorí sa im budú venovať. Citeľná je aj potreba výstavby nájomných bytov pre mladé rodiny. Rok 2020 však bude zameraný aj na športovú infraštruktúru a cestovný ruch, nakoľko nás čakajú prípravy na Európsky olympijský festival mládeže. Máme pred sebou ešte veľa práce, no verím, že sa Banská Bystrica opäť posunie o krok vpred a výsledky budú viditeľné.

Ján Nosko
primátor mesta Banská Bystrica

O Banskej Bystrici

Mesto Banská Bystrica (ďalej aj „Mesto“) sa rozprestiera v srdci stredného Slovenska, v údolí rieky Hron medzi Kremnickými vrchmi, Starohorskými vrchmi a Poľanou. Obyvatelia i návštevníci ho poznajú aj pod názvom „mesto pod Urpínom“. Ako samostatný samosprávny územný celok vzniklo 1. januára 1991 na základe Zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení. Je právnickou osobou, ktorá hospodári samostatne, s vlastným majetkom a s vlastnými príjmami. Plní samosprávnú funkciu, kde základnou úlohou je starostlivosť o všestranný rozvoj územia a o potreby obyvateľov mesta. Skladá sa z 19 mestských častí, ktorými sú: Banská Bystrica, Iliaš, Fončorda, Jakub, Kostiviarska, Kráľová, Kremnička, Majer, Podlavice, Pršianska Terasa, Radvaň, Rakytovce, Rudlová, Sásová, Senica, Skubín, Šalková, Uhlisko a Uľanka.

Geografické a demografické údaje

Poloha mesta Banská Bystrica (Mestský úrad) v súradniciach:

48° 44' 19" N (severnej šírky)

19° 09' 25" E (východnej dĺžky)

Poloha mesta Banská Bystrica (Námestie SNP) v súradniciach:

48° 44' 08" N (severnej šírky)

19° 08' 44" E (východnej dĺžky)

Rozloha: 103 373 274 m² = 103,373274 km²

Nadmorská výška: 362 m n. m.

Počet obyvateľov: 76 148 (k 31.12.2019)

Kraj Banskobystrický

Okres Banská Bystrica

Rieka Hron

PSČ 974 01

Historické názvy mesta: Nova villa Bystriciensis, Neosolium, Neusohl, Beszterczebánya

História

História mesta sa začala písať v 13. storočí, a to zásluhou niekoľkých rodín saských kolonistov, ktorí na území dnešného mesta prirodzene vytvorili hospodársko-správnú a remeselnícku základňu banskej výroby. Význam osady stúpol natoľko, že ju kráľ Belo IV. v roku 1255 povýšil na mesto. Banská Bystrica od udelenia mestských práv prešla viacerými etapami vývoja a trvale sa vpísala nielen do dejín Slovenska. Pôsobila tu Thurzovsko - fuggеровská spoločnosť. Tento banskobystrický mediarsky podnik so svojím obrovským komplexom spracovateľských závodov, dobre premyslenou organizáciou výroby, hustou sieťou skladov a podvojným účtovníctvom patril k najväčším a najmodernejším ranokapitalistickým podnikom svojho druhu v európskom baníctve a hutníctve. Mesto Banská Bystrica bolo, ako jedno z prvých miest na Slovensku, vyhlásené za mestskú pamiatkovú rezerváciu. Do novodobých dejín Slovenska sa zapísalo 29. augusta 1944, keď tu bolo vyhlásené Slovenské národné

povstanie - ozbrojený odpor proti fašistickej okupácii. Po oslobodení mesta v druhej svetovej vojne 26. marca 1945 sa Banská Bystrica stala jedným z troch hospodársko-správnych centier Slovenska. Historické jadro mesta bolo v roku 1955 vyhlásené za mestskú pamiatkovú rezerváciu. Po zrušení krajov sa mesto rýchlo prispôbilo novým územno-administratívnym pomerom a začalo stavať na bankovníctve, školstve a turistike. Založením Univerzity Mateja Bela 1. júla 1992 sa Banská Bystrica stala jedným z centier vysokoškolského vzdelávania na Slovensku. V súčasnosti je Banská Bystrica hospodárskym, administratívnym a kultúrnym centrom stredného Slovenska a sídlom Banskobystrického samosprávneho kraja.

Pamiatky

Medzi najcennejšie pamätihodnosti patrí areál mestského hradu (Barbakanu), námestie s kostolmi Panny Márie a svätého Kríža, starou radnicou, Matejovým domom, Barbakanom a zvyškami mestského opevnenia. Srdcom mesta je veľké obdĺžnikové námestie Slovenského národného povstania s Mariánskym stĺpom a šikmou Hodinovou vežou. Námestie ohraničujú honosné meštianske domy, z ktorých sú najvýznamnejšie Beniczského a Thurzov dom. Pešia zóna z námestia pokračuje aj na Dolnej ulici, kde je kostol sv. Alžbety a Bethlenov dom, v ktorom vyhlásili sedmohradské knieža Bethlena za uhorského kráľa. Historické meštianske domy možno obdivovať aj v Lazovnej a Hornej Striebornej ulici. V Tihányiovskom kaštieli v mestskej časti Radvaň sú expozície prírodovedného oddelenia Stredoslovenského múzea. Historické múzeá sú v Thurzovom dome na Námestí SNP. Vzácné výtvarné diela uchovávajú tri objekty Štátnej galérie: Pretórium, Bethlenov dom a dom maliara Dominika Skuteckého.

V okolí mesta si zaslúži pozornosť drevený kostol v obci Hronsek, kaštieľ v Dolnej Mičinej i hrad v Slovenskej Ľupči. Vzácné sakrálne pamiatky sú v obciach Čerín a Poniky. Banícku minulosť medenej Bystrice pripomína horská obec Špania dolina, klenot ľudovej architektúry.

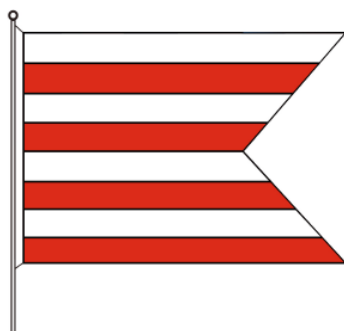
Symboly

Veľký erb mesta tvorí sedemkrát strieborno-červeno delený štít (štyri červené brvná v striebornom poli). Nosičom erbového štítu je anjel so zlatými krídlami, oblečený v bielej tunike prepásaný modrými pásmi so zlatými kruhovými ozdobami. Modrý plášť prevesený cez plecia je zopnutý kosoštvorcovou zlatou sponou s červeným stredom. Anjel má vo vlasoch červenú čelenku. Strážcami štítu sú dva od seba odvrátené zlaté jastraby so vztýčenou vzdialenejšou nohou a ich hlavy s otvorenými zobákmi sú otočené k anjelovi. Malý erb mesta je tvorený len erbovým štítom.

Veľký erb Mesta Banská Bystrica

Vlajku Banskej Bystrice tvorí osem pruhov rovnakej šírky - striedavo biely a červený. Ich farba vychádza z farieb erbu mesta. Vlajka má pomer strán 2:3 a je ukončená dvomi cípmi, čiže zástrihom siahajúcim do jednej tretiny jej dĺžky.

Vlajka Mesta Banská Bystrica

Pečatou sa rozumie pečatidlom zhotovený reliéfny obraz erbu mesta Banská Bystrica obkolesený kruhopisom s názvom mesta.

Pečať Mesta Banská Bystrica – veľká (vľavo) a malá (vpravo)

Poslanie, vízia a ciele

Komplexnú predstavu o budúcnosti rozvoja mesta Banská Bystrica definuje dokument nazývaný Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Banská Bystrica na roky 2015 - 2023 (skrátene PHSR). Tento strategický dokument hovorí o budúcom smerovaní mesta, o víziách a cieľoch, ktoré chce mesto naplniť v záujme dosiahnutia udržateľného rozvoja.

Vízia mesta Banská Bystrica:

Banská Bystrica bude mestom, kde sa oplatí žiť, prísť a zostať.

Strategickým cieľom pre mesto Banská Bystrica do roku 2023 je zvýšiť atraktivitu mesta pre občanov, investorov, podnikateľov a návštevníkov, pričom rozvoj mesta sa má realizovať v troch prioritných oblastiach:

- I. **Prosperujúce mesto** – dosiahnuť vyšší ekonomický rast mobilizáciou vnútorného potenciálu
- II. **Občianske mesto** - vytvoriť podmienky pre aktívne zapájanie sa občanov do života mesta
- III. **Zdravé mesto** - zvýšiť kvalitu života pre všetkých občanov

Ambíciou mesta Banská Bystrica je byť vyhľadávanou turistickou destináciou s optimálnym využitím kultúrno-historického, ľudského a prírodného potenciálu, byť prosperujúcim a kreatívnym mestom, jedinečným miestom na podnikanie, mestom, v ktorom existuje dopyt, export a inovácie. Zámerom Mesta je tiež vytvoriť vhodné podmienky na rozvoj vedy a výskumu s prepojením na prax, aby dosahované výsledky boli akceptované odbornou verejnosťou na Slovensku i v zahraničí. Mesto chce poskytovať vzdelávanie podľa potrieb detí, mládeže a dospelých v atmosfére vzájomnej dôvery a spolupráce na všetkých inštitucionálnych úrovniach, a byť mestom, v ktorom majú občania dobré možnosti rozširovať si súčasnú kvalifikáciu či získavať novú. Mesto Banská Bystrica chce rozvíjať aj svoj kreatívny priemysel, byť mestom s funkčným priestorom na jeho rozvoj, aby sa tak mohlo stať kandidátom na titul Creative City UNESCO. Veľké ciele si Mesto kladie aj v oblasti dopravy a infraštruktúry. Bude napojené na nadradenú komunikačnú sieť vo všetkých smeroch a chce taktiež dobudovať miestnu komunikačnú sieť vrátane záchytných parkovísk, chodníkov pre cyklistov a chodcov. Súčasne si však kladie za cieľ preferovať ekologickú verejnú hromadnú dopravu a nemotorovú dopravu.

Byť Občianskym mestom znamená vytvoriť dostatok príležitostí pre občanov, aby sa mohli zapojiť do života v meste, využiť príležitosti, ktoré sa im ponúkajú, či ovplyvniť dianie v meste. Cieľom mesta je zvýšiť spokojnosť občanov so samosprávou, zachovať, prezentovať, rozvíjať a podporovať kultúrne bohatstvo mesta a jeho ľudí a zabezpečiť pre obyvateľov rozmanité kultúrne aktivity. Prostredníctvom športu chce Banská Bystrica vytvárať priestor pre sociálnu súdržnosť a zlepšenie zdravia a kvality života občanov. Ich spokojnosť chce zvýšiť vytvorením širokého spektra možností trávenia voľného času, spomedzi ktorých si každý občan vyberie podľa svojich záujmov.

Zvýšenie kvality života pre občanov mesta zahŕňa skvalitnenie a zvýšenie dostupnosti služieb v oblasti zdravotníctva, sociálnych služieb, bývania a občianskej vybavenosti, a zabezpečiť rozvoj zelenej infraštruktúry, aby bola Banská Bystrica na prvý pohľad čistým a „Zdravým mestom“ s množstvom zelene, ktorej prostredie budú občania radi využívať na oddych.

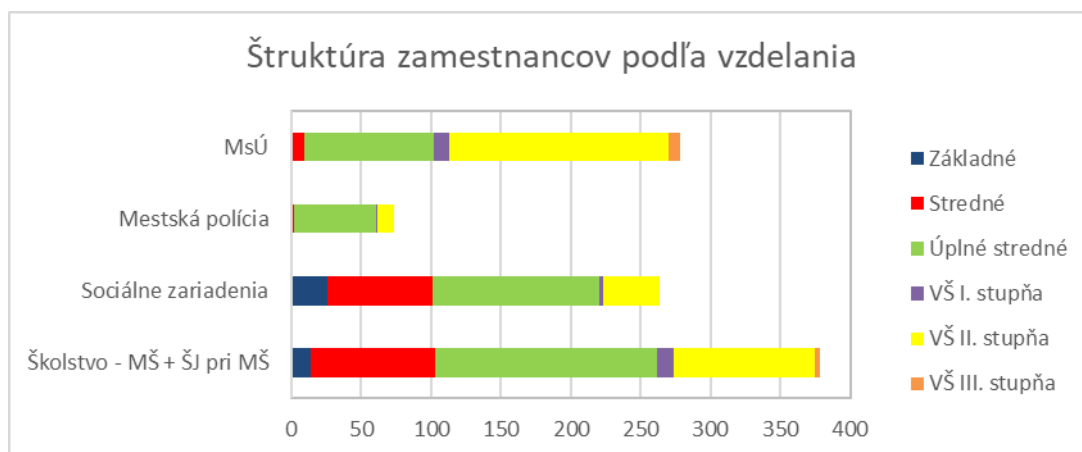
Ľudské zdroje

Mesto Banská Bystrica zamestnávalo ku dňu 31.12.2019 celkovo 994 zamestnancov. Nižšie uvedené grafy a tabuľky uvádzajú štruktúru pracovníkov Mesta Banská Bystrica v zložení podľa najvyššieho dosiahnutého vzdelania, veku a pohlavia ku dňu 31.12.2019.

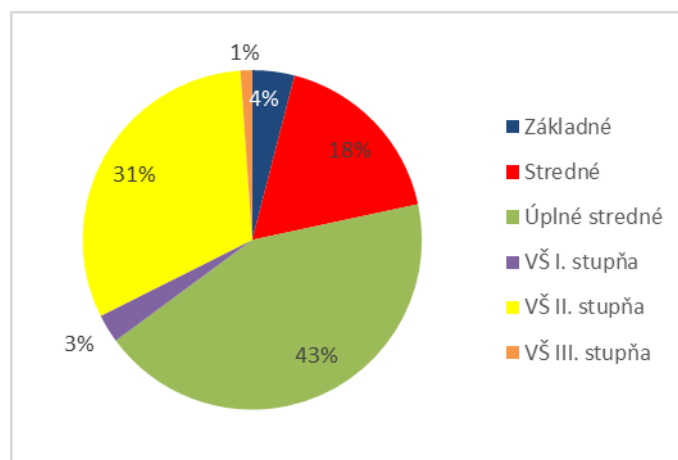
Vzdelanostná štruktúra

Pracovisko	Vzdelanie						SPOLU
	Základné	Stredné	Úplné stredné	VŠ I. stupňa	VŠ II. stupňa	VŠ III. stupňa	
MsÚ	0	9	93	11	157	8	278
Mestská polícia	0	2	59	1	12	0	74
Sociálne zariadenia	26	75	119	3	41	0	264
Školstvo	14	89	159	12	101	3	378
SPOLU	40	175	430	27	311	11	994

Štruktúra vzdelanosti zamestnancov Mesta Banská Bystrica k 31.12.2019

Štruktúra vzdelanosti zamestnancov Mesta Banská Bystrica k 31.12.2019

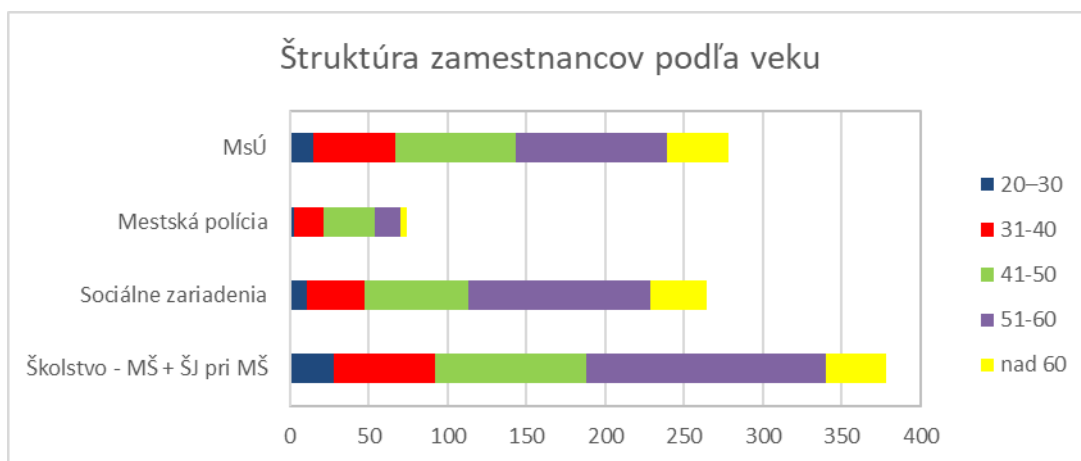
Štruktúra vzdelanosti zamestnancov Mesta Banská Bystrica k 31.12.2019 – percentuálne podiely

Z vyššie uvedených grafov a tabuľky vyplýva, že ku dňu 31.12.2019 najväčší podiel v zamestnaneckej štruktúre Mesta tvorili zamestnanci s úplným stredným vzdelaním, a to až 43 %, pričom najviac z nich pracuje v oblasti školstva. Takmer tretina (31 %) zamestnancov Mesta dosiahla II. stupeň vysokoškolského vzdelania. Tí sú zároveň najpočetnejšou skupinou zamestnancov v rámci Mestského úradu.

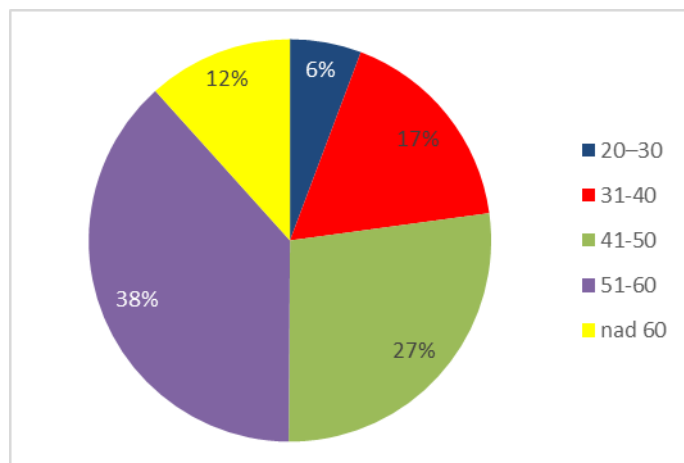
Veková štruktúra

Pracovisko	Veková skupina					SPOLU
	20–30	31–40	41–50	51–60	nad 60	
MsÚ	15	52	76	96	39	278
Mestská polícia	3	18	33	16	4	74
Sociálne zariadenia	11	36	66	116	35	264
Školstvo	28	64	96	152	38	378
SPOLU	57	170	271	380	116	994

Veková štruktúra zamestnancov Mesta Banská Bystrica ku dňu 31.12.2019

Veková štruktúra zamestnancov Mesta Banská Bystrica ku dňu 31.12.2019

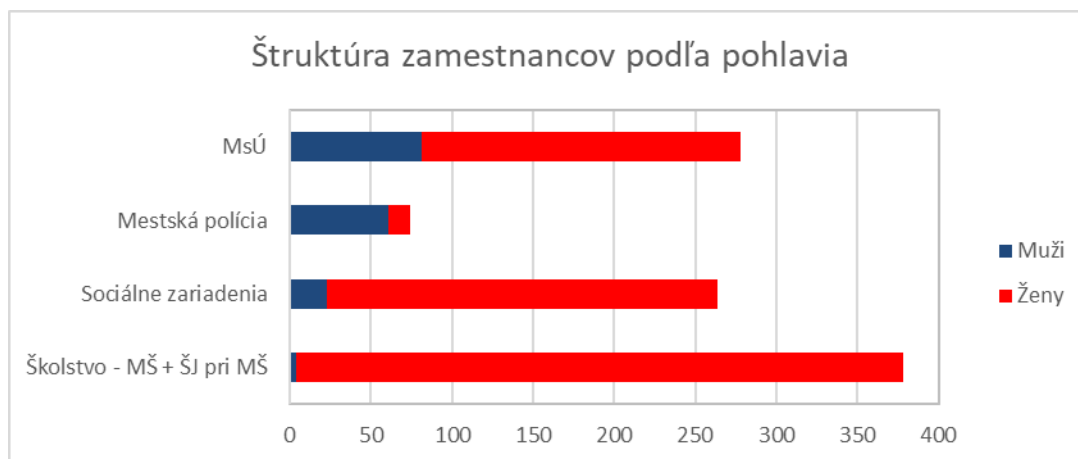
Veková štruktúra zamestnancov Mesta Banská Bystrica ku dňu 31.12.2019 - percentuálne podiely

Najpočetnejšia skupina zamestnancov je vo veku od 51 do 60 rokov. Spolu so zamestnancami vo veku nad 60 rokov tvoria tieto dve skupiny 50 % všetkých zamestnancov Mesta.

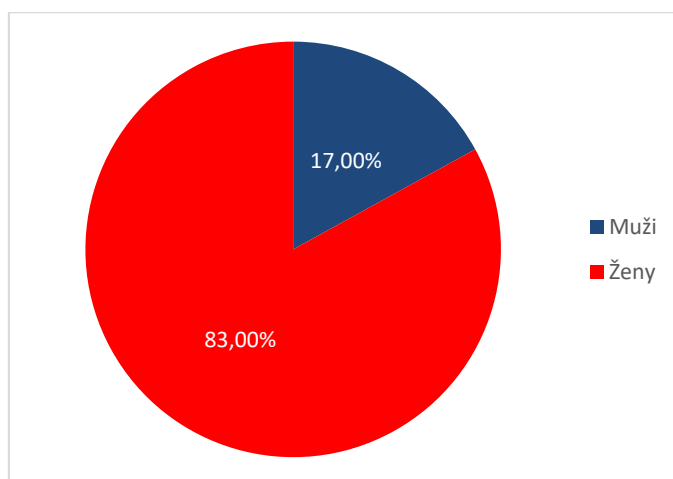
Štruktúra podľa pohlavia

Pracovisko	Pohlavie		
	Muži	Ženy	SPOLU
MsÚ	81	197	278
Mestská polícia	61	13	74
Sociálne zariadenia	23	241	264
Školstvo	4	374	378
SPOLU	169	825	994

Počet mužov a žien zamestnaných v Meste Banská Bystrica ku dňu 31.12.2019

Podiel mužov a žien zamestnaných v Meste Banská Bystrica ku dňu 31.12.2019

Percentuálny podiel mužov a žien zamestnaných Mestom Banská Bystrica ku dňu 31.12.2019

Medziročne evidujeme nárast celkového počtu zamestnancov Mesta o 19 zamestnancov, pričom naprieč organizáciami Mesta pribudlo až 24 žien, avšak počet mužov klesol o 5. Noví zamestnanci nastúpili na pozície v rámci mestského úradu, školských zariadení aj na pozície v oblasti sociálnych služieb, a 4 noví zamestnanci obsadili pracovné pozície na mestskej polícii. Najväčší prírastok zamestnancov evidujeme v oblasti sociálnych služieb. Pomer mužov a žien sa medziročne opäť zmenil v prospech žien. Percentuálny podiel mužov tak poklesol oproti minulému roku na hodnotu 17,00 % a podiel žien vzrástol na hodnotu 83,00 %. Ako vidieť v grafe, v školských a sociálnych zariadeniach majú výraznú prevahu ženy, pričom v prvej spomenutej oblasti zastávajú až 98,94 % pracovných pozícií a v sociálnej oblasti 91,29 %. Naopak, Mestská polícia zamestnáva väčší podiel

mužov, ktorí zastávajú viac než 82 % pracovných pozícií v tejto oblasti. Uvedená štruktúra zamestnancov podľa pohlavia vyplýva aj z povahy samotnej práce v týchto inštitúciách. Na Mestskom úrade sa tento pomer vyrovnáva viac, no i tak ženy tvoria 70,86 % a muži 29,14 % z celkového počtu zamestnancov.

Orgány samosprávy na roky 2018-2022

Primátor mesta

Primátor je, podľa zákona Slovenskej národnej rady č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov, predstaviteľ mesta, štatutárny orgán a najvyšší výkonný orgán mesta. Volia ho obyvatelia v priamych voľbách a jeho funkčné obdobie trvá štyri roky. Do 60 dní od zloženia sľubu spravidla na celé funkčné obdobie poverí zastupovaním zástupcu primátora. Ak tak neurobí, zástupcu primátora volí mestské zastupiteľstvo. Vo volebnom období 2018-2022 bol občanmi Mesta opätovne zvolený za primátora Ján Nosko. Mesto Banská Bystrica má v súčasnosti dvoch viceprimátorov.

Mestské zastupiteľstvo

Mestské zastupiteľstvo (ďalej len „MsZ“) je zastupiteľský zbor mesta zložený z poslancov zvolených v priamych voľbách obyvateľmi mesta na obdobie štyroch rokov. Funkčné obdobie mestského zastupiteľstva sa končí zložením sľubu poslancov novozvoleného mestského zastupiteľstva. Počet poslancov mestského zastupiteľstva na celé obdobie určí pred voľbami mestské zastupiteľstvo podľa počtu obyvateľov v rozmedzí od 19 do 31 poslancov. Vo volebnom období rokov 2018-2022 má mestské zastupiteľstvo najvyšší možný počet poslancov, t.j. 31. Mestské zastupiteľstvo rozhoduje o základných otázkach života mesta.

Mestská rada

Mestskú radu zriaďuje Mestské zastupiteľstvo. Mestská rada je iniciatívnym, výkonným a kontrolným orgánom mestského zastupiteľstva. Zároveň plní funkciu poradného orgánu primátora. Mestská rada je zložená z poslancov mestského zastupiteľstva, ktorých volí mestské zastupiteľstvo na celé funkčné obdobie. Mestskú radu a jej členov môže mestské zastupiteľstvo kedykoľvek odvolať. Počet členov rady schvaľuje MsZ. Pri jej zložení sa prihliada na zastúpenie politických strán, hnutí a nezávislých poslancov zastúpených v mestskom zastupiteľstve. Spôsob volieb upravuje Rokovací poriadok MsZ. Vo volebnom období 2018-2022 má 8 členov, pričom ju tvoria dvaja viceprimátori a ďalších šesť poslancov mestského zastupiteľstva.

Komisie MsZ

Mestské zastupiteľstvo podľa potreby zriaďuje komisie ako svoje stále alebo dočasné poradné, iniciatívne a kontrolné orgány z radov poslancov mestského zastupiteľstva a ďalších osôb. Členovia komisie a ich predsedovia sú volení a odvolávaní mestským zastupiteľstvom. V záujme posilnenia odbornej zdatnosti komisií môžu byť do nich prizvaní ďalší občania, či už ako stáli odborníci alebo len pre konkrétne prípady. Úlohy komisií vymedzuje mestské zastupiteľstvo pri zriadení komisie. V rámci poradnej funkcie dávajú stanoviská k materiálom, ktoré sú predmetom rokovaní MsZ. V rámci iniciatívnej funkcie na úsekoch, pre ktoré boli zriadené, vypracúvajú návrhy a podnety na riešenie otázok života mesta. V rámci kontrolnej funkcie participujú na kontrole realizácii uznesení MsZ.

Zriadené komisie Mestského zastupiteľstva Mesta Banská Bystrica (2018 - 2022):

1. Komisia MsZ pre ekonomický rozvoj
2. Komisia MsZ pre dopravu
3. Komisia MsZ pre výstavbu a technickú infraštruktúru
4. Komisia MsZ pre životné prostredie

5. Komisia MsZ pre vzdelávanie
6. Komisia MsZ pre sociálny rozvoj, bývanie a zdravie
7. Komisia MsZ pre cestovný ruch
8. Komisia MsZ pre šport, voľný čas a mládež
9. Komisia MsZ pre mestské časti
10. Komisia MsZ pre modernú samosprávu
11. Komisia MsZ pre kultúru
- Komisia pre pamätihodnosti mesta
12. Komisia MsZ pre ochranu verejného záujmu pri výkone funkcie a prešetrovanie sťažností

Organizačná štruktúra úradu Mesta Banská Bystrica

Mestský úrad (ďalej len „MsÚ“) je výkonným orgánom mestského zastupiteľstva a primátora mesta, ktorý tvoria zamestnanci Mesta Banská Bystrica. Podľa príslušnosti MsÚ zabezpečuje odborné podklady a iné písomnosti na rokovanie mestského zastupiteľstva aestskej rady, vykonáva nariadenia, uznesenia mestského zastupiteľstva a rozhodnutia primátora. Koordinuje a riadi spoluprácu MsÚ s organizáciami a spoločnosťami v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta, sleduje výkon štátnej správy a samosprávy najmä z hľadiska dodržiavania zákonnosti a podľa potreby navrhuje opatrenia na zlepšenie ich výkonu a na základe analýzy ich stavu určuje koncepčné riešenia.

Prednosta mestského úradu

Na čele MsÚ je prednosta, ktorý riadi a zodpovedá za činnosť mestského úradu. Plní úlohy spojené s odborným, organizačným a technickým zabezpečením jeho činnosti. Prednostu vymenúva a odvoláva primátor mesta. Za svoju činnosť zodpovedá primátorovi mesta. Spolu s ním podpisuje zápisnice zo zasadnutí MsZ, na týchto zasadnutiach sa zúčastňuje, pričom môže mať poradnú funkciu. V dobe neprítomnosti primátora a zástupcov primátora je prednosta oprávnený vykonávať pracovné činnosti štatutárneho orgánu na základe písomného poverenia primátorom alebo zástupcom primátora. V rámci organizačnej štruktúry MsÚ sú priamo podriadenými zamestnancami prednostu MsÚ vedúci odborov a samostatných oddelení.

Útvary mestského úradu

Mestský úrad sa člení na odbory, oddelenia a referát. Odbor je odborný riadiaci organizačný útvar, ktorý zabezpečuje koordináciu a plnenie úloh primátora a prednostu MsÚ prostredníctvom oddelení. Hlavnou úlohou odboru je koordinovať prácu oddelení vo svojej pôsobnosti pri riešení spoločných úloh, na základe odborných činností patriacich pod dané oddelenie. Odbor riadi vedúci odboru, ktorý je priamo podriadený prednostovi MsÚ. Schéma znázorňujúca vnútornú organizačnú štruktúru mestského úradu Banskej Bystrice platná k 31.12.2019 je obsahom Prílohy č.2.

Hlavný kontrolór mesta

Hlavný kontrolór je pracovníkom mesta, ktorý vykonáva kontrolu úloh mesta, vyplývajúcich z pôsobnosti mesta. Hlavného kontrolóra volí mestské zastupiteľstvo. Za svoju činnosť sa zodpovedá mestskému zastupiteľstvu. Hlavný kontrolór kontroluje najmä príjmy, výdavky a finančné operácie mesta, nakladanie a hospodárenie s majetkom mesta, kontroluje plnenie úloh mesta jednotlivými útvarmi MsÚ, a to všetko v rámci rozsahu svojej právomoci. Kontroluje vybavovanie sťažností, petícií a podaní od občanov. Hlavný kontrolór vypracúva odborné stanoviská k návrhu rozpočtu a záverečného účtu pred ich schválením v mestskom zastupiteľstve.

Činnosti Mesta Banská Bystrica v priebehu roka 2019

Výchova a vzdelávanie

Činnosti preneseného výkonu štátnej správy a samosprávny výkon originálnych kompetencií na úseku výchovy a vzdelávania zabezpečoval aj v roku 2019 Školský úrad, oddelenie školstva a mládeže.

Mesto Banská Bystrica bolo v roku 2019 zriaďovateľom 11 právnych subjektov, a to 2 základných škôl s materskou školou a jej súčasťou (školský klub detí a školská jedáleň), 9 základných škôl a ich súčasťou (školský klub detí a školská jedáleň), ďalej 27 materských škôl a 27 školských jedální pri materských školách bez právnej subjektivity, základnej umeleckej školy a centra voľného času s právnou subjektivitou.

Počet detí materských škôl v školských rokoch 2018/2019 a 2019/2020

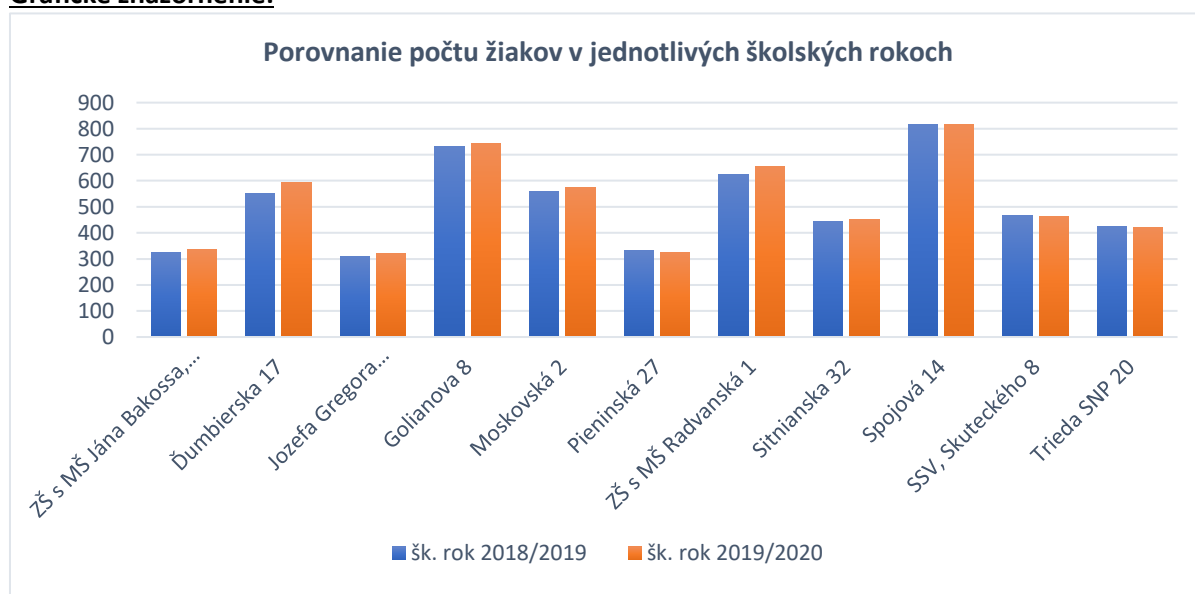
Materská škola	Počet detí	Počet tried	Počet PZ	Počet novoprijatých detí	Počet detí	Počet tried	Počet PZ	Počet novoprijatých detí
	2018/2019				2019/2020			
Bakossova 5	44	2	4	5	44	2	4	0
Buková 22	42	2	4	10	44	2	4	9
Cesta k nemocnici 37	85	4	8	22	83	4	8	23
9. mája 26	57	3	7	18	45	3	6	19
Družby 3	133	7	14	37	131	7	14	48
29.augusta 14	95	5	10	32	99	5	10	27
Horná 22	44	3	6	9	46	3	6	14
Hronská 18	18	1	2	5	20	1	2	6
Jakubská cesta 77	38	2	4	18	36	2	4	10
Na Lúčkach 2	103	5	10	29	109	5	10	29
Jilemnického 8	76	4	8	35	77	4	8	21
Karpatská 3	106	5	10	28	103	5	10	32
Kremnička 22	28	1,5	3	8	28	1,5	3	6
Profesora Sáru 3	89	4	8	30	86	4	8	26
Lazovná 32	73	4	8	28	77	4	8	17
Magurská 14	83	4	8	21	83	4	8	28
Nová 2	114	6	12	33	114	6	12	35
Odbojárov 9	29	1,5	3	8	30	1,5	3	9
Radvanská 1	36	2	4	36	59	3	6	22
Radvanská 26	97	5	10	36	99	5	10	23
Radvanská 28	121	6	12	25	121	6	12	39
Sásovská cesta 21	80	4	8	21	79	4	8	27
Senická cesta 82	16	1	2	8	19	1	2	6
Na Starej tehelni 7	76	4	8	28	75	4	8	24
Strážovská 3	101	5	10	19	102	5	10	21
Šalgotarjánska 5	123	6	12	45	119	6	12	36
Tatranská 63	123	6	12	44	128	6	12	35
Trieda SNP 77	21	1	2	7	21	1	2	6
Tulská 25	101	5	10	30	104	5	10	30

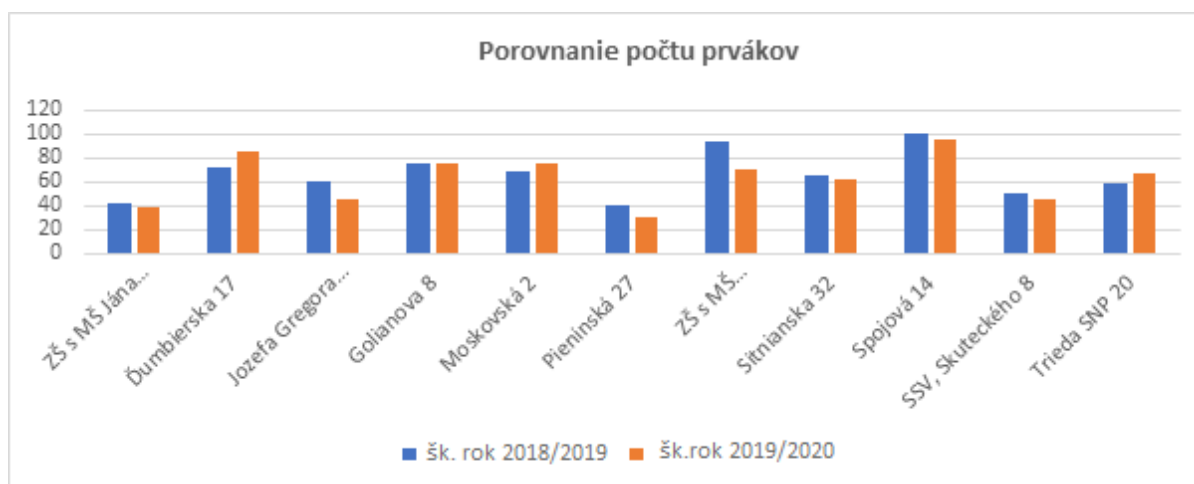
SPOLU	2152	109	219	675	2181	110	220	628
Priemer detí na 1 triedu	19,74				19,83			

Počet žiakov základných škôl v školských rokoch 2018/2019 a 2019/2020

Základná škola	Celkový počet žiakov	Celkový počet tried	Celkový počet žiakov	Celkový počet tried	Počet žiakov 1. ročníka	Počet tried 1. ročníka	Počet žiakov 1. ročníka	Počet tried 1. ročníka	Prepočítaný počet pedagogických zamestnancov	
	2018/2019		2019/2020		2018/2019		2019/2020		2018/2019	2019/2020
ZŠ s MŠ Jána Bakossa, Bakossova 5	323	14	335	15	43	2	39	2	20,00	22,52
Ďumbierska 17	550	30	594	31	73	4	86	5	38,52	39,61
Jozefa Gregora Tajovského, Gaštanová 12	310	16	320	16	60	3	45	3	20,13	22,59
Golianova 8	731	32	742	32	76	3	76	3	45,46	46,69
Moskovská 2	557	26	576	26	69	4	76	4	35,03	35,04
Pieninská 27	331	15	325	16	40	2	31	2	21,82	21,84
Radvanská 1	625	28	655	29	94	4	70	4	38,64	40,03
Sitnianska 32	443	21	450	22	65	3	62	3	28,60	29,68
Spojová 14	815	36	815	34	100	4	96	4	49,09	48,09
SSV, Skuteckého 8	465	19	464	19	50	2	45	2	32,00	30,44
Trieda SNP 20	424	21	422	21	59	3	67	3	29,00	27,78
Spolu	5574	258	5698	261	729	34	693	35	358,29	364,31
Priemer žiakov na 1 triedu	21,60		21,83		21,44		19,80			

Grafické znázornenie:

Počet žiakov základnej umeleckej školy a centra voľného času v školských rokoch 2018/2019 a 2019/2020

Školský rok	2018/2019	2019/2020
ZUŠ Jána Cikkera, Štefánikovo nábrežie 6	1540	1547
Centrum voľného času, Havranské 9	1561	1636

Dôležitou úlohou samosprávy je zabezpečiť kvalitné poskytovanie výchovy a vzdelávania prostredníctvom svojich škôl a školských zariadení. Základným predpokladom optimálneho fungovania školského systému je materiálno-technické vybavenie a personálne obsadenie jednotlivých škôl a školských zariadení. Činnosti, ktoré boli na úseku výchovy a vzdelávania realizované, smerovali k systematickému vybaveniu škôl a školských zariadení modernými učebnými pomôckami a informačno-komunikačnými technológiami. Opravami a rekonštrukciami financovanými z rozpočtovej kapitoly Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR, z eurofondov a taktiež aj z finančných prostriedkov mesta, sa naďalej pokračovalo v znižovaní energetickej náročnosti budov, čo bude mať za následok v budúcnosti úsporu na energiách a opätovné investovanie ušetrených financií do modernizácie škôl a školských zariadení. Atraktívnejšie prostredie vytvorené pre deti a žiakov bude mať pozitívny vplyv na ich celkový vývoj a vzbudí záujem o školu. Čo sa týka personálneho obsadenia škôl a školských zariadení, zriaďovateľ prihliadal vo veľkej miere na čo najväčšiu kvalifikovanosť a odbornosť výchovno-vzdelávacieho procesu. Prihliadal aj na potreby detí a žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami prijatím asistentov učiteľa v materskej škole ako aj na základných školách. Významným faktorom, ktorý vplýva na služby súvisiace s poskytovaním vzdelávania, je spokojnosť rodičov. Mesto podporovalo a naďalej bude podporovať aktívnu spoluprácu a komunikáciu so širokou verejnosťou. V rámci Školského úradu, oddelenia školstva a mládeže sa operatívne zapracovávali podporné návrhy a podnety, ktoré prispeli k skvalitneniu poskytovaných služieb.

Významné činnosti, podujatia a projekty materských škôl v roku 2019

V roku 2019 sa v rámci investičných projektov pokračovalo v rozširovaní kapacít materských škôl, v MŠ Karpatská 3, MŠ Strážovská 3 a v MŠ 9.mája 26.

V rámci neinvestičných projektov sa Mesto Banská Bystrica stalo organizátorom celoslovenskej odbornej konferencie, zameranej na problematiku predškolskej výchovy s názvom „Odkaz prvej detskej opatrovne pre súčasné materské školy“, ktorá sa konala pod záštitou Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR dňa 06.11.2019, v rámci ktorej sme si pripomenuli 190. výročie založenia 1. detskej opatrovne, terajšej Materskej školy, Lazovná 32, Banská Bystrica. Finančné prostriedky na konferenciu vyčlenené z rozpočtu mesta Banská Bystrica boli vo výške 2.225,- Eur.

V rámci celoživotného vzdelávania sa 24 pedagogických zamestnancov MŠ zúčastnilo preventívneho programu *Kozmo a jeho dobrodružstvá*. Program bol zameraný na rozvoj emocionálnej inteligencie, prosociálneho správania, spolupráce a empatie detí; špecificky na problémy vyčleňovania, posmievania sa a fyzického ubližovania. Jednotlivé zážitkové aktivity boli zamerané na spoluprácu, inklúziu, empatiu a toleranciu. Finančné prostriedky na tento projekt boli vyčlenené z rozpočtu mesta Banská Bystrica vo výške 6.720,- Eur.

Materské školy aktívne spolupracovali s viacerými organizáciami, či už v meste alebo v rámci celého Slovenska. Na základe dlhoročnej spolupráce s Univerzitou Mateja Bela v Banskej Bystrici vykonávali študenti pedagogickej fakulty UMB v materských školách počas zimného aj letného semestra pedagogickú prax.

Deti mali možnosť zúčastniť sa rôznych súťaží v rámci celého Slovenska v oblasti spevu, tanca, tvorivej dramatiky, prózy, výtvarných aktivít, environmentálnych aktivít alebo športu.

Významné činnosti, podujatia a projekty základných škôl, ZUŠ a CVČ v roku 2019

V roku 2019 sa v rámci investičných projektov pokračovalo v rekonštrukciách školských jedální pri základných a materských školách a športových areálov Základnej školy s materskou školou, Radvanská 1, Banská Bystrica a Základnej školy J. G. Tajovského, Gaštanová 12, Banská Bystrica.

V rámci neinvestičných projektov a aktivít zrealizovaných v roku 2019 boli z rozpočtu Mesta Banská Bystrica, vyčleneného pre Školský úrad, odd. školstva a mládeže, pod položkou *Mládežnícke aktivity* poskytnuté žiadateľom o dotácie finančné prostriedky v celkovej výške 7.000,- Eur. Zo Štipendijného fondu Andreja Hanzlíka bolo podporených 7 študentov stredných a vysokých škôl zo sociálne znevýhodneného prostredia v celkovej výške 4.768,- Eur. Zo štátnych nenormatívnych finančných prostriedkov v celkovej výške 51.200,- Eur boli uhradené príspevky na Školu v prírode, ktorej sa zúčastnilo spolu 512 žiakov zo všetkých 11 základných škôl v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Banská Bystrica a vo výške 63.033,- Eur príspevky na lyžiarske kurzy pre 433 žiakov 11 základných škôl v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Banská Bystrica.

Školský úrad, odd. školstva a mládeže už tradične participuje pri organizovaní veľkých podujatí, ako sú napr. Dúhový kolotoč (súťaž tvorivosti detí MŠ vo výtvarnom prejave), aktivitách v rámci Európskeho týždňa športu a ďalších športových aktivitách, ako napr. Olympijský festival detí mesta II. stupeň, Olympiáda detí materských škôl, Olympijský deň a iné. Pri príležitosti „Dňa učiteľov“ primátor mesta ocenil 14 pedagógov základných a materských škôl a školských zariadení v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta za ich dlhoročnú činnosť v oblasti výchovy a vzdelávania a v súvislosti s ukončením školského roka 2018/2019 bolo ocenených 30 najúspešnejších žiakov

jednotlivých základných škôl a ZUŠ v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta. Pri príležitosti nástupu na povinnú školskú dochádzku mesto venovalo všetkým prvákovi základných škôl vo svojej zriaďovateľskej pôsobnosti knihy v celkovej výške 4.405,- Eur. Knihy využili žiaci a pedagógovia ako mimo šlabikárové čítanie.

Základné školy zorganizovali veľké množstvo športových, environmentálnych, kultúrnych, vzdelávacích a zábavných aktivít, ako aj aktivity zamerané na posilňovanie zdravého životného štýlu. Patria sem aj akademie a školské besiedky, exkurzie a výlety, predmetové olympiády a postupové súťaže, či projekty realizované samotnými školami. Školy sa zapojili aj do zaujímavých aktivít, organizovaných inými subjektmi. Podujatia organizované školami svojim obsahom obsiahli širokú škálu činnosti škôl.

V rámci Projektu ERASMUS + pedagogickí zamestnanci ZŠ získali nové skúsenosti v rámci medzinárodných vzdelávacích programov, nadviazali nové kontakty s hosťujúcimi školami a pedagógmi v zahraničí a zlepšili si jazykové zručnosti. Spolu s učiteľmi sa zahraničných pobytov zúčastnili aj žiaci ZŠ.

V roku 2019 oslávili výročie svojho založenia Základná škola, Ďumbierska 17, Banská Bystrica (40. výročie založenia) a Základná škola Spojová 14, Banská Bystrica (45. výročie založenia).

Každá základná a materská škola má vypracovaný svoj školský vzdelávací program, v ktorom má podrobne spracovanú svoju profiláciu. Do Správ o výchovno-vzdelávacej činnosti riaditeľa škôl a školských zariadení zapracovávajú vyhodnotenie projektov a aktivít za aktuálny školský rok. Správy o VVČ sú zverejnené na webových stránkach základných a materských škôl, ako aj na webovej stránke Školského úradu.

V roku 2020 plánujeme ďalej pokračovať v rozširovaní kapacít materských škôl, zlepšovať a modernizovať materiálno – technické vybavenie ZŠ, podporovať aktívnu spoluprácu inštitúcií a subjektov v meste, využívať medzinárodné partnerstvá s cieľom zvyšovať úroveň vzdelávacieho procesu, zdokonaľovať sa v jazykových a komunikačných zručnostiach, prezentovať vlastné tradície, hodnoty a kultúru a spoznávať kultúrne hodnoty iných národov a národností, a taktiež podporovať zdokonalenie profesijných kompetencií pedagogických a odborných zamestnancov škôl a školských zariadení pre výkon ich pedagogickej a odbornej praxe.

Sociálne zabezpečenie

Podľa platného organizačného poriadku MsÚ Banská Bystrica vykonáva a zabezpečuje oblasť sociálneho zabezpečenia – odbor sociálnych vecí (ďalej len „OSV“).

V zmysle zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení, §4, ods. 3, písm. p) plní úlohy na úseku sociálnej pomoci v rozsahu podľa osobitného predpisu, konkrétne zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znp. Konkrétne do pôsobnosti mesta v zmysle uvedeného zákona patrí:

- vypracúva, schvaľuje komunitný plán sociálnych služieb
- utvára podmienky na podporu komunitného rozvoja
- je správnym orgánom: o odkázanosti, zániku na sociálne služby v určených zariadeniach, povinnosti zaopatrených plnoletých detí alebo rodičov platiť úhradu za sociálnu službu alebo jej časť
- vyhotovuje posudok o odkázanosti na sociálnu službu
- poskytuje alebo zabezpečuje poskytovanie sociálnej služby v nízkoprahovom dennom centre, nocľahárni, zariadení pre seniorov, zariadení opatrovateľskej služby, dennom stacionári, nízkoprahovú sociálnu službu pre deti a rodinu, opatrovateľskú službu, prepravnú službu, odľahčovaciu službu, pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa, terénnu sociálnu službu krízovej intervencie
- poskytuje základné sociálne poradenstvo
- uzatvára zmluvu o poskytovaní sociálnej služby
- môže poskytovať finančné prostriedky podľa podmienok zákona
- vedie evidenciu posudkov, rozhodnutí, prijímateľov sociálnych služieb
- vyhľadáva fyzické osoby, ktorým treba poskytnúť sociálnu službu
- poskytuje štatistické údaje
- uhrádza poskytovateľovi zdravotnej starostlivosti finančné prostriedky za zdravotné výkony
- vydáva písomné vyjadrenia k §83, ods. 8.

Okrem uvedeného zákona plní ďalšie úlohy vyplývajúce z nasledovných zákonov:

- zákon č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kurately a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znp. najmä:

vykonáva - opatrenia na predchádzanie porúch vývinu dieťaťa, plnoletej fyzickej osoby („ďalej len „FO“) (§10), opatrenia na obmedzenie a odstraňovanie negatívnych vplyvov na vývin dieťaťa, plnoletej FO (§11 ods.1), spolupracuje - s orgánom Sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately (ďalej len „SPODaSK“) a so zariadením pri hodnotení situácie dieťaťa a rodiny, posúdenie možnosti rodičov, ďalších príbuzných dieťaťa riešiť situáciu dieťaťa a rodiny na účely určenia miery ohrozenia dieťaťa, spolupôsobí - pri výkone výchovných opatrení pri pomoci deťom, pre ktoré orgán SPODaSK vykonáva sociálnu kuratelu, podieľa sa - na spracovaní a plnení plánu sociálnej práce s dieťaťom pri úprave a obnove rodinných pomerov dieťaťa, poskytuje - rodičovi (inej osobe) príspevok na dopravu, príspevok na osamostatnenie, informácie FO, ktorá má záujem stať sa pestúnom alebo osvojiteľom (postup vybavovania), poskytuje pomoc - dieťaťu v naliehavých prípadoch (zdravie, život), dieťaťu, plnoletej FO ohrozenej správaním člena rodiny, na zachovanie a úpravu vzájomných vzťahov medzi dieťaťom a rodičom, a členmi rodiny, keď bolo umiestnené v zariadení, mladému dospelému po skončení ústavnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, náhradnej osobnej starostlivosti pri zabezpečovaní bývania a

zamestnania, poskytuje súčinnosť - štátnym orgánom, zariadeniu, SPODaSK pri zisťovaní rodinných, bytových a sociálnych pomerov a osamostatňovaní sa mladého dospelého, utvára podmienky pre prácu s komunitou, vyhľadáva FO, ktorým možno zveriť dieťa do starostlivosti, vyjadruje sa k spôsobu života FO, ktorá má záujem stať sa pestúnom alebo osvojiteľom, vedie evidenciu detí, rodín, plnoletých FO, pre ktoré sa vykonávajú opatrenia SPODaSK, kontroluje úroveň vykonávania opatrení SPODaSK u subjektov, ktorým poskytuje finančný príspevok, plní funkciu majetkového opatrovníka a poručníka, 1x za 6 mesiacov predkladá správu orgánu SPODaSK o sociálnej situácii v rodine, ktoré bolo odňaté zo starostlivosti, hodnotí možnosť návratu do rodiny alebo zverenie do inej náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti, je súčinná pri spracúvaní plánu výkonu výchovného opatrenia / plánu sociálnej práce orgánom SPODaSK s rodinou dieťaťa, akreditovaným subjektom, centrom a plní ďalšie úlohy, ktoré vyplývajú z uvedeného zákona.

- zákon č. 417/2013 Z. z. o pomoci v hmotnej núdzi a o zmene a doplnení niektorých zákonov:
najmä rozhoduje o jednorazovej dávke, poskytuje FO poradenstvo v oblasti hmotnej núdze, poskytuje súčinnosť ÚPSVaR pri plnení úloh, vykonáva osobitného príjemcu dávky a príspevkov
- zákon č. 600/2003 Z. z. o prídavku na dieťa a o zmene a doplnení zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení zákona č. 532/2007 Z. z. (najmä výkon osobitného príjemcu dávky)
- zákona č. 571/2009 Z. z. o rodičovskom príspevku a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znp. (najmä výkon osobitného príjemcu dávky)
- zákon č. 383/2013 Z. z. o príspevku pri narodení dieťaťa a o príspevku na viac súčasne narodených detí a o zmene a doplnení niektorých predpisov (najmä výkon osobitného príjemcu dávky)
- zákon č. 131/2010 Z. z. o pohrebníctve v znp. (zabezpečuje pohreb)

Ďalší rozsiahly úsek činností, ktorý odbor zabezpečuje je bytová politika (nájomné byty, byty osobitného určenia, dočasné bývanie a pod., VZN č. 10/2011, zákon č. 443/2010 Z. z. Zákon o dotáciách na rozvoj bývania a o sociálnom bývaní).

OSV uvedenú agendu plní prostredníctvom svojich oddelení a úsekov činnosti:

- člení sa na dve oddelenia:
 - oddelenie sociálnej a krízovej intervencie
 - oddelenie služieb dlhodobej starostlivosti
- úseky činnosti:
 - komunitný rozvoj, komunitné plánovanie, komunitné centrá
 - denné centrá, chránené dielne
 - zariadenie starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa

Vízie a ciele rozvoja sociálnych služieb sú obsiahnuté v dokumente Komunitný plán sociálnych služieb mesta Banská Bystrica na roky 2015 – 2020. Tento sa spracováva v súlade so zákonom č. 448/2008 Z. z. v znp., ktorý určuje jeho štruktúru a obsah. Pri dodržaní princípov, spôsobov a postupov spracovania dokumentu v zmysle komunitného plánovania sa ukáže skutočná potreba rozvoja sociálnych služieb na konkrétne cieľové skupiny a nasmerovanie sociálnej politiky mesta.

Projekty realizované v roku 2019:

- Akadémia európskeho seniora
- Národný projekt – podpora opatrovateľskej služby
- KapaCITY – podpora integrácie cudzincov na lokálnej úrovni
- Inhalátor – kamarát vášho drobca
- Díky moc za pomoc (spolupráca s OZ Šedý medveď)
- Všetci raz budeme starí (spolupráca s TERRA GRATA n. o.)
- FIT senior (spolupráca s RÚVZ)
- Už nenaletím (spolupráca s MV SR)
- Program – Spojivko
- a ďalšie rôzne pravidelné a nepravidelné aktivity, programy zamerané na rôzne cieľové skupiny podľa ich potrieb a záujmov.

Jednotlivé oddelenia a úseky činnosti OSV každý rok spracovávajú podrobné správy o činnosti za každý kalendárny rok, ktoré sú občanom k dispozícii na OSV a sú taktiež zverejňované na webovej stránke mesta. Zároveň sú každoročne určované vízie a ciele plnenia zamerané na rozvoj sociálnych služieb.

Pre rok 2020 je to najmä:

- rozvoj terénnej sociálnej služby krízovej intervencie
- rozvoj preventívnych aktivít na riešenie rôznych sociálno-patologických javov
- rozšírenie činností sociálnej služby – denná centrá, zvýšenie aktivizácie jej členov, otváranie sa verejnosti a prezentácia práce centier
- pokračovanie v projektoch pre jednotlivé cieľové skupiny
- rekonštrukcia a modernizácia v zariadeniach sociálnych služieb zriadených mestom pre osoby v dôchodkovom veku, s nepriaznivým zdravotným stavom a odkázaných na pomoc inej osoby
- skvalitňovanie poskytovaných terénnych, ambulantných aj pobytových sociálnych služieb.

Zdravotníctvo

V meste Banská Bystrica je pre občanov zabezpečená zdravotná starostlivosť prostredníctvom štátnych a neštátnych zdravotníckych zariadení, vo forme ambulantnej, ústavnej a lekárenskej starostlivosti. Z nich uvádzame tie najvýznamnejšie, ktoré svojou kapacitou obslúžia najväčší počet pacientov:

- Fakultná nemocnica s poliklinikou F. D. Roosevelta Banská Bystrica (ďalej „FNsP“)
- Detská fakultná nemocnica s poliklinikou Banská Bystrica (ďalej „DFNsP“)
- Poliklinika Banská Bystrica
- Poliklinika Sásová
- Poliklinika NOVAMED
- Medicínske centrum Zdravomed
- Medicínske centrum Mediklin
- Medicínske centrum Slniečnica
- Medical Park
- Stredoslovenský ústav srdcových a cievnych chorôb Banská Bystrica
- Ortotech - ortopedická klinika
- Mammacentrum sv. Agáty
- Ambulantná pohotovostná služba v priestoroch FNsP
- Detská pohotovosť – Ambulantná pohotovostná služba v priestoroch DFNsP

Ešte v polovici roka 2018 vláda SR avizovala, že slovenské nemocnice čaká najväčšia rekonštrukcia nemocníc v histórii. Jednou z nich mala byť aj Fakultná nemocnica s poliklinikou F. D. Roosevelta Banská Bystrica. K definitívnemu schváleniu investície pre banskobystrickú nemocnicu došlo začiatkom roka 2019, kedy vláda SR rozhodla o sume vo výške viac ako 100 mil. Eur.

Pôjde o komplexnú rekonštrukciu všetkých nemocničných blokov – zateplenie, strecha, okná, dvere, osvetlenie; rekonštrukcia technologického vybavenia – vykurovanie, rozvody, elektrická energia, výťahy a v neposlednom rade aj reorganizácia usporiadania. Nemocnica má byť po rekonštrukcii rozdelená na akútnu a operačnú časť, lôžkovú časť a časť s ambulantnou starostlivosťou. V pláne je do roku 2030 znížiť počet lôžok z aktuálnych 901 na 805. Stavebné úpravy majú podľa predkladacej správy spĺňať procesné a logistické požiadavky na poskytovanie zdravotnej starostlivosti 21. storočia s ohľadom na potreby pacienta, zlepšenie kvality poskytovanej zdravotnej starostlivosti a zefektívnenie interných procesov.

Rekonštrukcia sa uskutoční za plnej prevádzky nemocnice, pacienti v regióne by nemali pociťovať žiadne obmedzenie zdravotnej starostlivosti. Projekt rekonštrukcie má byť spustený v roku 2020 a dokončený v roku 2023.

V marci roku 2019 Stredoslovenský ústav srdcových a cievnych chorôb Banská Bystrica začal s realizáciou nového projektu, a to výstavbou Preventívno-ambulantného a diagnostického centra. Celý proces výstavby prebiehal za plnej prevádzky SÚSCCH.

Kultúra

Aktivity Oddelenia kultúry

Kultúra je to, čo charakterizuje každú spoločnosť. Kultúra je spôsob života, istej spoločnosti ľudí. Zároveň je aj istým smerom, ktorý členom spoločnosti pomáha žiť lepším a zmysluplnejším spôsobom. Je to istý systém života, ktorý sa každou generáciou dedí, ale aj mení. Kultúra je totiž menná a každou generáciou sa upravuje - zdokonaľuje. Všetky naše činnosti sú ovplyvňované vzormi správania a kultúru môžeme spoznať práve v činnosti a spôsobe konania človeka. Kultúra je odrazom spoločnosti a naopak spoločnosť je odrazom kultúry. Pripravovať a organizovať pre verejnosť kultúrne programy, či podujatia je preto veľmi zodpovednou úlohou. Realizátorom mestskej kultúry je Mesto Banská Bystrica, Oddelenie kultúry. Svojimi aktivitami sa výrazne podieľa na spoločenskom živote Banskej Bystrice, ale aj na podujatiach presahujúcich rámec tohto krajského mesta. Pri realizácii významných podujatí oddelenie kultúry spolupracuje s mnohými umeleckými kapacitami, odborníkmi, s banskobystrickými umeleckými školami (Akadémia umení, Konzervatórium J. L. Bellu, Univerzita Mateja Bela, Základná umelecká škola J. Cikker a ďalšie) a kultúrnymi a umeleckými inštitúciami v meste, ako aj s tretím sektorom. Zároveň sa mesto snaží vytvoriť primerané zázemie pre fungovanie mestskej kultúry a uspokojovať kultúrne potreby obyvateľov.

Podujatia, ktoré vytvárajú základnú štruktúru kultúry organizovanej mestom sa odohrávajú vo veľkej miere najmä na centrálnom Námestí SNP (Dni mesta, Radvanský jarmok, Veľká noc, Vianočné podujatia a iné). Na koncerty, predstavenia, výchovno-vzdelávacie podujatia, či výstavy sú využívané priestory Robotníckeho domu. Je to jediný priestor v majetku mesta, ktorý ponúka adekvátne technické zázemie. Niektoré komornejšie podujatia sú organizované aj v Cikkerovej sieni v historickej radnici na Námestí SNP. V rámci kultúrneho leta promenádne koncerty oživil aj Mestský park. Program k Medzinárodnému dňu detí má už svoje stále miesto v parku pod Pamätníkom SNP. Sídľiskové večerníčky v rámci Kultúrneho leta sa realizujú na banskobystrických sídliskách na Fončorde, v Radvani, v Podlaviciach a v Sásovej. Po prvýkrát bol sídliskový večerníček usporiadaný aj priamo v centre mesta, v Robotníckom dome.

V roku 2019 Mesto Banská Bystrica usporiadalo presne 199 podujatí, vrátane tradičných podujatí, pre viac ako 122 000 divákov (122 350), čo je o 11 podujatí viac ako v minulom roku, z toho 105 podujatí priamo v Robotníckom dome a 39 programov v domovoch sociálnych služieb, domovoch dôchodcov a na Onkologickom oddelení v Detskej fakultnej nemocnici. Zvyšných 55 podujatí sa konalo v rámci Veľkej noci, Kultúrneho leta, Radvanského jarmoku a Vianoc. Samozrejme sem patrí aj Oslava 1.mája, MDD a ďalšie. Z roka na rok sa zvyšuje záujem nielen o podujatia, ktoré prebiehajú v priestoroch Robotníckeho domu, ale aj záujem zo strany neziskových kultúrnych inštitúcií. V roku 2019 sa v priestoroch Robotníckeho domu uskutočnilo o 10 podujatí viac ako v roku 2018, a to presne 105, s návštevnosťou 14 141 ľudí.

Hlavné podujatia

Hlavné podujatia tvoria nosnú kosť podujatí organizovaných Mestom a stali sa tradičnými a pravidelnými. Sú to najznámejšie a najnavštevovanejšie programy v meste Banská Bystrica. Medzi tieto patria: Novoročný ohňostroj, Veľkonočné podujatia, Banskobystrická hudobná jar, Medzinárodný dixielandový festival, Oslavy 1.mája, Medzinárodný deň detí, Dni mesta, Kultúrne leto, Radvanský jarmok, Mikuláš, Vianočné podujatia a Silvester.

Investície

Rok 2019 bol rokom mnohých investícií do techniky a vybavenia priestorov. Na vchodové dvere Robotníckeho domu pribudla informačná LED obrazovka, na ktorej sa premietajú všetky podujatia, ktoré sa konajú v meste. Na podujatia ako Mikuláš a Karneval sme kúpili bublinkovač a dymostroj.

Doplnili sme zvukovú a svetelnú techniku. Na 3. poschodí bola slávnostne otvorená stála expozícia banskobystrického bábkarského rodu Dušovcov. Autorom expozície je Miroslav Duša. Okrem rôznych typov bábok (tieňové, marionetové, maňuškové) výstava pozostáva aj z historických bábok, ktoré vytvorili pre rôzne predstavenia Jana Pogorielová Dušová a Anton Duša. K dispozícii je aj LED obrazovka, na ktorej si môžu návštevníci pozrieť rozprávkový seriál Pa a Pi. Známe postavičky mačiek z vesmíru vymyslel a stvoril syn Antona Dušu, Miroslav Duša. Súčasťou sú aj tvorivé dielne. Expozícia bola sprístupnená v rámci prvého Dňa otvorených dverí Robotníckeho domu, dňa 18.10.2019. V tomto doslovnom otvorení sa verejnosti chceme pokračovať aj na budúci rok.

Mesto Banská Bystrica prostredníctvom svojho dotačného systému podporuje aj mnohé ďalšie umelecké projekty viacerých významných kultúrnych organizácií, či občianskych a nezávislých združení v meste. To uskutočňuje prostredníctvom priamych dotácií z Komisie kultúry, ako aj z primátorských dotácií, ale aj z participatívneho rozpočtu. Mesto je v prvom rade partnerom a podporovateľom kultúrnych organizácií a nie ich konkurentom. V Banskej Bystrici funguje veľké množstvo umeleckých škôl, folklórnych súborov, tanečných a divadelných zoskupení a kultúrnych inštitúcií zriaďovaných štátom alebo banskobystrickým samosprávnym krajom a mestom (Štátna opera, Múzeum SNP, Stredoslovenské múzeum, Stredoslovenská galéria, Stredoslovenské osvetové stredisko, Divadlo Štúdio tanca, Bábkové divadlo na Rázcestí, Divadlo z Pasáže). Okrem týchto inštitúcií v meste funguje veľké množstvo agentúr, nadácií, neziskových organizácií a občianskych združení. Aj preto je našou snahou podporovať a prehĺbovať spoluprácu s nimi.

Propagáciu podujatí zabezpečujeme pravidelným zverejňovaním na web stránke mesta banskabystrica.sk, ale aj na stránkach podujatie.sk a visit.sk. Každý mesiac využívame na propagáciu a informovanosť verejnosti billboardy a citylighty, ako aj 25 výlepných plôch v správe mesta. O podujatiach informujeme aj v mestských Radničných novinách a v miestnych periodikách a v rádiu Regina.

Mesto Banská Bystrica sa chce v budúcom roku pustiť do najväčšej výzvy v oblasti kultúry rovno v dvoch projektoch a to Slovenské mesto kultúry a Európske hlavné mesto kultúry. Oddelenie kultúry mapuje a bude postupne pripravovať v spolupráci s kultúrnymi a inými subjektami podklady na oba projekty. Oba projekty by prispeli nielen k obrode kultúrneho života v meste, ale priniesli by obrovské a neoceniteľné skúsenosti a príležitosti aj v oblasti cestovného ruchu, ekonomiky a verejného života.

Kultúrne pamiatky a pamätihodnosti

Kultúrne dedičstvo je nenahraditeľným zdrojom poznania našej minulosti. Predstavuje hodnoty, ktoré v prípade ich zničenia už nebude možné ničím a nikdy plnohodnotne nahradiť. Na území Slovenska je ochrana kultúrneho dedičstva ustanovená ako ústavná povinnosť každého jedinca. V zmysle zákona o ochrane pamiatkového fondu obec utvára všetky podmienky potrebné na zachovanie, ochranu, obnovu a využívanie pamiatkového fondu na území obce. Obec môže utvárať zdroje na príspevky vlastníkom na záchranu a obnovu kultúrnych pamiatok nachádzajúcich sa na území obce. Môže rozhodnúť o utvorení a odbornom vedení evidencie pamätihodností obce. Obec v zmysle zákona o vojnových hrobách zabezpečuje starostlivosť o vojnové hroby, ktoré sa nachádzajú na jej území.

Vyhlásenie pamätihodností mesta

Na základe metodického a odborného usmernenia pri evidovaní miestnych pamätihodností nám Krajský pamiatkový úrad v Banskej Bystrici zaslal usmernenie pod č. KPU -2019/13546-2/43998/DUD objekty Stanica železničná, budova výpravná na adrese 29. augusta 35 v Banskej Bystrici, vo vlastníctve SR – Železnice slovenskej republiky, Klemensova 8, Bratislava a Škola ekonomická na adrese Tajovského 10 v Banskej Bystrici vo vlastníctve Univerzity Mateja Bela, Banská Bystrica, na základe ktorého je potrebné vyňať vyššie uvedené pamiatky z registra hmotných pamätihodností, a to

z dôvodu, že sa stali kultúrnou pamiatkou a sú zapísané v Ústrednom zozname pamiatkového fondu. Nakoľko sa tieto pamätihodnosti mesta stali kultúrnou pamiatkou vyhlásenou Pamiatkovým úradom Bratislava, zapísanou v Ústrednom zozname pamiatkového fondu Slovenskej republiky, a získali tak vyšší stupeň ochrany, budú v roku 2020 vyňaté z evidencie pamätihodností Uznesením MsZ.

Zabezpečenie obnovy kultúrnych pamiatok a pamätihodností, vojnových hrobov a iných pietnych symbolov v meste

Mesto zadalo vypracovať odborné posudky k poškodeným dielam, ktoré sa nachádzajú vo verejnom priestore – v Parku pod Pamätníkom SNP (Bývalé detské ihrisko – autor neznámy, Poľné znaky – autor Kompánek) k dielam bola následne vyhotovené dokumentácia (pôdorys, pohľad, rez, 3D model v mierke, virtuálna prehliadka z lokality, osadenie diel do JTSK súradníc), aby bolo v budúcnosti možné vytvoriť repliky diel.

V roku 2019 zabezpečilo obnovu nasledovných výtvarných diel vo verejnom priestore, vojnových pietnych symbolov, hrobov osobností a pamätihodností mesta:

- **Partizána** autora K. Dúbravského,
- **Zvíťazili P. Tótha** (obe sú evidované v Ústrednej evidencii vojnových hrobov aj v Zozname pamätihodností mesta)
- **Obytnú plastiku** autora J. Kubičku vyhlásenú za pamätihodnosť mesta Uznesením MsZ v Banskej Bystrici č. 360/2016.
- **Odkrývanie** – pamätník na pamiatku J. Langoša autorov Mateja a Karola Rosmányovcov
- **Pamätníka obetiam fašizmu v Kremničke** – obnova stavby a rozsiahla revitalizácia zelene v ohrade a 10 m ochrannom pásme, obnova informačnej tabule, obnova označenia v protitankovej priekope – mieste masového hrobu.

Údržba ďalších pietnych symbolov :

- **Pamätník padlým v 2.sv.vojne**, Radvanská ul., areál ZŠ
- **Pomník M. R. Štefánika**, Sásovská cesta- zvonica
- **Pamätník k SNP** - Okružná ul. - pred budovou KR PZ
- **Pomník obetiam 2. sv. vojny**, Sásovská cesta - Na Tále

Údržba so spolufinancovaním:

- **Hrob Terézie Vansovej** (NKP) s Evanjelickou cirkvou a.v. na Slovensku
- **Hrob Oskara Petrogalliho** (pamätihodnosť mesta) s Veľvyslanectvom Maďarska
- PT osadené vr. 2019:
 - **pplk. Mirkovi Veselovi a Jozefovi Stykovi** a ďalším, ktorí sa na vysielaní SSV podieľali
 - **Marekovi Frauwirthovi**
 - **VPN** pri príležitosti 30. výr. Nežnej revolúcie,
 - **Pavlovi Novákovi**
 - **kustódom mestského múzea (Bothár, Holesch, Schweng)**

Základná ochrana budov NKP v majetku Mesta B. Bystrica v roku 2019:

➤ **Budova na Robotníckej ul. č. 3**

Budova je v správe Záhradníckych a rekreačných služieb mesta Banská Bystrica. Ide o tzv. Robotnícky dom, ktorého rekonštrukcia prebehla v roku 2015. V roku 2019 bolo zrealizované odvodnenie muriva pívničných priestorov, klimatizácia sály a vybudovaná sieň bábkarom Dušovcom. Ochrana NKP je vykonávaná priebežne.

➤ **Budova Lazovná 19 , Bašta na Lazovnej ul.**

Od roku 2013 je budova nevyužívaná. Je vo veľmi zlom technickom stave. Je potrebná oprava strechy, omietky, okien. V zlom technickom stave sú aj vnútorné zábradlia, vstupná brána a schodištia. V nehnuteľnosti je nefunkčné kúrenie. Budova vyžaduje kompletnú rekonštrukciu. V roku 2019 v tejto nehnuteľnosti nebola realizovaná údržba.

Bašta je prenajatá OZ Laputa za účelom vzniku Literárneho domu. Obnovovať ju začalo OZ v roku 2013. Nehnuteľnosť bola kompletne vyčistená, boli vykonané archeologické prieskumy, ale k samotnej rekonštrukcii zatiaľ nedošlo pre chýbajúce financie. Je potrebné opraviť strechu a zrekonštruovať celý interiér.

➤ **Obuvnícka (Šusterská bašta)**

V kamennej stavbe bola opravovaná len strecha. Exteriér aj interiér sú v pôvodnom stave. Vchod je uzamknutý a bašta je v súčasnosti nevyužívaná (približne do roku 2010 využíval baštu Krajský pamiatkový úrad ako sklad). Ochrana NKP v r. 2019 nebola vykonávaná.

➤ **Barbakan**

Budovu využívalo Mesto Banská Bystrica ako informačné centrum do rekonštrukcie v roku 2005. Po rekonštrukcii bola budova prenajatá súčasnemu nájomcovi MEDUSA Restaurants, s.r.o. V roku 2019 boli zistené drobné závady – zatekanie presklenej strechy, opadaná omietka, vlhnutie pívničných priestorov, obnova náterov na dverách do budovy a do skladu.

➤ **Mestská veža**

Veža bola rekonštruovaná spolu s Barbakanom, avšak len zvonka (fasáda). Interiér rekonštruovaný nebol, schody aj dlážka sú už v dosť zlom stave. Je plánovaná rekonštrukcia. V novembri 2019 bol interiér veže kompletne zameraný.

➤ **Hodinová veža**

V rokoch 1996 – 1997 bola zrealizovaná komplexná obnova veže, základy podchytené mikropilótami. Rekonštrukcia ochoze bola vykonaná v roku 2013. Ochrana NKP je priebežne vykonávaná.

➤ **Kaštieľ Radvanských , Sládkovičova 1**

V súčasnosti je v rekonštrukcii. Kompletne je zrekonštruovaná strecha kaštieľa. Budova má v prenájme Akadémia umení v Banskej Bystrici.

➤ **Budova na Senickej ceste č. 57**

Od roku 2013 ju využíva OZ Senica na kultúrne a spoločenské akcie. Posledná rekonštrukcia bola realizovaná v roku 1999. Budova je v dobrom technickom stave. Interiér je upravovaný súčasným nájomníkom. Drobné opravy bude potrebné vykonať na plechovej streche.

➤ **Budova na Hornej ul.22, MŠ**

V roku 2019 bola realizovaná čiastočná rekonštrukcia, stavebné úpravy - výmena okien (2 okien na kuchyni a 2 okien na spálni smerom do školského dvora).

➤ **Budova na Štefánikovom nábreží Základná umelecká škola**

Budova je v správe ZUŠ J. Cikker. Bola realizovaná výmena okien vo dvorovej časti a prebehol začiatok prác na oprave čelnej fasády budovy. Ochrana NKP je priebežne vykonávaná.

➤ **Budova na Lazovnej ul. 21, Mestské divadlo – Divadlo z pasáže.**

Divadlo z Pasáže užíva objekt na základe nájomnej zmluvy. Všetky náklady súvisiace so stavebnými úpravami hradí nájomca. V roku 2019 bol vypracovaný statický posudok k havarijnému stavu podkrovia.

Ďalšie NKP v majetku Mesta B. Bystrica v roku 2019:

➤ **Mestský park**

V roku 2019 pokračovali prípravné práce na projekte k revitalizácii Mestského parku.

➤ **Hroby s náhrobníkmi významných osobností: Ján Egry, Izidor Žiak Somolický, Ján Mory.**

Ochrana NKP je vykonávaná podľa potreby (napr. náhrobné kamene J. Móryho a J. Egryho v r. 2018).

Informácia o stave mestského opevnenia a riešení jeho havarijného stavu

Základná ochrana **hradobných múrov** v zmysle zákona o ochrane pamiatkového fondu nie je vykonávaná Mestom Banská Bystrica z dôvodu, že § 28 Zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu pojednáva o *Právach a povinnostiach vlastníka*.

Vlastnícke vzťahy k hradobným múrom nie sú vysporiadané, o vlastníctve hradieb mestom sa možno domnievať na základe odborných poznatkov, že na výstavbe, správe a udržiavaní hradieb sa podieľalo v minulosti mesto.

V súčasnosti hradby nie sú evidované v majetku mesta, okrem Šusterskej (Obuvníckej) bašty, Bašty pri Lazovnej bráne a hradného areálu BARBAKAN.

V roku 2019 Mesto Banská Bystrica zadalo vypracovať *Analýzu aktuálneho stavu fortifikácie mesta Banská Bystrica*.

Uznesením zo dňa 5.11.2019 č. 341/2019-MsZ v Banskej Bystrici mestské zastupiteľstvo požiadalo primátora mesta Banská Bystrica, aby sa obrátil vo veci hradieb mesta Banská Bystrica a hradieb Mestského hradu na Pamiatkovú inšpekciu. Podnet na vykonanie štátneho pamiatkového dohľadu vo veci ochrany a spôsobu komplexnej obnovy mestskej fortifikácie mesta Banská Bystrica bude riešený v roku 2020.

Finančné ukazovatele:

V roku 2019 sme zabezpečili opravu a údržbu sôch spolu za 66 500 Eur, z toho pamätník v Kremničke 50 000 Eur . Príspevok zo štátneho rozpočtu (Ministerstvo vnútra SR) bol v sume 38 400 Eur. Údržba ďalších pietnych symbolov bola zrealizovaná za 4 400 Eur.

Údržba so spolufinancovaním:

- Hrob Terézie Vansovej/ NKP/ s Evanjelickou cirkvou a.v. na Slovensku – Mesto BB 4 200 Eur, Zbierka evanjelickej cirkvi 7 760 Eur
- Hrob Oskara Petrogalliho/pamätihodnosť mesta/ s Veľvyslanectvom Maďarska – Mesto Banská Bystrica 4 820 Eur, Veľvyslanectvo Maďarska 5 080 Eur.

Pamätné tabule v počte 5 ks osadené v roku 2019 stáli 4 000 Eur.

Poskytnutie finančných prostriedkov na zachovanie kultúrneho dedičstva

V roku 2019 zo zdrojov na zachovanie kultúrneho dedičstva, prostredníctvom KPM, následne KK v súlade s § 14 ods. 3 zákona o ochrane pamiatkového fondu Mesto môže utvárať zdroje na príspevky vlastníkom na záchranu a obnovu pamätihodností a kultúrnych pamiatok nachádzajúcich sa na území mesta. V zmysle VZN Mesta Banská Bystrica č. 4/2010 o evidencii pamätihodností a Zásad a kritérií prideľovania dotácií boli pridelené nasledovne: pre Štátnu vedeckú knižnicu na projekt Jedinečnosť na papieri, na tlač publikácie Domy starej Banskej Bystrice III., grafické, obsahové spracovanie a tlač detského historického kalendára Farebná Banská Bystrica 2020, grafické spracovanie publikácie Pamätihodnosti mesta Banská Bystrica, financovanie štyroch vydaní časopisu Bystrický Permon.

Plánované aktivity v roku 2020

Aj v ďalších rokoch budú návrhy na vyhlásenie pamätihodností sumarizované a s odporúčením Komisie pre pamätihodnosti mesta Banská Bystrica prerokované v MsZ vždy koncom príslušného kalendárneho roka. Webová stránka www.pamatihodnosti.sk bude naďalej pravidelne dopĺňaná.

Na rok 2020 sme požiadali MV SR o pridelenie mimoriadneho príspevku na kalendárny rok 2021 z dôvodu potreby obnovy a údržby obrúb hrobov na Rímsko-katolíckom cintoríne a dvoch masových hrobov na Židovskom cintoríne.

Plánovaná je komplexná obnova ďalších významných diel :

- Plastika Fontána, autorov Mikuláš Palko, Pavol Rek, Jiří Rommer na ul. Dolná 62, B. Bystrica
- Športovci, autor Milan Štefunko, ul. Cesta na štadión 28, B. Bystrica
- Pilier, autor Enzo Marinelli, Nám. Slobody 2, B. Bystrica
- Deva, autor Karol Dúbravský, Hurbanova 6, B. Bystrica
- Chlapček, autor Karol Dúbravský, Jesenského 2, B. Bystrica
- pokračovanie obnovy vojnových hrobov a pietnych miest.

Všetky činnosti Oddelenia kultúry v oblasti pamiatok a vojnových hrobov boli realizované v súlade s aktivitami PHSR.

Hospodárstvo

Mesto Banská Bystrica sa nachádza v strede Slovenska, v centrálnej časti Európy. Kontakt s okolitými krajinami a metropolami je jednoduchý nielen pre jeho centrálnu polohu, ale najmä vďaka rozvinutej infraštruktúre, ktorej budovanie neustále napreduje. Svojím významom presahuje hranice regiónu a patrí medzi najväčšie centrá školstva, kultúry, športu, ale aj cestovného ruchu na Slovensku. Jeho poloha v samotnom srdci Slovenska mu dáva predpoklady na to stať sa aj dopravným a logistickým centrom. Industrial park Banská Bystrica, priemyselný park spravovaný mestskou obchodnou spoločnosťou MBB a. s., je ideálnym priestorom s komplexnou technickou infraštruktúrou pre to, aby do mesta a regiónu prilákal nových investorov, ktorí by zároveň priniesli nové pracovné príležitosti pre miestnych obyvateľov. Leží na dopravnom uzle cestných a železničných komunikácií a najbližšie letisko je vzdialené 15 km, čím sa medzinárodné dopravné trasy stávajú dostupnejšie. V súčasnosti tu sídlia slovenské i zahraničné spoločnosti, z oblasti stavebného, strojárkeho a farmaceutického priemyslu. Funkčnosť priemyselnej oblasti Banskej Bystrice dopĺňa tiež fakt, že tu sídlia všetky administratívne pobočky štátnych inštitúcií. A nechýbajú ani súkromné spoločnosti, ktoré sú nevyhnutné pre správny priebeh investície od jej samotného začiatku. Sídlí tu množstvo právnických, advokátskych, účtovných či poradenských kancelárií.

Z výrobných aktivít má v meste Banská Bystrica zastúpenie najmä strojársky priemysel, drevospracujúci priemysel, chemický a farmaceutický priemysel, stavebný priemysel a spoločnosti zaoberajúce sa informačnými technológiami.

Ekonomika mesta je vo veľkej miere v súčasnosti postavená aj na odvetviach služieb. V meste prekvitá obchod, a nielen obyvatelia mesta, ale aj jeho návštevníci môžu využiť príležitosti, ktoré im ponúkajú nákupné centrá, ako Europa Shopping Center, novovybudované nákupné centrum spojené s autobusovou stanicou Terminal Shopping Center, nákupné centrum SC Point, či množstvo menších prevádzok v centre mesta. Z ďalších majú zastúpenie spoločnosti poskytujúce telekomunikačné, bankové, poštové, či poisťovacie služby.

V roku 2018 investor nového projektu v areáli bývalej textilnej továrne Slovenka na Striebornom námestí začal búrať zostávajúce objekty a pripravovať stavbu nového komplexu. V areáli by mala vzniknúť ucelená mestská štvrť. Po vyčistení pozemku v rámci projektu takzvaných dočasných stavieb boli na pozemku umiestnené špeciálne upravené kontajnery a ďalšie komponenty, z ktorých po získaní všetkých potrebných povolení vznikne nová kaviareň a bistro. V auguste roka 2019 investor projektu podal žiadosť o stavebné povolenie pre účely otvorenia niekoľkých komunikácií a spustenia prevádzky objektov v blízkosti Strieborného námestia. V súlade s platnými povoleniami sa developer pripravuje na sprístupnenie spevnených plôch, ktoré zahŕňajú parkovacie miesta či chodník vedúci k Ceste na amfiteáter. Projekt pre predajné miesto a bistro v budovách komunitných stavieb, ktoré sú na mieste zložené, získal konečné súhlasné stanovisko od Krajského pamiatkového úradu Banská Bystrica v auguste 2019. Na základe tohto stanoviska požiadal developer o zmenu stavby pred dokončením na komunitné stavby. Po získaní stavebných povolení a následnej kolaudácii plánuje developer spustiť prevádzky v roku 2020.

Následne by na tomto mieste mali postupne vyrásť administratívne budovy, hotel, priestory pre obchod a služby, ale najmä bytové domy, čo vyplýva z predstavenej ideovej štúdie investora. Projekt Slovenka 2, ktorý pôvodne developer označoval ako polyfunkčná zóna Strieborná, bude realizovaný postupne, v rámci niekoľkých etáp. Kompletné dokončenie urbanizácie areálu sa predpokladá do približne desiatich rokov.

Životné prostredie

Oddelenie životného prostredia

Prenesený výkon štátnej správy - ochrana ovzdušia, ochrana prírody a krajiny, ochrana pred povodňami a úsek štátnej vodnej správy (malé vodné stavby) vykonáva v rámci mesta Banská Bystrica Oddelenie životného prostredia. Spolu so Stavebným úradom tvorí Spoločný stavebný úrad aj pre nasledovných 11 obcí: Dúbravica, Harmanec, Kynceľová, Malachov, Špania Dolina, Hrochoť, Horná Mičiná, Kordíky, Motyčky, Môlča, Tajov.

Mesto Banská Bystrica ako príslušný orgán štátnej správy vo veciach ochrany ovzdušia, podľa § 27, ods. 1, písm. c), zákona č. 137/2010 Z. z. o ovzduší v znení neskorších predpisov povoľuje stavbu a prevádzku tzv. malých zdrojov znečisťovania ovzdušia (ďalej len „MZZ“). V zmysle vyhlášky MŽP SR č. 410/2012 Z. z. ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o ovzduší, je takýmto zdrojom spravidla spaľovacie zariadenie s celkovým inštalovaným príkonom do 300 kW, resp. každé iné zariadenie, ktoré je v zmysle tohto predpisu kategorizované ako zdroj znečisťovania ovzdušia a svojimi parametrami nedosahuje atribúty stredného zdroja znečisťovania ovzdušia.

Najviac súhlasov na povolenie stavby a prevádzky MZZ býva vydaných v súvislosti s výstavbou alebo rekonštrukciou rodinných domov. Najväčšia početnosť sa tak viaže k lokalitám Pršianska terasa, Suchý vrch, Rakytovce, IBV Moskovská, Slnčné stráné a Podlavice. Každoročne rastie počet žiadostí individuálnych žiadateľov ako majiteľov bytov v bytových domoch o doplnkové vykurovanie krbom alebo individuálne vykurovanie bytu plynovým kotlom. Okrem novostavieb je tento trend najmä v starších bytových domoch s inštalovanými pôvodnými komínmi. V panelových bytových domoch sa takéto žiadosti takmer nevyskytujú. Celkovo bolo v roku 2019 vydaných 98 povolení na prevádzku MZZ a 91 povolení na ich stavbu. Bolo vyhotovené VZN mesta Banská Bystrica č.10/2018 o poplatkoch za znečisťovanie ovzdušia, ktoré je platné od 1.1.2019.

Mesto Banská Bystrica ako príslušný orgán ochrany ovzdušia v zmysle zákona č. 401/1998 Z. z. o poplatkoch za znečisťovanie ovzdušia určuje každoročne v súlade so Všeobecne záväzným nariadením mesta Banská Bystrica prevádzkovateľom tzv. poplatok za znečisťovanie ovzdušia. Prevádzkovateľ MZZ (právnická osoba, FO oprávnená na podnikanie) je povinný v zmysle citovaných predpisov vždy do 15. februára príslušného roku nahlásiť na mesto Banská Bystrica údaje o spotrebe palív a surovín, ktoré boli použité na prevádzku MZZ v roku predchádzajúcom. Na základe predložených údajov mesto určí poplatok za znečisťovanie ovzdušia. Poplatky aj uložené pokuty za nedodržanie termínu nahlasovacej povinnosti sú príjmom mesta. V roku 2019 Mesto vydalo 253 rozhodnutí o poplatku za znečisťovanie ovzdušia. Celkový príjem na zaplatených poplatkoch bol vo výške 10 038 Eur.

Mesto ako príslušný orgán, z hľadiska ochrany prírody a krajiny, dohliada v spolupráci so správcom zelene, príspevkovou organizáciou mesta Záhradnícke a rekreačné služby (ďalej „ZAaRES“), na stav drevín rastúcich mimo lesa na území mesta, ako aj udeľuje povolenia (rozhodnutia) na výrub drevín. Najčastejšími dôvodmi pre udelenie povolenia na výrub drevín je ich zhoršený zdravotný stav, nevhodný rast v tesnej blízkosti fasád, tienenie, zabraňovanie prenikaniu svetla do okien budov (rodinných domov), ako aj s tým spojené zlé hygienické pomery v bytoch, domoch, triedach a pod. Častými dôvodmi podaných žiadostí býva tiež ohrozovanie prevádzkyschopnosti inžinierskych sietí, ohrozovanie bezpečnosti a zdravia občanov, ako aj nebezpečenstvo spôsobenia značnej škody na majetku. Vo veci výrubu drevín bolo v roku 2019 podaných 99 žiadostí, pričom súhlas v plnom rozsahu bol udelený v 89 prípadoch. Mesto v rozhodnutiach, v zmysle zákona o ochrane prírody a krajiny

č. 543/2002, nariaďuje aj náhradnú výsadbu za vyrúbané dreviny, ktorú aj náležite kontroluje. Ide o výsadbu vhodných kultivarov, ktorá má aj estetickú funkciu v mestskom prostredí.

Mesto Banská Bystrica tiež vypracováva stanoviská k predloženým zámerom činností v zmysle zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie (EIA) a o zmene a doplnení niektorých zákonov a zabezpečuje informovanosť verejnosti o predkladaných zámeroch činností v meste a sprístupnenie predložených zámerov činností verejnosti s možnosťou sa k nim vyjadriť. V roku 2019 sa mesto v oblasti vplyvov na životné prostredie vyjadrilo v 7 prípadoch.

Nad rámec preneseného výkonu štátnej správy sa mesto angažuje v procese eliminácie invázných rastlín. Ohľadom výskytu invázných rastlín na pozemkoch, ktoré nie sú v správe ZAaRES, sú subjektom zasielané výzvy a následne mesto kontroluje samotné zneškodnenie a spôsoby zneškodnenia invázných rastlín. V probléme okolo invázných rastlín vytvára pomocou Oddelenia životného prostredia značnú časť práce, a tou je osвета. Upozornenia s priloženou fotodokumentáciou vyhlásených invázných rastlín sú zverejnené na všetkých úradných tabuliach, tak v samotnom meste, ako aj v prímestských častiach. Je nadviazaná spolupráca monitoringu invázných rastlín prostredníctvom Oddelenia ŽP a UMB. V dobrej veci sa angažujú študenti, ktorí nám pomáhajú monitorovať invázne rastliny pomocou GPS. Trvale oboznamujeme verejnosť aj príspevkami v médiách a v Radničných novinách. Podnety od občanov sa riešia priamo na mieste výskytu invázných rastlín. Oboznamujeme občanov o postupoch a druhoch (mechanické a chemické) zneškodnenia rôznych druhov spomenutých rastlín na území mesta Banská Bystrica.

V zmysle vypracovanej štúdie z Technickej univerzity vo Zvolene o navrhovaných poškodených a zdravotne znehodnotených nestabilných drevinách sa v uvedenom období vyrúbalo 97 ks drevín a stanovila sa adekvátna náhradná výsadba. V revitalizácii sa naďalej pokračuje. Náhradná výsadba bude uskutočnená po celkovej revitalizácii parku.

Na úseku štátnej vodnej správy, vydáva mesto Banská Bystrica rozhodnutia o povolení stavby malej vodnej stavby (studne). V roku 2019 bolo v meste Banská Bystrica vydaných 12 takýchto rozhodnutí. Vypracovalo sa 93 stanovísk k projektovej dokumentácii k stavbám a zariadeniam z hľadiska zdravotníctva.

Čo sa týka protipovodňovej ochrany, Mesto Banská Bystrica bolo spolu s Bratislavou po roku 2000 zaradené do štátneho programu protipovodňovej ochrany na Slovensku. V realizácii je projekt s názvom „Banská Bystrica, ochrana intravilánu pred povodňami“, ktorého predmetom je vybudovanie protipovodňových ochranných línii v kombinácii s mobilným hradením na Hrone tak, aby bola zabezpečená ochrana mesta pred veľkými vodami s bezpečnostným prevýšením. V rámci stavby sú navrhované aj opatrenia na prítokoch Hrona pretekajúcich územím mesta a zabezpečenie existujúcich prítokov proti spätnému vzdutiu vody z Hrona. Realizácia stavby protipovodňovej ochrany je zabezpečená prostredníctvom žiadosti o nenávratný finančný príspevok z Operačného programu Kvalita životného prostredia na roky 2016 – 2020, Prioritná os 2. Adaptácia na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy so zameraním na ochranu pred povodňami. Pre úplnú ochranu mesta pred povodňovými prítokmi Hrona je v súčasnosti navrhnutý investičný projekt s názvom „Banská Bystrica - Ochrana intravilánu pred povodňami“, ktorý spočíva vo vybudovaní objektov protipovodňovej ochrany mesta Banská Bystrica v rozsahu riečnych kilometrov (ďalej len „rkm“) Hrona 173,990 - 179,050. Projekt zastrešuje Slovenský vodohospodársky podnik, š. p. Banská Bystrica.

Mesto Banská Bystrica sa prostredníctvom Oddelenia životného prostredia aktívne zúčastnilo panelových diskusií na Ekotopfilme 2019. Základnou témou podujatia bola problematika „Znečistenie ovzdušia.“

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky a Slovenská agentúra životného prostredia tento rok v máji vyhlásili druhý ročník súťaže ENVIROMESTO 2019. Cieľom súťaže bolo zviditeľniť a oceniť mestá, ktoré uplatňujú environmentálnu politiku v reálnom živote, ako aj komplexnosť v riešení kvality životného prostredia prostredníctvom inovatívnych technológií v ochrane prírody, plánovaní a manažmente mestskej krajiny. Do súťaže sa úspešne zapojilo aj Mesto Banská Bystrica, ktoré si 1. októbra 2019 v Žiline prevzalo ocenenie počas konferencie Životné prostredie miest a Environmentálna regionalizácia SR. Mesto Banská Bystrica je ENVIROMESTOM 2019 v kategórii „ochrana prírody a krajiny“. Do súťaže sa Oddelenie životného prostredia aktívne zapojilo, a to prípravou súťažného materiálu a takisto obhajobou práce pred 16-člennou komisiou. Titul však vo veľkej miere znásobila skutočnosť, že Mestské lesy Banská Bystrica s.r.o. hospodária na značnej ploche z celkovej výmery viac ako 7 000 hektárov, prírode blízkym typom hospodárenia, a takto významne ovplyvňujú klímu, životné prostredie či režim vody v meste.

Informácia o vplyve činnosti Mesta na životné prostredie

Mesto Banská Bystrica svojou činnosťou ovplyvňuje aj životné prostredie, pričom záujmom je, aby jeho aktivity prebiehali s ohľadom na životné prostredie a smerovali k jeho ochrane.

Aj v roku 2019 Mesto realizovalo **informačné kampane a osvetovú činnosť v oblasti obehového hospodárstva**. Usiluje sa o aktívne uplatňovanie environmentálnej politiky s ohľadom na obehové hospodárstvo, pričom základom uplatňovania týchto princípov je informovanosť verejnosti prostredníctvom:

- a) Radničných novín na báze pravidelnosti, ktoré sú v náklade 34 000 ks 1 × mesačne distribuované do každej domácnosti v meste,
- b) článok o minimalizácii odpadov RN,
- c) prostredníctvom tlačových správ, letákov do domácností,
- d) prostredníctvom informácií umiestnených na zberových nádobách,
- e) vzdelávacie materiály do MŠ,
- f) odborných besied (Ekotopfilm, Seminár BBSK a pod.),
- g) reportáže v TV.

Mesto Banská Bystrica zaviedlo zber drobného elektroodpadu a batérií prostredníctvom špecializovaných kontajnerov, a to v spolupráci s organizáciou zodpovednosti výrobcov ASEKOL SK. Na území mesta sú umiestnené červeno-biele kontajnery, ktoré slúžia na zber malých elektrospotrebičov, ako sú napr. fény, mixéry, mobilné telefóny, ale i na zber batérií a akumulátorov.

Taktiež bol obnovený **triedený zber textilu a odevov** prostredníctvom špeciálnych kontajnerov, pričom v roku 2019 sa zrecyklovalo cca 160 ton textilu a odevov.

Podstatnou zmenou v oblasti podpory cieľov hierarchie odpadového hospodárstva bolo **obstaranie nového zmluvného partnera na zber komunálnych odpadov**, za podmienok splnenia noriem v systéme manažérstva ISO 9001 a ISO 14 001, čo znamená:

- nádoby na zber odpadu s legislatívne požadovanou farebnosťou a s umiestnením informačných nálepiek,
- pravidelné dočisťovanie a dezinfekcia kontajnerov na BRO,
- emisná úroveň zberovej techniky Euro 5 a viac, polopodzemné kontajnery,
- zlepšenie kontroly odvozu (zavedenie GPS)

Mesto Banská Bystrica v roku 2019 taktiež realizovalo tzv. **„projekty zelenej infraštruktúry“**:

- **Na území Vojenského cintorína I. sv. vojny v Majeri** – uskutočnený projekt výsadby obvodovej zelene. Výsadba bola realizovaná z 290 ks základného druhu *Carpinus betulus* (*hrab obyčajný*).
- **Dosadba drevín v centrálnom Mestskom parku** - realizovaná v počte 42 ks (*apríl 2019*), uplatnený výber najmä pôvodných druhov drevín – 21 ks *Tilia cordata* (*lipa malolistá*) a 21 ks *Acer pseudoplatanus* (*javor horský*).
- **Výsadba stromoradia – Podháj** - vysadených 16 ks - *Carpinus betulus* (*hrab obyčajný*)

Angažovalo sa tiež v oblasti **ochrany biodiverzity**:

- **Vyhlásenie pralesových zvyškov v lesoch mesta Banská Bystrica v správe Mestských lesov Banská Bystrica s.r.o.:**
 - identifikácia pralesových zvyškov s výmerou asi 327 ha v 5 lokalitách (OZ Prales a Mestské lesy B. Bystrica s.r.o.),
 - ochrana pralesov formou zákazu hospodárskej činnosti do roku 2028. Jedná sa o pilotný projekt v SR.

Obnovením a rekonštrukciou Fontány v parčíku pred budovou Mestského úradu Mesto prispelo tiež k **znižovaniu prašnosti ovzdušia v centre mesta Banská Bystrica, pričom celý park v okolí bol zrevitalizovaný**. Plocha parčíka má celkovo 520 m². Je tvorená trávnikom, kvetinovými záhonmi a okrasnými drevinami. Realizovaná fontána obsahuje 37 dýz v štyroch okruhoch, ktoré umožňujú variabilitu a rôzne výšky vodných stĺpov. Fontána má hydraulický výkon 0 – 2 000 mm v menších dýzach, centrálny gejzír má dostrek 0 – 4 000 mm. Zastavaná plocha fontány je 130 m².

Boli vybudované **závlahové systémy**, a to na súbehu ulíc Horná a Československej armády v Banskej Bystrici – plocha (520 m²), pričom ho tvorí podzemné potrubie a výsuvné dýzy. Systém je plne automatizovaný, s nastaviteľnou dobou zavlažovania v troch nezávislých okruhoch. Prietok, alebo závlahová dávka je 13 m³ za hodinu pre šesť sekcií.

V rámci **projektu MOVECIT – Inštitucionálny plán mobility pre Mestský úrad v Banskej Bystrici** – bol vykonaný prieskum dopravných návykov zamestnancov mestského úradu, na základe ktorého vznikol Inštitucionálny plán udržateľnej mobility pre Mestský úrad v Banskej Bystrici a bolo vybudované Cyklostanovisko pri železničnej stanici, Banská Bystrica.

V priestoroch novovybudovanej autobusovej stanice pod obchodným centrom Terminal Shopping Center Mesto vybudovalo a otvorilo **požičovňu elektrobicyklov**, s 2 nabíjacími a servisnými stojanmi. Taktiež sa tu nachádza cyklostanovisko so servisným stojanom pred železničnou stanicou (4 cykloboxy, ktoré slúžia ako úschovňa bicyklov) a pred železničnou stanicou sa nachádza cyklonavigácia.

V rámci Územného generelu nemotorovej dopravy mesta Banská Bystrica (ďalej len ÚGND) – prieskum v teréne – sa zistilo, že viac ako 90 % obyvateľov mesta potrebuje k dosiahnutiu najväčšieho cieľa, centrálnej časti mesta, cyklistické trasy. V roku 2019 mohli občania využívať nový Cyklistický chodník vedúci od Europa Shopping Center až do Podlavíc. V prospech environmentálne priaznivejších módov dopravy a zvýšenia podielu využívania cyklistickej dopravy hovorí vytvorenie pozitívneho environmentálneho efektu v podobe zníženia miery znečistenia ovzdušia, hluku a vibrácií.

Mesto sa taktiež usiluje o **implementáciu adaptačných opatrení**, a to:

- energeticky efektívne nízkouhlíkové hospodárstvo vo všetkých sektoroch,
- zníženie spotreby energie pri prevádzke verejných budov, pričom činnosti súvisiace so životným prostredím a zmenou klímy sú napr.:

- obnova verejnej infraštruktúry s cieľom zabezpečiť energetickú účinnosť a podporné opatrenia,
- bezbariérový prístup, hniezdenie vtákov, zelená strecha.

Projekty na zníženie energetickej náročnosti boli realizované v nasledujúcich MŠ:

- MŠ Ul. 9. mája 26, Banská Bystrica
- MŠ Karpatská 3, Banská Bystrica
- MŠ Strážovská 3, Banská Bystrica

Realizované opatrenia: oprava porúch a zateplenie obvodovej steny minerálnou vlnou.

Výstupy ukončených projektov: Po zrealizovaní energetických opatrení boli budovy MŠ zatriedené do energetickej triedy A1 – ultranízkoenergetické (MŠ Tatranská 63) a do energetickej triedy A0 – s takmer nulovou spotrebou MŠ Na Lúčkach a MŠ Radvanská 28. Po ukončení realizácie ďalších 3 projektov mesto získa 3 MŠ zaradené do energetickej triedy A1 – ultranízkoenergetické.

Odpadové hospodárstvo

Mesto Banská Bystrica vykonáva činnosť nakladania s komunálnymi odpadmi a drobnými stavebnými odpadmi (ďalej „DSO“), ktoré vznikli na jeho území v zmysle príslušných ustanovení zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov. V zmysle zákona je mesto povinné najmä zabezpečiť systém zberu komunálnych odpadov, a to pre všetky jeho zložky, t.j. zmesový komunálny odpad, objemný odpad, triedený zber odpadov pre papier, plasty, sklo, viacvrstvové kombinované materiály na báze lepenky, tzv. tetrapaky, a kovy, triedený zber biologicky rozložiteľných odpadov, zber nebezpečných odpadov, DSO a taktiež i prevádzku zberného dvora. V kompetencii mesta je taktiež dlhoročne povinnosť odstraňovať komunálny odpad a DSO umiestnený na pozemku v rozpore so zákonom o odpadoch, tzv. čierne skládky.

Základné údaje o množstvách komunálnych odpadov a DSO vyzbieraných na území mesta v r. 2019 a iné nefinančné ukazovatele

V rámci zavedeného systému zberu komunálnych odpadov a DSO sa na území mesta v r. 2019 vyzbieralo **spolu 30 347,68 ton komunálnych odpadov a DSO**. Z uvedeného množstva tvorilo 17 637,58 ton zmesový komunálny odpad, z ktorého obyvatelia vyprodukovali 14 183,06 ton, a prevádzky podnikateľských a právnických subjektov vyprodukovali 3 454,52 ton. V rámci triedeného zberu skla, plastov, papiera, kovov, viacvrstvových kombinovaných materiálov na báze lepenky, tzv. tetrapakov, dreva, textilu a odevov bolo vyzbieraných 3 057,06 ton vytriedených komunálnych odpadov, čo je o vyše 500 ton viac ako v r. 2018. K tomuto množstvu triedených odpadov môžeme prirátať 5 138,41 ton biologicky rozložiteľných odpadov vyzbieraných od obyvateľov mesta a z údržby mestskej verejnej zelene organizáciou ZAaRES. Nebezpečných odpadov, elektroodpadov a pod. bolo od obyvateľov vyzbieraných vyše 150 ton.

Množstvo komunálnych odpadov a DSO (v tonách) vyzbieraných na území mesta Banská Bystrica v r. 2015-2019 systémom zberu zabezpečeným Mestom Banská Bystrica (okrem množstiev odpadov vyzbieraných mobilnými výkupcami a v súkromných zberniach a výkupniach odpadov)					
	r. 2015	r. 2016	r. 2017	r. 2018	r. 2019
objemný odpad	2119,000	2316,400	2491,170	2590,460	2870,27
zmesový KO	17682,100	17688,120	17650,000	17934,924	17637,58
Drobný stavebný odpad	1080,420	812,000	552,570	581,770	519,81
Drobný stavebný odpad - skládka	0,000	0,000	375,000	0,000	0,000
Odpad z čistenia ulíc -inertný	97,260	65,040	117,130	38,690	210,94
papier	575,465	758,273	750,950	820,826	845,5
sklo	899,320	894,670	991,470	956,516	1000,03
plasty	192,220	185,600	263,660	248,580	536,72
kovy	83,060	112,030	128,670	120,920	125,48
VKM - tetrapaky	0,000	0,000	0,000	1,126	2,54
biologicky rozložiteľný odpad	3691,090	4298,010	4289,340	5278,370	5138,41
textil a odevy	125,420	122,240	152,260	72,890	180,82
pneumatiky	20,230	0,000	0,000	0,000	0,000
drevo	390,930	389,530	362,110	284,830	365,97
nebezpečný odpad +elektroodpad	80,715	80,527	95,865	130,329	150,52
SPOLU	27037,230	27722,440	28220,195	29060,231	29584,590
Kg na 1 obyv./ rok (bez zberní a výkupcov)	351,19	360,85	368,22	380,18	388,52
Počet obyv.	76 988	76 826	76 639	76 438	76 147

Oznámené množstvo komunálnych odpadov (v tonách) vyzbieraných mobilnými výkupcami a v súkromných zberniach a výkupniach odpadov v r. 2015 až 2019					
	r. 2015	r. 2016	r. 2017	r. 2018	r. 2019
papier - len mobilní výkupcovia	1548,558	1170,835	1389,39	1402,299	763,094
kovy- výkupne	753,587	6511,233	4501,1537	9637,9766	7457,969
ostatné odpady - výkupne	27,48	401,909	1759,0982	6844,8824	7499,809
	2329,625	8083,977	7649,6419	17885,158	15720,87

Prostredníctvom zberní a výkupní triedených komunálnych odpadov súkromných subjektov a mobilných výkupcov papiera bolo vyzbieraných ďalších 15 720,87 ton odpadov, z toho najmä kovov o množstve takmer 7457,969 ton.

Mesto Banská Bystrica zabezpečilo v zmysle legislatívy odstraňovanie nelegálnych skládok komunálnych odpadov a DSO a znečistenia verejného priestranstva komunálnym odpadom, a to zmluvnými spoločnosťami a verejnoprospešnými pracovníkmi. Odstránených bolo 12 ks väčších

skládok odpadov. Zároveň v priebehu roka sú priebežne odstraňované malé uloženia odpadov prostredníctvom verejnoprospešných pracovníkov. Ročne zaplnia niekoľko tisíc 110-litrových vriec.

V jarňých mesiacoch prebehla tradičná celomestská akcia čistenia verejných priestranstiev mesta obyvateľmi vrátane kampaňového zberu BRO "Za krajšie mesto", v rámci ktorej bolo vyvezených vyše 350 ks veľkokapacitných kontajnerov odpadov o hmotnosti viac ako 355 ton. Pri akcii poskytla výraznú súčinnosť príspevková organizácia mesta, ZAaRES, ktorá počas jednotlivých etáp zapožičiavala obyvateľom náradie a zabezpečovala odstraňovanie lístia, starej trávy a rôznych odpadov. Do akcie sa zapojili aj učitelia a žiaci z viacerých bansko-bystrických škôl, vrátane súkromných spoločností.

Uskutočnené rozvojové akcie v r. 2019

V roku 2019 prebehlo verejné obstarávanie služby zberu komunálneho odpadu so stanovením kvalitatívnych a kvantitatívnych požiadaviek na rozsah uvedenej služby, a to najmä vo veci zabezpečenia čistoty stojísk, poskytnutia nových zberných nádob, zabezpečovania služby požadovanou zberovou technikou o minimálnej emisnej norme EURO 5, GPS monitoringu pohybu vozidiel, zavedenia systému zberu komunálneho odpadu prostredníctvom polopodzemných kontajnerov atď. V rámci verejného obstarávania bola úspešným uchádzačom spoločnosť Marius Pedersen a. s., ktorá začala poskytovať službu zberu komunálneho odpadu od 1.8.2019.

Plánované rozvojové aktivity na nasledujúce roky

Na nasledujúce roky plánujeme riešiť nevyhovujúce stojiská kontajnerov formou polopodzemných kontajnerov, resp. prístreškov a taktiež sa vysporiadať s novými legislatívnymi povinnosťami na úseku nakladania s komunálnym odpadom, ako je najmä povinnosť od 1.1.2021 zabezpečiť triedený zber biologicky rozložiteľného kuchynského odpadu z domácností.

Detské ihriská, pieskoviská, mobiliár

Úlohou obce je utvárať a chrániť zdravé podmienky a zdravý spôsob života a práce obyvateľov obce, čomu napomáha aj budovanie voľnočasových zariadení, ako sú detské ihriská, pieskoviská a mobiliár tak, aby boli dostupné čo najširšej verejnosti.

Mestské detské ihriská plnia v dnešnej dobe nezastupiteľnú úlohu pri výchove detí. Pre deti všetkých vekových kategórií predstavujú možnosť zmysluplne tráviť svoj voľný čas, rozvíjať telesné aktivity a plnia aj významnú výchovnú funkciu. Údržba, rekonštrukcia a starostlivosť o existujúce mestské detské ihriská, ako aj budovanie nových detských ihrísk, je jednou z významných priorít mesta.

Detské ihriská sú verejný priestor, na ktorý sú kladené vysoké nároky. Inak sa na ne pozerajú deti a ich rodičia, iné požiadavky majú prevádzkovatelia, samosprávy a samostatnou kategóriou sú normy, ktoré musia spĺňať. Spoločným menovateľom je však bezpečnosť, ktorá je prioritou. Naším cieľom je zvýšenie kultúrnosti funkčných ihrísk, údržba, rekonštrukcia a starostlivosť o existujúce mestské detské ihriská, ako aj budovanie nových detských ihrísk tak, aby našim deťom a ich rodičom prinášali radosť a dobrý pocit pri aktívnom trávení voľného času.

Základné údaje - Detské ihriská a mobiliár v meste

	rok 2019
Vymenené časti mobiliáru	670 ks
Nové lavičky	84 ks
Vymenené herné prvky na detských ihriskách resp. ich súčasti	65 ks
Objem vymeneného piesku	36 m3

Priority, ktorými sa riadime:

- Dostupnosť a bezpečnosť zariadení (aj bezpečnosť užívateľov)
- Dodržiavanie platnej legislatívy pri budovaní a údržbe voľnočasových zariadení
- Odstraňovanie nevyhovujúcich prvkov a ich výmena za nové, spĺňajúce platnú legislatívu.

Významné projekty a investície v roku 2019

Rekonštrukcia detských ihrísk na verejných priestranstvách v roku 2019: Moskovská 48, Sadová, Mládežnícka 15, Rakytovce, Horné Pršany, Park pod Pamätníkom SNP, Švermova 23, Javorová vnútroblok, Podlavice Povstalecká, Švermova 22, Tulsá 20, Tulsá 51, Mládežnícka 43, Družby pri potoku, THK 10-12, Kalinčiakova 21, Bernolákova 11, Bernolákova 30, THK 40, Šalgotarjárska.

Dopadové plochy gumené na detských ihriskách, vybudované v roku 2019 : MŠ Jilemnického, detské ihrisko v parku pod Pamätníkom, detské ihrisko Kalinčiakova, Družby pri potoku, MŠ Radvanská 26.

Plán na rok 2020: :

- rekonštrukcia detských ihrísk Jegorovova, Golianova, Mičinská cesta,
- rekonštrukcia detských ihrísk v materských školách: MŠ Jilemnického 8, MŠ Karpatská 3, MŠ Sásovská cesta 21, MŠ Jakubská 77, MŠ Magurská 14, MŠ Horná 22, MŠ Buková 22, MŠ 9. Mája 26, Radvanská 26, MŠ 29. augusta 14,
- osadenie 2 kolotočov na verejné detské ihriská - výmena nenormovaných nebezpečných herných prvkov DI Magurská 65 a DI Orenburská 1-3,
- osadenie 2 kolotočov do MŠ (výmena): MŠ Sásovská cesta 21, MŠ Horná 22,
- osadenie herného domčeka – MŠ Jakubská 77,
- starostlivosť o existujúce detské ihriská na verejných priestranstvách a v materských školách,
- odstraňovanie nevyhovujúcich herných prvkov a ich výmena za nové, spĺňajúce platnú legislatívu na DI na verejných priestranstvách.

Správa a údržba verejnej zelene, deratizácia

Zabezpečenie správy a údržby verejnej zelene v obci

V zmysle zákona č. 369/1992 Zb. o obecnom zriadení Mesto Banská Bystrica zabezpečuje na udržanie zdravých životných podmienok údržbu verejných priestranstiev v rámci zelene. Mesto túto činnosť zabezpečuje prostredníctvom príspevkovej organizácie ZAaRES, ktorá spočíva hlavne v starostlivosti o trávniky, kvetinovej výsadbe, náhradnej výsadbe a ošetrovaní drevín.

Trávnaté plochy na území mesta sú vo výmere cca 220 ha, ktoré sú podľa stupňa dôležitosti kosené 2- až 8-krát v priebehu sezóny. V roku 2019 boli trávnaté plochy pokosené priemerne 2,5-krát, čo znamená, že spolu bolo kosených 6 905 980 m². V plochách sú zarátané aj plochy zelene v materských škôlkach a na mestských cintorínoch. V rámci údržby zelených plôch bola vykonávaná likvidácia invázných rastlín. Táto činnosť vyplýva mestu zo zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny. Náročnosť údržby trávnatých plôch zvyšuje profil terénu, kde veľká časť je na svahoch. Tento problém je hlavne v Sásovej, na Fončorde a čiastočne aj v Radvani. V rámci údržby trávnatých plôch sa vykonáva kosenie výbehov pre psov v Sásovej a v Podlaviciach, oddychovo-rekreačných zón v Sásovskej doline, Laskomerskej doline a pri Medokýši na Štiavničkách.

K údržbe drevín radíme tiež orezávanie živých plotov, ktoré boli upravené v celkovej výmere 36 625 m². Okrem toho boli upravované rezom kroviny najmä tie, ktoré obmedzovali priechodnosť ciest a chodníkov, alebo v obytných zónach poškodzovali opláštenie bytových domov. Súčasťou je

úprava korún stromov, ktoré lemujú chodníky na sídliskách, dotvárajú vzhľad námestia a takisto zelené plochy v meste. Vyrúbaných bolo 129 stromov.

Významnú časť tvorí kvetinová výzdoba, ktorá skrášľuje námestia, križovatky, kruhové objazdy a parky. Na kvetinovú výzdobu bolo použitých 161 301 sadeníc rôzneho druhu kvetín. Najnáročnejšie na údržbu sú záhony na námestí SNP, v Národnej ulici a na križovatke a v parčíku pred poliklinikou.

Mesto, tak ako každoročne, aj v roku 2019 zabezpečovalo jarnú a jesennú deratizáciu verejných priestranstiev. Väčšinou išlo o stredný a začínajúci výskyt, ale boli miesta aj s veľkým výskytom hlodavcov. Deratizáciu vykonávala špecializovaná firma pod dohľadom zástupcu RÚVZ a ďalšieho odborníka na výskyt a likvidáciu škodcov.

Spoločenské zvieratá

Úlohou obce v danej oblasti je ochrana obyvateľov mesta pred možným napadnutím voľne sa pohybujúcimi spoločenskými zvieratami rovnako ako aj ochrana opustených zvierat. Za týmto účelom bola v roku 2004 zriadená prevádzka Karanténnej stanice pre spoločenské zvieratá so sídlom vo Zvolene, ktorej poslaním je poskytnúť dočasné prístrešie a starostlivosť zabehnutým, túlavým a opusteným spoločenským zvieratám - psom a mačkám. Karanténna stanica slúži pre potreby miest Banská Bystrica a Zvolen a je pod kontrolou Regionálnej veterinárnej a potravinovej správy Zvolen. Má kapacitu 60 volier. V roku 2019 bol počet odchytených psov 82.

V Karanténnej stanici Zvolen (ďalej len „KS ZV“) pre občanov poskytujeme: exkurzie pre MŠ a ZŠ, pre dobrovoľníkov možnosť vychádzok so zverenými psami v okolí KS ZV, poskytujeme bezplatné odborné konzultácie v kynologickej problematike v zmysle platnej legislatívy pre občanov. V spolupráci so Štátnou ochranou prírody a Regionálnou veterinárnou a potravinovou správou BB a ZV usmerňujeme občanov v prípade podozrenia na týranie zvierat (ako postupovať, ako a kam podať podnet a pod.). Poskytujeme dočasné ustajnenie týraným zvieratám odňatých nezodpovedným majiteľom inšpektorom na ochranu zvierat z Regionálnej veterinárnej a potravinovej správy. Naše priority sú pokračovať v nastavenom trende zvyšovať podiel adopcií v zariadení.

V Karanténnej stanici Zvolen boli v roku 2019 realizované:

- oprava štítového múru na prevádzkovej budove,
- oprava podhládov strechy na prevádzkovej budove.

V roku 2020, príp. v nasledujúcich rokoch sa plánuje zrealizovať:

- oprava zatekania strechy na budove,
- výmena bráničiek do sekcií,
- odvedenie prebytočnej dažďovej vody mimo areál.

Menšie obecné služby - aktivačné práce

Úlohou obce je zabezpečenie čistoty verejných priestranstiev formou menších obecných služieb, ktoré Mesto vykonáva prostredníctvom aktivačných pracovníkov a odsúdených v rámci trestu povinnej práce. Činnosti sa vykonávajú na základe dohôd a zmlúv uzatvorených medzi Mestom BB a ÚPSVaR v BB, resp. Okresným súdom v Banskej Bystrici. Počty aktivačných pracovníkov sa počas kalendárneho roka neustále menia. Ich pracoviskom sú zariadenia v zriaďovateľskej pôsobnosti Mesta, MsÚ v BB a časť pracovníkov je umiestnená v teréne, kde zabezpečujú hlavne poriadok a odstraňovanie malých „čiernych skládok“ na verejných priestranstvách.

V roku 2019 bolo aktivovaných cez ÚPSVaR v BB celkovo 84 aktivačných pracovníkov (§ 10, § 52 a § 12). Z toho 63 z nich vykonávalo túto činnosť priamo na ulici zberom odpadkov na verejných

priestranstvách. Pre aktívnych pracovníkov zabezpečujeme pracovné náradie, ochranné prostriedky a plastové vrecia. V roku 2019 si cez Okresný súd Banská Bystrica trest povinnej práce nevykonával žiadny odsúdený.

Prostredníctvom využitia aktívnych prác je pre rok 2020 cieľom:

- podpora udržiavania pracovných návykov uchádzačov o zamestnanie formou menších obecných služieb najmä v rómskych osadách na Hrbe, Cementárenskej ulici a v Podlaviciach,
- zlepšenie tvorby a ochrany, udržiavanie a zlepšovanie životného prostredia obyvateľov obce,
- pomoc pri mimoriadnych udalostiach a odstraňovaní ich následkov,
- zber drobného komunálneho odpadu, udržiavanie poriadku na stojiskách nádob na komunálny odpad, čistenie, zametanie a úprava verejných priestranstiev,
- v zimnom období odpratávanie snehu a ľadu.

Investičná a rozvojová činnosť mesta

Odbor rozvojových aktivít mesta Banská Bystrica zabezpečuje úlohy v investičnej činnosti, organizuje a riadi projektové práce a činnosti. Spolupracuje pri príprave koncepcií a projektových zámerov mesta s organizačnými útvarmi MsÚ a s externými partnermi projektov. Tvorí koncepcie, riadi a koordinuje činnosť oddelení organizačne začlenených do odboru s cieľom podpory rozvojových aktivít mesta. Člení sa na:

- Oddelenie investičnej výstavby a riadenia projektov,
- Oddelenie verejného obstarávania a nákupu.

V rámci **Oddelenia investičnej výstavby a riadenia projektov** (ORA IP) pripravuje aktualizáciu a vyhodnotenie plnenia Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta (PHSR), zároveň zabezpečuje súlad PHSR s odvetvovými koncepciami rozvoja v meste a s vyššími rozvojovými dokumentami. Koordinuje činnosti zúčastnených subjektov pri príprave projektov rozvoja, zameraných na získavanie nenávratných finančných zdrojov mimo rozpočtu mesta. Na úseku projektového manažmentu zodpovedá za prípravu rozvojových aktivít mesta, vytvára možnosti spolupráce pri tvorbe a realizácii rozvojových zámerov mesta a vyhľadáva mimorozpočtové zdroje financovania projektov. Koordinuje realizáciu projektov, na ktoré bolo schválené spolufinancovanie z EÚ fondov a iných grantov, kde je žiadateľom Mesto Banská Bystrica. V rámci projektovej prípravy realizácie stavieb oddelenie zabezpečuje podklady, žiadosti a prieskumy potrebné na vypracovanie dokumentácie, vypracováva opis predmetu obstarania do súťažných podkladov pre verejné obstarávanie a pre zabezpečenie prípravnej a projektovej dokumentácie. Počas realizácie projektu zodpovedá za dodržiavanie podmienok stavebných povolení po dobu realizácie stavby a zabezpečuje prípravu podkladov pre vydanie kolaudačného rozhodnutia. V oblasti nákladovej kontroly oddelenie investičnej výstavby kontroluje rozpočty projektov, kontroluje cenové údaje, fakturáciu stavebných prác a zabezpečuje likvidáciu faktúr podľa skutočne vykonaných prác.

Na úseku **Oddelenia verejného obstarávania a nákupu** (ORA VO) metodicky riadi a usmerňuje proces verejného obstarávania v podmienkach MsÚ, vyhlasuje obstarávanie zverejnením vo vestníku pre VO, vypracováva a dohliada na prípravu podkladov a na ich distribúciu uchádzačom. Zabezpečuje vypracovanie odpovedí na otázky k súťažným podkladom, priebeh otvárania obálok s ponukami a spracovanie následného záznamu. Zodpovedá za spracovanie výsledkov vyhodnotenia a vyhotovenie zápisnice o vyhodnotení ponúk, uzatvorenie zmluvy s víťazným uchádzačom a archiváciu dokladov. Vypracováva plán verejného obstarávania a zodpovedá za zverejňovanie všetkých relevantných informácií v procese verejného obstarávania.

V roku 2019 sa Oddeleniu investičnej výstavby a riadenia projektov darilo napĺňať ciele v súlade s Programom hospodárskeho a sociálneho rozvoja Mesta Banská Bystrica (ďalej len PHSR) a jeho Akčným plánom pre roky 2015 – 2023 vo viacerých oblastiach, nielen v prípravnej, ale aj v realizačnej fáze. V roku 2019 došlo k aktualizácii PHSR na roky 2020 – 2023, ktorou sa prehodnotili nové požiadavky mesta v uvedenom období. V rámci plnenia Akčného plánu za rok 2019 boli zrealizované projekty vo viacerých oblastiach PHSR, najmä v programoch Vzdelávanie a Doprava a technická infraštruktúra, v rámci ktorej sa realizovalo niekoľko veľkých projektov statickej dopravy a modernizácie miestnych komunikácií. Ciele PHSR sa darilo tiež napĺňať v programe Životné prostredie pokračujúcimi prípravnými prácami v projektoch revitalizácia Mestského parku a regenerácia vnútroblokov na sídliskách mesta Banská Bystrica. V programe Kultúra a šport sa mesto Banská Bystrica zameralo na rekonštrukcie športovísk a telocviční niektorých základných škôl. V rámci získania možnosti organizovať Európsky olympijský festival mládeže (EYOF) v roku 2021 boli zahájené prípravné

práce v súvislosti s vybudovaním multifunkčnej športovej haly. V roku 2019 sa ukončili projekty zahájené v predchádzajúcich rokoch.

Nefinančné ukazovatele

Celkový počet realizovaných projektov za rok 2019 bol 60, z toho 3 neinvestičné a 57 investičných. Ukončilo sa 16 projektov, z toho 2 neinvestičné a 14 investičných.

PROGRAM PHSR	POČET REALIZOVANÝCH PROJEKTOV ZA R. 2019	POČET UKONČENÝCH PROJEKTOV ZA R. 2019
Program Vzdelávanie	22	3
Program Doprava a technická infraštruktúra	17	7
Program Kultúra a šport	6	3
Program Sociálny rozvoj a bývanie	1	0
Program Životné prostredie	4	0
Program Ekonomický rozvoj	1	0
Projekty mimo PHSR	9	3
SPOLU	60	16

V rámci zrealizovaných projektov v programe Doprava a technická infraštruktúra pribudli v meste Banská Bystrica nové parkovacie miesta, nové chodníky pre peších a cyklochodníky.

NÁZOV PROJEKTU	PLOCHA NOVÝCH A REKONŠTRUOVANÝCH KOMUNIKÁCIÍ resp. CHODNÍKOV	POČET NOVÝCH PARKOVACÍCH MIEST
Miestna komunikácia Jegorovova	480m ²	0
Parkoviská Povstalecká	1050m ²	48
Parkovisko Tulská 2	962m ²	98
Parkovisko Tulská 3	0	62
Cyklistický chodník ESC -Podlavice	1779m / cyklochodník	0

Oddelenie investičnej výstavby a riadenia projektov v priebehu roka vypracovalo niekoľko projektov na získanie cudzích zdrojov, z ktorých 2 boli úspešné.

Uskutočnené významné projekty, investície v roku 2019

Oddelenie investičnej výstavby a riadenia projektov realizovalo v roku 2019 množstvo projektov zameraných na rozvoj mesta. Jednou z hlavných priorít je snaha mesta Banská Bystrica smerovať k udržateľným princípom dopravy vrátane budovania cyklistických trás. Takýmto projektom bola aj finalizácia cyklistickej trasy ESC – Podlavice o celkovej dĺžke 1779 m rozdelenej na dve etapy. Prvá

začína pred športovou halou na Štiavničkách a končí pri hoteli Dixon. Druhá etapa začína pri hoteli Dixon a končí na začiatku Pestovateľskej ulice. Súčasťou cyklotrasy bolo aj vysadenie nových stromov a vybudovanie verejného osvetlenia. Primárnym zdrojom financovania bol nenávratný finančný príspevok z Integrovaného regionálneho operačného programu.

V rámci opatrení na podporu udržateľnej mobility vrátane zníženia emisií CO₂ bola v roku 2019 ukončená pilotná akcia – výstavba cyklostanoviska pri železničnej stanici, ktorá je súčasťou projektu MOVECIT realizovaného v spolupráci so slovenskými aj zahraničnými partnermi. Okrem krytých cyklostanov na dvanásť bicyklov stanovisko disponuje aj úložnými uzamykateľnými priestormi, pumpou pre verejnosť, k dispozícii sú nabíjačky pre elektrobicykle a orientačná mapa pešej dostupnosti.

V roku 2019 pribudlo v meste Banská Bystrica viac ako 200 nových parkovacích miest, ktorých výstavba bola zahájená v predchádzajúcom roku. Nové parkovacie miesta pribudli na ulici Tulskej a Povstaleckej, nové komunikácie na ulici Povstaleckej a Jegorovovej. Zvýšil sa aj počet nových a zrekonštruovaných komunikácií vo vybraných lokalitách a pribudli nové chodníky pre peších. V rôznych fázach prípravného procesu je aj výstavba nových objektov statickej dopravy v ďalších lokalitách na území mesta. Prípravné práce pokračovali aj v spracovaní projektovej dokumentácie na vybudovanie nových cyklochodníkov vrátane vysporiadania pozemkov a vyjadrení potrebných subjektov v zmysle platnej legislatívy pre vydanie územných rozhodnutí a stavebných povolení, čo predstavuje náročné administratívne spracovanie.

Rozsiahle rekonštrukčné a opravné práce boli vykonané v telocvičniach dvoch základných škôl. V Základnej škole Ďumbierska 17 sa zrekonštruoval cvičebný priestor vrátane náradovne, súčasťou prác bola nielen kompletná výmena nevyhovujúcej podlahy za novú, ale aj výmena pôvodného osvetlenia za energeticky úspornejšie. V priestoroch šatní sa vymenili drevené obklady a okrem opráv vnútorných rozvodov vody a vykurovania došlo v priestoroch sociálnych zariadení aj ku celkovej výmene všetkých obkladov a dlažby. Celkové náklady presiahli sumu 200 000 Eur a jednalo sa o financovanie z vlastných zdrojov mesta. Nový šat získala aj telocvičňa Základnej školy s Materskou školou Radvanská 1. Súčasťou prác bola oprava zdravotníckej, výmena vykurovacích telies, dlažby a obkladov v priestoroch sociálnych zariadení a oprava povrchov v zázemí telocvične zahŕňajúca podlahy, obklady a maľby. Stavebné práce boli čiastočne finančne podporené Úradom vlády Slovenskej republiky z dotačného programu „Podpora rozvoja športu na rok 2019“ z podprogramu „Údržba ihrísk a štadiónov a inej športovej infraštruktúry“ v sume 10 000 Eur, zvyšné prostriedky boli použité z vlastných zdrojov.

Počas rekonštrukcie športového areálu Základnej školy J. G. Tajovského v celkovej sume viac ako 200 000 Eur sa pôvodný antukový povrch na bežeckom ovále ihriska nahradil umelým vodopriepustným polyuretánovým športovým povrchom. Rekonštrukciou pôvodného zastaralého vnútorného ihriska vzniklo viacúčelové ihrisko s množstvom športového vybavenia. Športový areál získal aj novú workout a fitness zónu s kvalitným športovým vybavením.

Celkovo až 36 000 Eur sa podarilo získať Oddeleniu investičnej výstavby a riadenia projektov v roku 2019 na projekt s názvom „Zvýšenie prevencie kriminality v problémových lokalitách v Banskej Bystrici“. Výsledkom projektu je sedem nových kamerových zariadení nainštalovaných vo vytypovaných lokalitách mesta so zvýšenou potrebou monitorovania prostredia. Podmienkou získania dotácie bolo spolufinancovanie vo výške minimálne 20 % z celkovej sumy projektu. Celkové náklady prekročili 47 000 Eur a súčasťou projektu bolo aj vybudovanie stáleho prístupu k záberom v reálnom čase s prepojením na monitorovacie pracovisko na operačnom stredisku KR PZ v Banskej Bystrici.

Aj v roku 2019 pokračovali realizačné práce na objektoch materských škôl v rámci Operačného programu Kvalita životného prostredia zameraného na zníženie spotreby energie a z Integrovaného regionálneho operačného programu zameraného na zvyšovanie kapacít materských škôl na území mesta Banská Bystrica. Zahájené boli stavebné práce na objekte Materskej školy 9. mája 26. Zároveň

pokračovala prípravné práce na projektoch MŠ Karpatská 3 a MŠ Strážovská 3. V súvislosti s prebiehajúcimi prácami mesto vyčlenilo vlastné finančné zdroje na neoprávnené výdavky v rámci NFP a výdavky spojené s opravami vnútorných priestorov rekonštruovaných budov. V uplynulom roku sa z týchto finančných prostriedkov zmodernizovali aj priestory materských škôl a vo viacerých budovách boli vymenené vykurovacie telesá v rámci vyregulovania a termostatizácie systémov ústredného kúrenia.

V mestskej časti Radvaň v roku 2019 prebiehali intenzívne prípravy na rekonštrukciu existujúceho futbalového štadiónu, pričom na jeho modernizáciu mesto získalo finančné zdroje z Ministerstva financií SR vo výške 730 000 Eur.

Plánované projekty v roku 2020

V nadchádzajúcom roku plánuje Oddelenie investičnej výstavby a riadenia projektov pokračovať v prípravách a realizáciách projektov zahájených v predchádzajúcich rokoch, ale aj v projektoch nových. Významná kultúrna pamiatka, ktorou je Základná umelecká škola J. Cikkera, výmenou okien a opravou fasády prispeje k zatraktívneniu Štefánikovho nábrežia. Regenerácie vnútroblokov v mestských častiach Sásová a Fončorda v prípade schválenia žiadosti o NFP prispejú k zlepšeniu environmentálnych aspektov v meste prostredníctvom budovania prvkov zelenej infraštruktúry a adaptáciou urbanizovaného prostredia na zmenu klímy ako aj zavádzaním systémových prvkov znižovania znečistenia ovzdušia a hluku.

V roku 2020 sa plánuje pokračovať v budovaní nových a rekonštruovaní existujúcich miestnych komunikácií a plánuje sa aj zvýšenie počtu parkovacích miest vo vybraných lokalitách s ohľadom na podnety a požiadavky občanov mesta. Naplánovaná je aj modernizácia Mestského mládežníckeho futbalového štadióna v Radvani. Aj v roku 2020 plánuje mesto Banská Bystrica podávať projekty na získanie finančných prostriedkov na realizáciu projektov pre zlepšenie kvality života jeho obyvateľov.

Šport

Mesto utvára podmienky na rozvoj telesnej kultúry, najmä na rozvoj športu pre všetkých, mládežnícky šport a podporuje organizovanie verejných športových podujatí, vykonáva výstavbu, údržbu a správu športových mestských zariadení.

Kompetencie mesta v oblasti športu:

- a) podieľa sa na výbere a príprave športových talentov,
- b) podporuje organizovanie športových podujatí miestneho významu,
- c) utvára podmienky na rozvoj športu pre všetkých,
- d) podporuje športovú aktivitu zdravotne postihnutých občanov,
- e) podporuje iniciatívy v rámci telesnej kultúry zamerané na ochranu prírody,
- f) kontroluje účelnosť využívania finančných prostriedkov poskytnutých na telesnú kultúru,
- g) spolupracuje s občianskymi združeniami, obcami a inými právnickými a fyzickými osobami, ktoré pôsobia v oblasti telesnej kultúry.

Oddelenie športu v rámci pracovnej činnosti spracováva strategické zámery v oblasti telesnej kultúry, podporuje v súlade s koncepcným zámerom organizovanie športových podujatí miestneho významu, podieľa sa na spoluorganizovaní významných regionálnych, republikových a medzinárodných športových podujatí konaných na území mesta.

Oddelenie športu sa v roku 2019 podieľalo na podpore športu grantovým systémom. V zmysle Všeobecne záväzného nariadenia Mesta Banská Bystrica o poskytovaní dotácií z rozpočtu Mesta Banská Bystrica a v zmysle platnej legislatívy poskytlo dotácie na podporu športovej činnosti športových subjektov a podporu významných medzinárodných podujatí zaradených v Kalendári podujatí a projektov (priamou dotáciou bolo podporených 13 subjektov). Ďalej poskytlo dotácie športovým klubom a združeniam na rozvoj športových aktivít detí, mládeže a dospelých, organizáciu športových podujatí, reprezentáciu mesta doma aj v zahraničí (dotáciou komisie bolo podporených 41 subjektov). Mesto podporilo formou účelových dotácií pre oblasť športu v roku 2019 v zmysle platnej legislatívy 54 športových subjektov.

Prehľady o poskytnutých dotáciách sú zverejnené na webovej stránke mesta:

<https://www.banskabystrica.sk/dotacie/prehľad-dotacii-2019/>

Kalendár podujatí a projektov je zverejnený na webovej stránke mesta:

<https://www.banskabystrica.sk/dotacie/kalendar-podujati-a-projektov/>

V roku 2019 oddelenie športu koordinovalo a realizovalo tradičné mestské športové podujatia ako napr. Najlepší športovci mesta Banská Bystrica, Oslavy hokejových majstrov – víťazov Tipsport ligy 2018/2019, ktorými sa stali bystrickí barani 3-krát za sebou, Olympijské festivaly detí a mládeže, Medzinárodný deň detí, Športová olympiáda detí materských škôl, Športová olympiáda seniorov, podujatia organizované v rámci Európskeho týždňa športu 2019 a obľúbené podujatie pre širokú verejnosť Banskobystrickú plaveckú 24 hodinovku.

Spoluorganizovalo významné športové podujatia na medzinárodnej, regionálnej aj mestskej úrovni ako napr. Novoročný šachový turnaj, Trojkraľový večerný beh, Winter Classic Games 2019 – hokejový zápas legend a zápas Tipsport ligy pod holým nebom, Banskobystrická latka 2019, BB Cup 2019 – medzinárodné preteky v plávaní, Hokejovú fanzónu MS v ľadovom hokeji v Banskej Bystrici, Banskobystrický maratón, Grand prix v džude mládeže, Minimaratón, Grand prix v krasokorčuľovaní.

Participovalo na podujatiach určených pre telesne postihnutých športovcov ako Handicap CUP 2019 a Handi Open 2019, ako aj na charitatívnych podujatiach napr. Naučme deti športovať, Beh v tme a iné.

Celoročne participovalo na športových najvyšších súťažiach a ligách športových klubov pôsobiacich na území mesta ako sú hokejová extraliga, futbalová liga, európska univerzitná hokejová liga, basketbalová liga žien a mužov, florbalová liga, liga malého futbalu, futsalová liga, žiacka chodecká liga a iné napr. tenisové a šachové súťaže.

Kalendár športových podujatí je zverejnený na webovej stránke mesta:

<http://emsbb.sk/wp-content/uploads/2019/08/Prehľad-podujatí-2019.pdf>

Oddelenie športu naplňalo stanovené ciele programového rozpočtu mesta v roku 2019 v programe Šport a jeho podprogramoch – podpora športových subjektov prostredníctvom prenájmov priestorov na tréningovú činnosť a zápasy, na rozvoj telesnej kultúry (Športová hala Dukla, Štadión SNP na Štiavničkách). Dotáciou na krytú plaváreň spoločnosti MBB a. s. mesto vytváralo podmienky pre podporu zdravého spôsobu života občanov mesta formou poskytnutia zľavneného vstupného pre návštevníkov krytej plavárne.

Ďalej poskytovalo príspevky ZAaRESu na údržbu bežeckých lyžiarskych tratí, údržbu športových ihrísk a na údržbu telocvične na Tatranskej ulici. Pripravovalo podklady návrhu programového rozpočtu mesta na príslušný rok, vyhodnocovalo plnenie rozpočtu, merateľných ukazovateľov, navrhovalo zmeny a rozpočtové opatrenia, vystavovalo objednávky, zostavovalo plány verejného obstarávania, zabezpečovalo ekonomickú agendu oddelenia športu. Spolupracovalo so športovými subjektmi na území mesta, ZAaRESom, centrami voľného času, dopĺňalo databázu športových inštitúcií a webovú stránku mesta v oblasti športu, zabezpečovalo propagáciu športových podujatí na webových portáloch mesta, napĺňanie a editovanie webovej stránky mesta v sekcii šport.

Oddelenie športu viedlo evidenciu oznámení o konaní športových podujatí, poskytovalo odborné poradenstvo organizátorom športových podujatí a vykonávalo kontrolnú činnosť v zmysle Zákona č. 1/2014 Z. z. o organizovaní verejných športových podujatí. Spolupracovalo pri tvorbe projektov a výziev v oblasti športu, zabezpečovalo spracovanie nájomných, darovacích a dodávateľských zmlúv a faktúr. Podieľalo sa na vyhodnotení akčného plánu za rok 2019 v rámci Programu sociálneho a hospodárskeho rozvoja. Pripravovalo podklady pre činnosť príslušnej komisie mestského zastupiteľstva a viedlo jej agendu. Spolupracovalo pri prešetrovaní petícií a sťažností v rozsahu vymedzenej odbornej pôsobnosti, vybavovalo podnety, návrhy a interpelácie poslancov mestského zastupiteľstva. Poskytovalo informácie v zmysle zákona o slobodnom prístupe k informáciám.

Oddelenie športu vo veľkej miere prispievalo pri organizovaní športových podujatí aj nefinančným plnením, a to hlavne propagovaním podujatí na webových portáloch mesta, bezplatným výlepom plagátov na výlepných plochách mesta, propagovaním podujatí v Radničných novinách, poskytnutím propagačných predmetov mesta ako cien pre víťazov alebo návštevníkov podujatia.

Participovalo na analýze dopadov titulu EMŠ2017 na Mesto Banská Bystrica, ktorá sa uskutočňovala v spolupráci s Ekonomickou fakultou UMB Banská Bystrica a bola ukončená a odprezentovaná v roku 2019.

Oddelenie športu realizovalo v roku 2019 dva projekty financované z participatívneho rozpočtu mesta a to Obnova povrchu športového ihriska na Severnej ulici, kde cieľom projektu bolo vyrovnanie a revitalizácia povrchu ihriska, s pridanou hodnotou kreatívneho povrchu nafarbením ciest, skákacích a iných hier pre deti (výchova detí k uvedomelému správaniu sa na cestných komunikáciách, zábave a rozvoju detskej motoriky) a realizácia projektu Hybaj sa hýbať - cvičenie na Flowparku, zakúpenie

prenosnej konštrukcie z tyčiek, ktorá je využiteľná na tréning s vlastným telom (workout, parkour, crossfit).

Plánované projekty v roku 2020

Oddelenie športu plánovalo pre ďalší rok okrem tradičných významných športových podujatiach aj participovať na nových športových projektoch ako: Winter Spartan Race – extrémny prekážkový beh v uliciach mesta, pripravovalo v spolupráci so Slovenským olympijským a športovým výborom projekt „Pripravení na Tokio“ – Športuj Slovensko – Športuj Banská Bystrica. Oddelenie športu plánuje participovať na významných športových podujatiach ako Minimaratón, Banská Bystrica opäť privíta účastníkov 64. ročníka Medzinárodných cyklistických pretekov Okolo Slovenska 2020, zrealizuje športové aktivity v rámci Európskeho týždňa športu 2020, ako aj galavečer Najlepší športovci mesta za rok 2019.

Oddelenie športu plánovalo v roku 2020 podporiť 60 športových subjektov účelovými dotáciami v zmysle platnej legislatívy na podporu pravidelnej športovej činnosti, podporu športových a komunitných podujatí, reprezentáciu mesta a pod.

V súvislosti s organizovaním Európskeho olympijského festivalu mládeže 2021 (EYOF) v Banskej Bystrici, ktorý je presunutý na rok 2022 sa oddelenie športu teší novej výzve na organizovaní medzinárodného multišportového podujatia, prípravných činnostiach, ktoré sa budú priebežne zabezpečovať. Už počas roka 2019 participovalo na zbere a analýze požiadaviek športových klubov a združení.

Cestovný ruch

Cestovný ruch patrí v súčasnosti k najdynamickejšie sa rozvíjajúcim odvetviám v Banskej Bystrici a okolí. Záujem o stredné Slovensko a naše mesto rastie aj vďaka dobrej propagácii v zahraničí. Mesto sa aktívne zúčastňuje na medzinárodných veľtrhoch a výstavách.

Marketingové aktivity sú zamerané na zvýšenie povedomia potenciálnych domácich i zahraničných návštevníkov o regióne Stredné Slovensko a o ponuke cestovného ruchu v ňom.

Hlavnou úlohou mesta v oblasti cestovného ruchu je zvýšiť počet návštevníkov a následne počet prenocovaní v meste Banská Bystrica, koordinácia aktivít a sieťovanie v oblasti cestovného ruchu.

Štatistické ukazovatele v cestovnom ruchu za rok 2019

O pozitívnom trende v oblasti cestovného ruchu svedčia aj štatistiky. Za mesto Banská Bystrica oproti roku 2018 (123 454 Eur) vzrástla výška vybratej dane za ubytovanie v roku 2019 o 8,2 % na 133 576 Eur. Počet návštevníkov vzrástol z roku 2018 z 48 051 na 73 774 v roku 2019, čo predstavuje 53,5 percentný nárast. Počet prenocovaní vzrástol z roku 2018 z 123 454 na 145 065 v roku 2019, čo je nárast o 17,5 %. Tržby na ubytovacích zariadeniach zaznamenali mimoriadny nárast o 77,5 % (z 2 333 714 Eur v roku 2018 na 4 142 404 Eur v roku 2019).

Organizované podujatia

Významný vplyv na priaznivé štatistiky majú aj organizované podujatia regionálneho a nadregionálneho významu v destinácii (Medzinárodné letecké dni SIAF, The Legits Blast – Outbreak Europe, Majstrovstvá Slovenska a Európy vo varení a jedení bryndzových halušiek ap.), ako aj športové podujatia (Bystrický maratón, Banskobystrická latka, Medzinárodné plavecké preteky, Preteky v skokoch na lyžiach ap.). Podujatia nadväzujúce na zvyky a tradície ako Radvanský jarmok, Veľkonočné a Vianočné trhy sa tiež tešia obľube. Lákajú nie len domácich, ale aj zahraničných návštevníkov. Bývajú doplnené bohatým sprievodným kultúrnym programom a sortimentom od domácich remeselníkov. Dostupné štatistiky návštevnosti vybraných kultúrnych inštitúcií a organizovaných podujatí v regióne Stredné Slovensko potvrdzujú pozitívny trend vo vývoji cestovného ruchu v tejto oblasti.

Väčšina podujatí, na ktorých sa mesto Banská Bystrica spolu s OOCR Stredné Slovensko partnersky spolupodieľala, zaznamenáva každoročne nárast návštevnosti. Medzinárodný hip-hop festival „The Legits Blast“ – Outbreak Europe 2019 (júl) opäť prilákal účastníkov z celého sveta (takmer 1 900 z viac ako 75 krajín sveta). Medzinárodné letecké dni „SIAF“ 2019 (august) dosiahli návštevnosť 107 000 divákov, čím opäť potvrdili svoj status najnavštevovanejšieho podujatia v širokom regióne. Majstrovstvá Slovenska a Európy vo varení a jedení bryndzových halušiek v obci Turecká (júl) stabilne dosahujú účasť minimálne 3 000 návštevníkov (v závislosti od počasia).

V roku 2020 bolo plánovaných viacero podujatí, ktoré pozitívne ovplyvňujú návštevnosť mesta. Z dôvodu pandémie COVID-19 sa termíny konania mnohých podujatí presúvajú na koniec roka.

Výsledkom uvedených aktivít je rast povedomia a popularity destinácie (zvýšenie návštevnosti web stránky organizácie, rast popularity na sociálnej sieti Facebook), ako aj organizovaných podujatí (zvýšenie návštevnosti jednotlivých podujatí oproti predchádzajúcim ročníkom, zvýšenie kvality podujatí – zdôraznenie ich prepojenia na región). Aj vďaka edičnej tvorbe rastie informovanosť o ponuke destinácie. Kvalitnejšia infraštruktúra cestovného ruchu, podpora významných atraktivít a zvyšovanie kvality poskytovaných služieb cestovného ruchu v regióne sa dejú aj vďaka vzdelávacím aktivitám organizácie. Nevyhnutná je pritom kontinuálna komunikácia s členmi OOCR o cieľoch, aktivitách a výsledkoch činnosti organizácie.

Realizované projekty aktivity v roku 2019

- Rozhľadňa Urpín – prípravné práce, rokovania
- EYOF 2022 prípravy /prezentácia, propagácia podujatia/ - videoprezentácia
- Cyklo a produktové video – interez /natívna reklama/
- Spustenie projektu – Európska Fuggerovská cesta – partnerstvo, www stránka, propagačný materiál
- Požičovňa elektrobicyklov v Turistickom informačnom centre
- Vznik Inovatívneho návštevníckeho centra (ďalej „INC“) – virtuálna prehliadka mesta a okolia
- Virtuálne prehliadky pre školy
- Parkovacie miesta a úschovné boxy pre bicykle pred železničnou stanicou
- Zastrešenie projektu „Európsky týždeň mobility“
- Cyklotoulky – spolupráca s českým internetovým portálom cyklotoulky.cz
- Propagácia aktivít a podujatí /cestovný lexikón, Cestovný informátor, Kam do mesta, Radničné noviny a pod./
- Propagácia letných aktivít v spolupráci s denníkom Pravda - „Kam za letom po slovensky“
- Nové propagačné plochy – spolupráca s 42 obcami v okolí BB
- Infocesty v spolupráci s OOCR Stredné Slovensko – novinári Rakúsko, Čechy, Maďarsko
- Infocesta poľskí blogeri – Vianočné trhy
- Nové propagačné materiály – Foodtour, Winetour, Za hviezdami a syrom – nový produkt CR
- Beerstrica – redizajn propagačného materiálu
- Nové vlajky na Námestí SNP – Deň kroja
- Exteriérová obrazovka na TIC – propagácia podujatí v meste
- Organizovanie podujatí na podporu CR – SDCR, SDSCR, Gastrocup, Streetfood BB a pod.
- Ekologické vianočné trhy – propagácia používania keramických vianočných hrnčekov
- Cesta medi – zakúpenie autorských práv v rámci Thurzovsko – Fuggerovského produktu
- Ozvučenie námestia – riešenie jednotnej hudobnej produkcie

Plánované projekty aktivity na rok 2020

- Park nočnej oblohy /v spolupráci s OOCR astrobus/
- Detská BB – nový propagačný materiál
- Suvenírová 0 € bankovka k 525. výročiu založenia THURZOVSKO-FUGGEROVskej SPOLOČNOSTI
- Pamätná medaila k 525. výročiu založenia THURZOVSKO-FUGGEROVskej SPOLOČNOSTI
- Pamätná minca Fugger /mincomat/ - pred TIC
- Školenia sprievodcov so špecifikáciou na BB
- Otvorenie Thurzovsko – Fuggerovskej expozície v Barbakane
- Príprava obsahovej štruktúry expozície
- Produkt CR – História Thurzovsko – Fuggerovskej spoločnosti – fakultatívny výlet
- Cyklopotulky so sprievodcom – produkt TIC
- Orientačný systém – označenie TIC, IC a vybraných turistických cieľov na verejných komunikáciách
- Zatraktívnenie Hodinovej veže – celoročná prevádzka, organizovanie výstav v interiéri veže
- Zmodernizovanie interiéru IC
- Aplikácia mesto Banská Bystrica
- Redizajn výlepných plôch
- Riešenie nového miesta pre TIC a požičovňu elektrobicyklov
- Nové produkty CR – strašidelné prehliadky, nové prehliadky pre školy „aby naše deti poznali mesto Banská Bystrica“
- Prehliadky Nočnou BB, „Začnite s vystaňovaním“ – prehliadka BB po stopách SNP
- Bežkárské trate – propagačný materiál + online navigácia
- Náučný chodník v Laskomerskej doline
- Mestská hra pre turistov, ako netradičný sprievodca po meste a jeho histórii – „Ratujte Cesnaka!“

- Newsletter – zasielaný na mesačnej báze /od augusta 2020/
- Banický express – zážitková jazda vlakom, Horehronský express – najkrajšie jazdy Horehroním

Informačné centrá mesta Banská Bystrica

Návštevnosť Informačného centra v roku 2019 mala rastúcu tendenciu, jednoznačne najvyššia návštevnosť bola opäť v mesiaci september počas Radvanského jarmoku. Viac ako 50 % klientov dlhodobo tvoria zahraniční návštevníci.

- IC v roku 2018: 11 846 návštevníkov
- IC v roku 2019: 20 188 návštevníkov

Nárast návštevníkov bol v Informačnom centre v roku 2019 o približne 8 342 viac ako v roku 2018. Návštevnosť Hodinovej veže v roku 2019 stúpila za celý rok na takmer 17 000 návštevníkov, čo je viac ako 30 % nárast návštevnosti oproti roku 2018. Najnavštevovanejšia pamiatka v meste získala cestovateľským portálom Tripadvisor v roku 2019 Certifikát výnimočnosti.

Turistické informačné centrum (TIC) vzniklo koncom roka 2018 (otvorené pre verejnosť od 5.11.2018), a preto o celkovej komparácii nemôžeme hovoriť. Najväčší počet návštevníkov je zaznamenaný počas letnej sezóny (máj – september) a to 6 449, čo predstavuje viac než dvojnásobok návštevníkov zimnej sezóny (2 886 návštevníkov; september – december). Mimo sezóny, počas mesiacov január až apríl navštívilo TIC 1 622 návštevníkov.

Pod správu TIC spadá Inovatívne návštevnícke centrum (INC), požičovňa elektrobicyklov a tiež cyklostanovisko. INC bolo spustené do prevádzky 1.4.2019 na základe realizácie projektu cez Úrad vlády SR a sídli v spoločnom priestore s požičovňou elektrobicyklov (v prevádzke od 1.7.2019; skúšobná prevádzka od 1.4.2019). INC poskytuje interaktívnu prezentáciu mesta ako aj regiónu prostredníctvom 90“ dotykovej obrazovky s 360° panoramatickými i detailnými zábermi bodov záujmu. Počas jeho pôsobenia v roku 2019 navštívilo INC 2 749 návštevníkov, ktorí nie sú započítaní do štatistík TIC. Najvyššia návštevnosť je zaznamenaná v priebehu letnej sezóny (jún – september), kedy sa priemerný mesačný počet návštevníkov pohyboval na úrovni viac než 400. Požičovňa elektrobicyklov má k dispozícii 5 ks horských elektrobicyklov zn. Ghost, na ktorých sa v priebehu obdobia apríl – október 2019 najazdilo 5 865 km. Celkovo bolo požičaných 141 bicyklov, z toho 30 bezplatne v rámci uplatnenia zľavy 1 + 1 zdarma (Kupónová knižka vytvorená v spolupráci s OOCR).

Všeobecne konštatujeme, že rok 2019 je charakteristický veľmi výrazným nárastom návštevnosti aj počtu prenocovaní, čo môžeme pripísať aj zlepšeniu koordinácie aktivít v cestovnom ruchu pôsobením oblastnej organizácie cestovného ruchu a zintenzívnením spolupráce jednotlivých subjektov. Významné sú aj marketingové aktivity zamerané na zvýšenie povedomia potenciálnych domácich i zahraničných návštevníkov o regióne Stredné Slovensko a o ponuke cestovného ruchu v ňom. Svoju úlohu v tomto trende zohralo aj zavedenie rekreačných poukazov. Ich efekt z dlhodobého hľadiska však zatiaľ nie je možné vyhodnotiť a otázna teda ostáva prípadná vyššia pridaná hodnota systematickejšieho riešenia. Kontinuálne zvyšovanie sledovaných ukazovateľov a pokračovanie v podpore daných aktivít je cieľom aj pre rok 2020 so zameraním najmä na domáci trh a top zdrojové zahraničné trhy. Výsledky v roku 2020 však budú ovplyvnené zdravotným ohrozením v podobe vírusu COVID-19.

Informácia o vývoji príjmov a výdavkov rozpočtu mesta

Základným nástrojom finančného hospodárenia obce je rozpočet obce. Obec sa pri zostavovaní rozpočtu riadi zákonom 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Rozpočet obce je vyjadrením samostatnosti hospodárenia obce a slúži ako riadiaci nástroj financovania úloh a funkcií, ktoré má obec vo svojej kompetencii.

Rozpočet Mesta Banská Bystrica na rok 2019 bol schválený dňa 18.12.2018 uznesením Mestského zastupiteľstva č. 15/2018 a bol zostavený ako vyrovnaný. V priebehu roka 2019 bol upravený deviatimi zmenami programového rozpočtu, pričom z toho dve zmeny boli vykonané primátorom. Okrem týchto, predmetom ďalších piatich zmien programového rozpočtu, boli zmeny účelovo určených prostriedkov. Rozpočtovými opatreniami v priebehu roka 2019 bola príjmová časť rozpočtu znížená o 6 164 522 Eur na úroveň 77 783 775 Eur a výdavková časť rozpočtu znížená o 6 994 406 Eur na úroveň 76 953 891 Eur, kde:

- upravený rozpočet bežných príjmov predstavuje 67 879 275 Eur,
- upravený rozpočet bežných výdavkov predstavuje 66 652 247 Eur,
- upravený rozpočet kapitálových príjmov predstavuje 5 464 381 Eur,
- upravený rozpočet kapitálových výdavkov predstavuje 5 992 417 Eur

Upravený rozpočet príjmových finančných operácií predstavoval v roku 2019 sumu 4 440 119 Eur a upravený rozpočet výdavkových finančných operácií predstavoval sumu 4 309 227 Eur.

Celkový upravený rozpočet roku 2019 bol prebytkový.

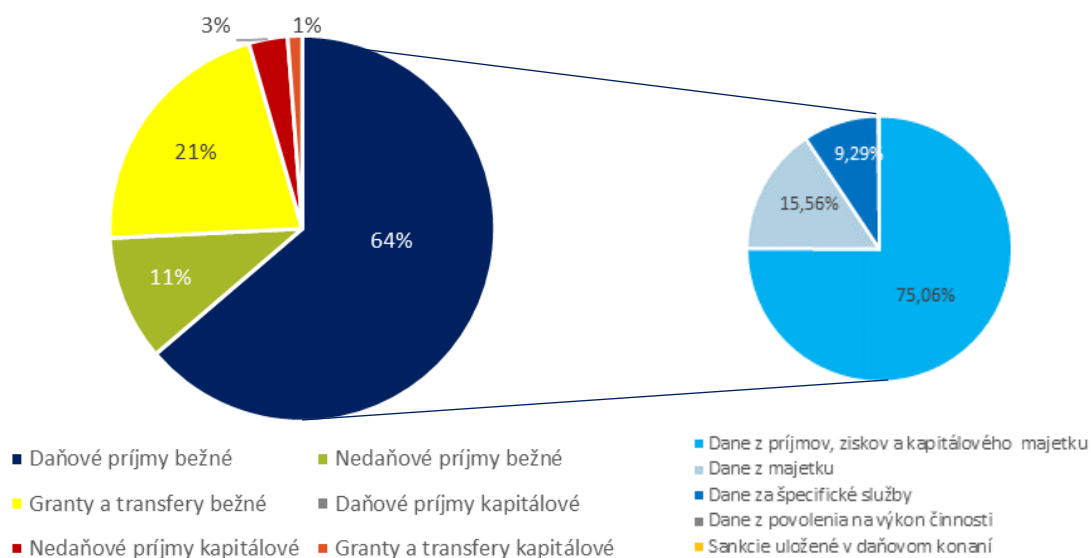
Príjmy	2019			
	schválený rozpočet	očakávaná skutočnosť	Plnenie k 31.12.2019	% plnenia
Bežné príjmy spolu	64 042 329	67 879 275	68 446 367	100,84%
Kapitálové príjmy spolu	10 270 461	5 464 381	3 202 887	58,61%
Bežné a kapitálové príjmy SPOLU	74 312 790	73 343 656	71 649 255	97,69%
Príjmy FO spolu	9 635 507	4 440 119	4 037 738	90,94%
PRÍJMY CELKOM	83 948 297	77 783 775	75 686 993	97,30%
Výdavky	2019			
	schválený rozpočet	očakávaná skutočnosť	Plnenie k 31.12.2019	% plnenia
Bežné výdavky spolu	61 718 632	66 652 247	64 329 448	96,52%
Kapitálové výdavky spolu	17 871 305	5 992 417	4 336 696	72,37%
Bežné a kapitálové výdavky SPOLU	79 589 937	72 644 664	68 666 145	94,52%
Výdavky FO spolu	4 358 360	4 309 227	3 321 059	77,07%
VÝDAVKY CELKOM	83 948 297	76 953 891	71 987 204	93,55%

Rozpočet Mesta Banská Bystrica za rok 2019 (v EUR)

Príjmová časť rozpočtu

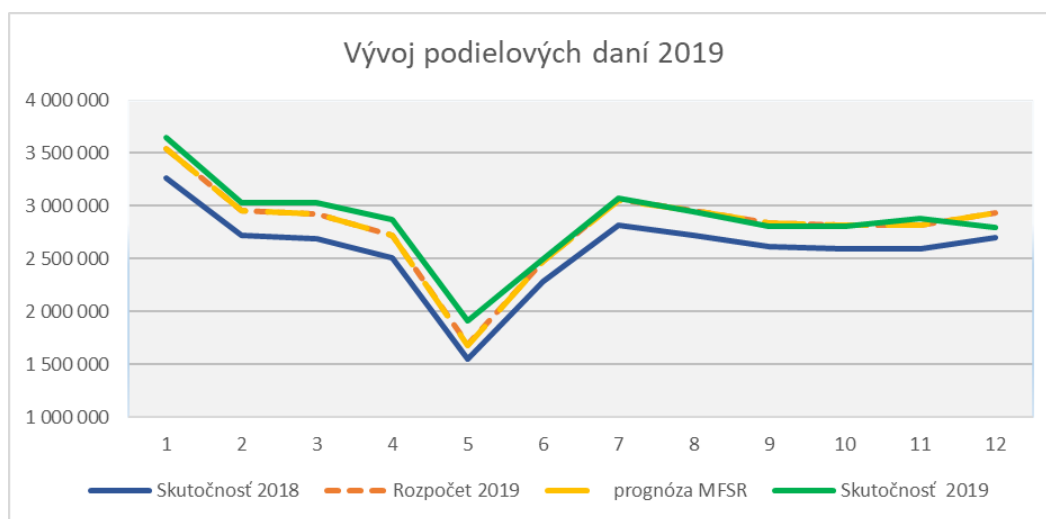
Rozpočet bežných a kapitálových príjmov v roku 2019 bol schválený na úrovni 74 312 790 Eur. V priebehu roka bol rozpočtovými opatreniami znížený na úroveň 73 343 656 Eur. Ku dňu 31.12.2019 predstavovalo plnenie rozpočtu bežných a kapitálových príjmov sumu 71 649 255 Eur, čo je 97,69 %

očekávanej skutočnosti bežných a kapitálových príjmov. Po zapojení finančných operácií je upravený rozpočet príjmov na úrovni 77 783 775 Eur, pričom plnenie k 31.12.2019 je vo výške 75 686 993 Eur, čo predstavuje 97,30 % podiel očakávanej skutočnosti. Skutočné plnenie príjmov bežného a kapitálového rozpočtu v roku 2019 zobrazuje graf nižšie.

Podiel skutočných príjmov v rozpočte Mesta Banská Bystrica za rok 2019

Najväčší podiel tvoria daňové príjmy bežného rozpočtu, a to až 64 %. Z toho 75,06 % tvoria tzv. podielové dane, t. j. výnos dane z príjmov fyzických osôb. Graf nižšie zaznamenáva vývoj príjmu z podielových daní oproti rozpočtu a prognóze MF SR v priebehu roka 2019 a porovnanie s vývojom predchádzajúceho roka.

Vývoj príjmov z podielových daní v priebehu roka 2019 a ich porovnanie s upraveným rozpočtom na rok 2019, prognózou MF SR, a skutočnosťou roka 2018 (v EUR)

Výdavková časť rozpočtu

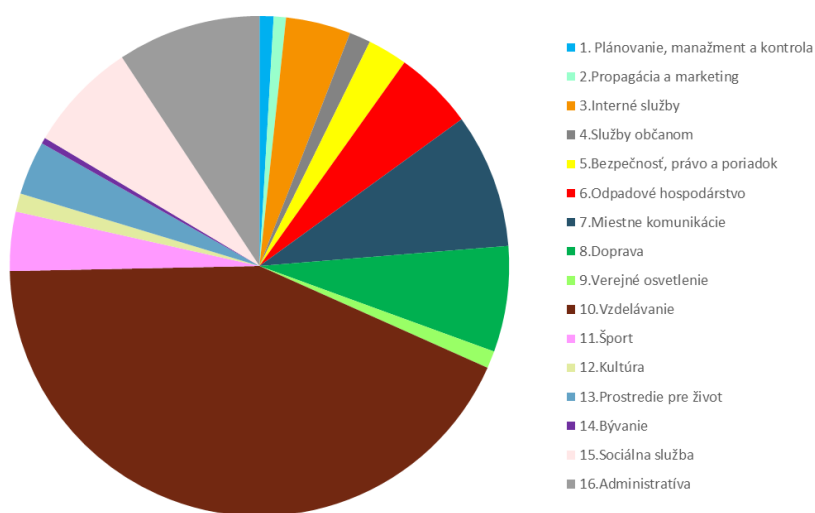
Schválený rozpočet bežných a kapitálových výdavkov a výdavkových finančných operácií v roku 2019 bol zostavený na úrovni 83 948 297 Eur, pričom v priebehu roka bol úpravami znížený na sumu 76 953 891 Eur. V roku 2019 boli skutočne realizované bežné a kapitálové výdavky rozpočtu na úrovni 68 666 145 Eur. Po započítaní výdavkových finančných operácií plnenie výdavkovej časti rozpočtu

dosiahlo ku dňu 31.12.2019 hodnotu 71 987 204 Eur. Celkové plnenie výdavkovej časti rozpočtu v roku 2019 bolo na úrovni 93,55 %.

Výdavková časť rozpočtu Mesta pozostáva zo šiestnástich programov, v rámci ktorých sú výdavky realizované. Nižšie v tabuľke uvádzame prehľad plnenia rozpočtu za rok 2019 v štruktúre podľa jednotlivých programov. V grafe uvádzame skutočné plnenie výdavkov v jednotlivých programoch a ich podiely na celkovej sume výdavkov za rok 2019.

Program	2017	2018	2019			
	Skutočnosť	Skutočnosť	Schválený	Upravený	Plnenie k 31.12.2019	% plnenia
Spolu	55 566 981	67 374 441	83 948 297	76 953 891	71 987 204	93,55%
1. Plánovanie, manažment a kontrola	415 523	614 424	927 484	795 456	652 979	82,09%
2. Propagácia a marketing	299 497	404 769	553 011	652 658	573 161	87,82%
3. Interné služby	2 388 376	3 134 133	3 127 271	3 242 684	3 028 242	93,39%
4. Služby občanom	575 041	512 956	1 940 524	999 790	991 155	99,14%
5. Bezpečnosť, právo a poriadok	1 428 047	1 592 774	1 736 492	1 874 699	1 853 666	98,88%
6. Odpadové hospodárstvo	3 320 165	3 396 963	3 517 200	3 731 811	3 709 719	99,41%
7. Miestne komunikácie	3 536 735	6 258 580	10 885 401	7 104 250	6 264 089	88,17%
8. Doprava	3 519 939	4 044 050	6 474 279	5 798 949	4 926 653	84,96%
9. Verejné osvetlenie	809 255	810 188	911 000	911 000	801 697	88,00%
10. Vzdelávanie	25 439 962	30 638 463	33 439 706	33 198 883	30 956 095	93,24%
11. Šport	2 223 492	2 401 165	4 583 220	2 758 192	2 752 493	99,79%
12. Kultúra	453 909	865 737	753 482	941 681	848 744	90,13%
13. Prostredie pre život	1 737 615	2 295 433	3 486 096	2 613 497	2 505 781	95,88%
14. Bývanie	236 010	239 881	205 191	288 522	284 781	98,70%
15. Sociálna služba	3 549 225	4 252 334	4 991 027	5 410 994	5 156 392	95,29%
16. Administratíva	5 634 189	5 912 593	6 416 913	6 630 825	6 681 557	100,77%

Prehľad plnenia rozpočtu za rok 2019 v štruktúre podľa programov (v EUR)

Plnenie programového rozpočtu Mesta Banská Bystrica za rok 2019

Najnižšie výdavky boli v programe 14. Bývanie, a to v objeme 284 781 Eur, naopak najvyššie výdavky boli v programe 10. Vzdelávanie, a to vo výške 30 956 095 Eur.

Usporiadanie rozpočtového hospodárenia za rok 2019

Rozpočet Mesta na roky 2019 – 2021 bol schválený uznesením MsZ č. 15/2018 zo dňa 18.12.2018. Mesto hospodáril v roku 2019 s prebytkovým bežným rozpočtom v sume 4 116 919 Eur a so schodkovým kapitálovým rozpočtom v sume – 1 133 809 Eur. Pre účely odvádzania peňažných prostriedkov z prebytku rozpočtu do peňažných fondov bolo potrebné vylúčiť nedočerpané účelovo určené prostriedky zo štátneho rozpočtu, rozpočtu Európskej únie alebo na základe osobitného predpisu, ktoré boli poskytnuté v predchádzajúcich rokoch, a ktoré je Mesto oprávnené použiť počas dlhšieho časového obdobia, a v roku 2019 následne boli zapojené do rozpočtu na ďalší rok cez príjmové finančné operácie. Vplyvom výsledku hospodárenia finančných operácií vo výške 716 679 Eur a po vylúčení účelovo určených prostriedkov finančných operácií vykázalo Mesto Banská Bystrica celkový výsledok rozpočtového hospodárenia vo výške 2 184 945 Eur, ktorý bol zdrojom tvorby peňažných fondov.

	Príjmy	Výdavky	Prebytok (+) / Schodok (-)
BEŽNÝ ROZPOČET	68 446 367	64 329 448	4 116 919
<i>Vylúčenie bežných účelovo určených prostriedkov:</i>			<i>910 472</i>
PREBYTOK BR po vylúčení účelovo určených prostriedkov			3 206 447
KAPITÁLOVÝ ROZPOČET	3 202 887	4 336 696	-1 133 809
<i>Vylúčenie kapitálových účelovo určených prostriedkov:</i>			<i>15 000</i>
PREBYTOK KR po vylúčení účelovo určených prostriedkov			-1 148 809
BEŽNÝ + KAPITÁLOVÝ ROZPOČET	71 649 255	68 666 145	2 983 110
PREBYTOK ROZPOČTU po vylúčení účelovo určených prostriedkov			2 057 638
FINANČNÉ OPERÁCIE	4 037 738	3 321 059	716 679
<i>Vylúčenie účelovo určených prostriedkov finančných operácií:</i>			<i>589 373</i>
VÝSLEDOK HOSPODÁRENIA po vylúčení nedočerpaných účelovo určených prostriedkov			2 184 945

Usporiadanie rozpočtového hospodárenia za rok 2019 (v EUR)

Rozpočtové ukazovatele

Základný pohľad na rozpočet Mesta možno doplniť o ukazovatele vychádzajúce z rozpočtových údajov, ktoré sú súčasťou finančnej analýzy. Takto uchopená finančná analýza, ktorá vychádza nielen z účtovníctva ale aj z rozpočtu, môže poskytnúť kompletnejšie informácie o finančnej situácii a celkovom finančnom zdraví hodnotenej samosprávy. V rámci pohľadu cez rozpočet sú hlavnými hodnotenými oblasťami bežné hospodárenie samosprávy, finančná kapacita a hospodárenie s majetkom.

Ukazovateľ	Merná jednotka	Rok 2019	Rok 2018	Index 2019/2018
Hodnotenie bežného hospodárenia				
Príjmy na obyvateľa	EUR	993,95	957,67	1,0379
Výdavky na obyvateľa	EUR	945,36	881,53	1,0724
Daňová sila	EUR	599,81	548,40	1,0937
Daňová sebestačnosť	%	66,73%	67,21%	-0,48%
Ukazovatele finančnej kapacity				
Miera samofinancovania	%	107,94%	110,21%	-2,27%
Finančná sebestačnosť	%	66,72%	64,30%	2,42%
Majetkové ukazovatele				
Majetková sila hrubá	EUR	3 437	3 430	1,0019
Majetková sila čistá	EUR	3 054	3 032	1,0070
Rozvojový koeficient	%	1,66%	2,16%	-0,51%

Rozpočtové ukazovatele Mesta Banská Bystrica za rok 2019 a 2018¹

Príjmy na jedného obyvateľa Mesta Banská Bystrica medziročne vzrástli o 3,79 %, t.j. absolútne o 36,28 Eur na obyvateľa, pričom nárast o 32,62 Eur nastal vďaka vyšším celkovým príjmom samosprávy a nárast o 3,66 Eur na obyvateľa vznikol v dôsledku medziročného poklesu počtu obyvateľov absolútne o 281 obyvateľov, na počet 76 148 ku dňu 31.12.2019. Vyššie príjmy umožňujú samospráve vyššie výdavky, a tak v prípade celkových **výdavkov pripadajúcich na jedného obyvateľa** za rok 2019 sledujeme taktiež nárast, a to v nepatrne vyššej miere ako v prípade príjmov (7,24 %). V dôsledku poklesu počtu obyvateľov výdavky na jedného obyvateľa vzrástli o 3,48 Eur na obyvateľa, nárastom celkovej sumy výdavkov sa však táto suma zvýšila ešte o 60,35 Eur. Na jedného obyvateľa tak pripadala suma 945,36 Eur sumy výdavkov obce. **Daňová sila obce** vzrástla medziročne o 9,37 %. Do daňových príjmov sú započítané podielové dane, miestne dane a miestne poplatky. Na jedného obyvateľa pripadala v roku 2019 suma 599,81 Eur daňových príjmov, zatiaľ čo v roku 2018 to bolo o 51,41 Eur menej. **Daňová sebestačnosť**, ktorá vyjadruje podiel daňových príjmov na celkových bežných príjmoch obce, klesla na úroveň 66,73 %, čo predstavuje oproti minulému roku pokles o 0,48 percentuálnych bodov.

V oblasti finančnej stability hodnotíme Mesto Banská Bystrica ako **finančne sebestačné** na pomerne vysokej úrovni. Ukazovateľ dávajúci do pomeru vlastné príjmy a celkové príjmy stúpol na úroveň 66,72 %. Znamená to, že viac než dve tretiny príjmov mesta pochádzajú z vlastných zdrojov, čo indikuje pomerne vysokú mieru samostatnosti a stability hospodárenia mesta. V porovnaní s minulým rokom zaznamenávame v prípade tohto ukazovateľa nárast, a to o 2,42 p. b. **Miera samofinancovania**,

¹ Rozpočtové ukazovatele za rok 2018 sú počítané s aktualizovaným údajom o počte obyvateľov k 31.12.2018. Zatiaľ čo vo Výročnej správe za rok 2018 sme počítali s vtedy dostupným údajom 76 438 obyvateľov, vo výročnej správe za rok 2019 sme tento údaj aktualizovali podľa dostupných informácií na 76 429 obyvateľov.

ktorá dáva do pomeru vlastné príjmy a bežné výdavky hradené z týchto vlastných príjmov, na úrovni 107,94 %, hovorí o tom, že mesto môže použiť prebytočné vlastné prostriedky aj na rôzne projekty v rámci kapitálových investícií. V prípade hodnoty nižšej ako 1 by naopak potrebovalo ďalšie zdroje na krytie bežných výdavkov. Medziročne miera samofinancovania klesla o 2,27 percentuálnych bodov, a to v dôsledku výrazne väčšieho nárastu bežných výdavkov v porovnaní s nárastom vlastných príjmov. Zatiaľ čo vlastné príjmy medziročne vzrástli o viac než 3,4 mil. Eur, bežné výdavky vzrástli o takmer 4,1 mil. Eur.

Majetok obce vytvára základy pre to, aby mesto ako samospráva mohlo vykonávať všetky svoje úlohy, funkcie a kompetencie, či už originálne alebo prenesené zo štátnej správy. Majetok je následne využívaný na výkon samosprávy, verejné účely, prípadne na podnikateľskú činnosť. Pohľadom cez pomerové majetkové ukazovatele môžeme zhodnotiť majetkovú pozíciu obce. **Hrubá majetková sila** je pomerom celkovej hodnoty majetku obce a počtu obyvateľov. Tá medziročne vzrástla na úroveň 3 437 Eur hodnoty majetku obce pripadajúceho na jedného obyvateľa. Po odpočítaní záväzkov od majetku obce a daním do pomeru s počtom obyvateľov dostaneme ukazovateľ **čistej majetkovej sily obce**, ktorá dosiahla úroveň 3 054 Eur na obyvateľa.

Mesto Banská Bystrica investuje každý rok svoje prostriedky do rôznych projektov s cieľom podporovať a zabezpečovať rozvoj mesta. **Rozvojový koeficient**, ktorý dáva do pomeru kapitálové výdavky a celkovú hodnotu majetku obce, je toho vyjadrením. Kapitálové výdavky boli v porovnaní s predchádzajúcim rokom výrazne nižšie, a tak aj rozvojový koeficient klesol, a to na úroveň 1,66 %. V roku 2019 pokračovali investičné projekty z Európskych štrukturálnych a investičných fondov (EŠIF), začaté ešte v roku 2019. Pokračovali rekonštrukcie materských škôl, konkrétne MŠ Karpatská 3, MŠ Strážovská 3, MŠ 9.mája 26, a to v rámci projektov rozširovania kapacít a znižovanie energetickej náročnosti budov. Tieto projekty ukončené neboli a ich realizácia zasahuje až do roku 2020. Ďalší kapitálový výdavok sa týkal projektu Areálu ihriska v Sásovej a výdavok krytý úverovými zdrojmi súvisel s výstavbou nových kremačných pecí. Boli vybudované parkoviská a dokončený úsek cyklotrasy medzi Europa Shopping Center a mestskou časťou Podlavice. Keďže v roku 2020 sa dokončujú viaceré investičné akcie a mesto sa pripravuje na realizáciu nových rozvojových zámerov, vzniká tak potenciál pre pozitívny vývoj hodnoty rozvojového koeficientu v ďalšom období.

Zadlženosť mesta

Cudzie zdroje financovania na jednej strane zvyšujú zadlženosť samosprávy, no na druhej strane môžu byť zdrojom pre rast finančnej sebestačnosti a miery samofinancovania v budúcnosti. Prioritným účelom ich použitia sú investičné zámery samosprávy, zároveň však umožňujú riešiť obnovu zastaraného technického zázemia či rozsiahlejšiu údržbu a rekonštrukcie v rôznych oblastiach. Zrealizovanie uskutočnených zámerov však následne môže byť zdrojom rastu vlastných príjmov obce.

Celková suma dlhu podľa § 17 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy poklesla v sledovanom období o 1 262 958 Eur oproti roku 2018, na úroveň 6 062 402 Eur.

V súlade s metodikou MF SR týkajúcou sa vykazovania bankových úverov Mesto vykazuje záväzky voči dodávateľom, ktorí odpredali svoju pohľadávku banke, ako bankové úvery. Konkrétne sa jedná o záväzky, ktoré vznikli v súvislosti s projektom údržby a výstavby miestnych komunikácií, projektom obnovy povrchu asfaltu na Námestí SNP a miestnej komunikácii na Graniari a lízingom výpočtovej techniky, ktorý bol taktiež prenajímateľom postúpený na banku.

Tabuľka 8 je zostavená v súlade s § 17 ods. 6 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v znení neskorších predpisov. Podľa právnej úpravy tohto zákona, platnej od 01.01.2017, môže mesto prijať návratné zdroje financovania len ak celková suma dlhu obce neprekročí 60 % skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka a suma ročných splátok návratných zdrojov financovania vrátane úhrady výnosov neprekročí 25 % skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka. Bežné príjmy sa znižujú o prostriedky poskytnuté v príslušnom rozpočtovom roku obci alebo vyššiemu územnému celku z rozpočtu iného subjektu verejnej správy, prostriedky poskytnuté z Európskej únie a iné prostriedky zo zahraničia alebo prostriedky získané na základe osobitného predpisu. V dôsledku tejto právnej úpravy sa vyššie uvedený podiel v porovnaní s predchádzajúcim spôsobom výpočtu zvýšil.

Vybrané záväzky § 17 ods. 7 zákona 583/2004 Z.z.	Stav k 31.12.2018	Stav k 31.12.2019
Zákonom stanovená celková suma dlhu podľa § 17 ods. 7	7 325 360	6 062 402
Bežné príjmy k 31.12. predchádzajúceho roka	57 272 958	62 362 957
Celková suma dlhu k 31.12. (istiny)	7 325 360	6 062 402
Zákonné ukazovatele zadlženosti mesta (60%)	12,79%	9,72%

Vybrané záväzky § 17 ods. 7 zákona 583/2004 Z.z.	Stav k 31.12.2018	Stav k 31.12.2019
Zákonom stanovená suma ročných splátok podľa § 17 ods. 6	3 562 471	3 212 958
Bežné príjmy k 31.12. predchádzajúceho roka znížené	45 967 940	49 827 062
Celková suma ročných splátok k 31.12. (istina + úroky)	3 562 471	3 212 958
Zákonné ukazovatele zadlženosti mesta (25%)	7,75%	6,45%

Stav zadlženosti Mesta Banská Bystrica k 31.12.2018 a 31.12.2019 (v EUR)

Informácia o vývoji mesta z pohľadu účtovníctva

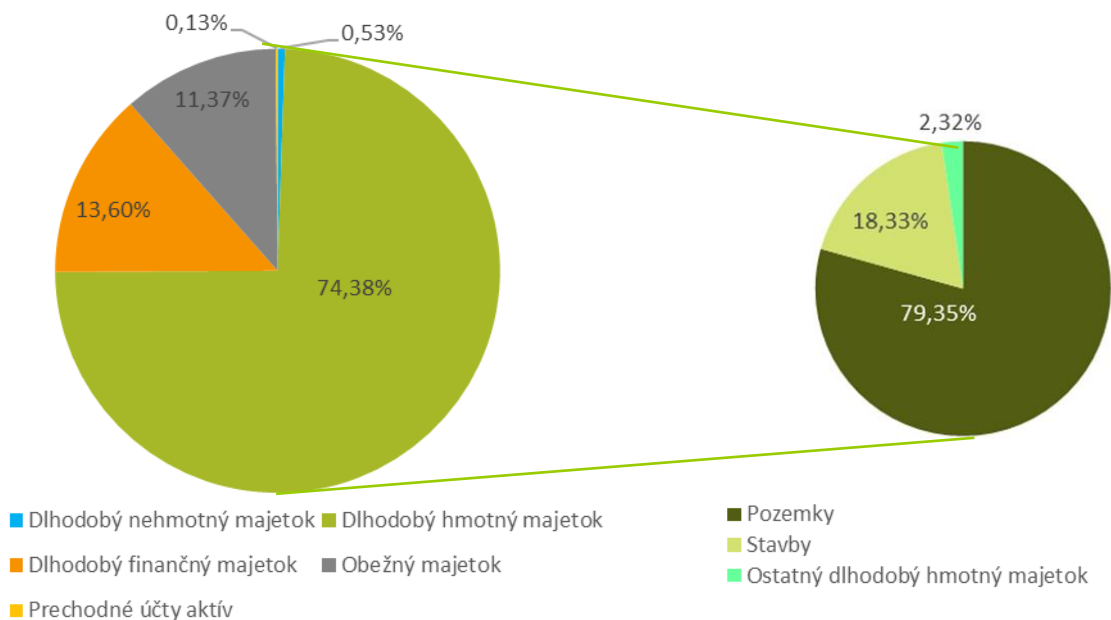
Individuálna účtovná závierka

Aktíva a pasíva

V zmysle zákona č. 431/2002 Z.z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov zostavuje mesto individuálnu účtovnú závierku a konsolidovanú účtovnú závierku. Obsahom účtovnej závierky je súvaha, výkaz ziskov a strát a poznámky k účtovnej závierke. Výkazy účtovnej závierky Mesta Banská Bystrica uvádzame v Prílohe č.3.

AKTÍVA	Netto 31.12.2019		Netto 31.12.2018		Index vývoja
	v EUR	%	v EUR	%	
Spolu majetok	261 690 333,69	100,00%	262 169 388,25	100,18%	-0,0018
Neobežný majetok	231 611 698,97	88,51%	234 206 478,97	89,50%	-0,0111
Dlhodobý nehmotný majetok	1 384 054,48	0,53%	1 518 694,63	0,58%	-0,0887
Dlhodobý hmotný majetok	194 645 852,24	74,38%	197 105 992,09	75,32%	-0,0125
Dlhodobý finančný majetok	35 581 792,25	13,60%	35 581 792,25	13,60%	0,0000
Obežný majetok	29 742 774,36	11,37%	27 792 220,95	10,62%	0,0702
Zásoby	74 524,73	0,03%	91 688,56	0,04%	-0,1872
Zúčtovacie vzťahy	12 156 677,62	4,65%	11 177 783,99	4,27%	0,0876
Dlhodobé pohľadávky	90 939,67	0,03%	262 461,67	0,10%	-0,6535
Krátkodobé pohľadávky	1 344 912,23	0,51%	2 097 611,81	0,80%	-0,3588
Finančný majetok	16 075 720,11	6,14%	14 162 674,92	5,41%	0,1351
Prechodné účty aktív	335 860,36	0,13%	170 688,33	0,07%	0,9677

Bilancia aktív Mesta Banská Bystrica k 31.12.2019 a 31.12.2018 (v EUR)

Vertikálna analýza bilancie aktív ku dňu 31.12.2019

Majetok Mesta Banská Bystrica v roku 2019 klesol oproti predchádzajúcemu roku o 0,18 %. Ako vidieť v grafe, tri štvrtiny majetku Mesta tvoril dlhodobý hmotný majetok, z toho viac ako 79 % hodnoty je viazanej v pozemkoch. Druhou najväčšou majetkovou položkou je dlhodobý finančný

majetok, ktorý má 13,60 % podiel. Hodnota dlhodobého finančného majetku sa medzioročne nezmenila. Hodnota dlhodobého nehmotného majetku poklesla o takmer 135 tis. Eur. K zvýšeniu obstarávacej ceny softvéru došlo v dôsledku zakúpenia GISPLAN, technického zhodnotenia softvéru IS CORA GEO, zaradenia Licencie na 3D digitálny model mesta BB, zaradenia zosúladenia DTM BB a zakúpenia softvéru – mobilnej aplikácie Mesta BB. Celkovo však toto navýšenie hodnoty bolo menšie ako vytvorené oprávky, preto čistá hodnota dlhodobého nehmotného majetku poklesla.

V rámci obežného majetku došlo k významnému nárastu hodnoty finančného majetku, čo sa prejavilo medzioročne nárastom až o 13,51 %, t. j. v absolútnom vyjadrení o 1 913 045,19 Eur, pričom tento nárast sa týkal hlavne prostriedkov na bankových účtoch. Hodnota na bankových účtoch k 31.12.2019 vykazovala sumu 16 043 523,07 Eur. Dôvodom držania veľkého množstva prostriedkov na bankových účtoch je hromadenie prostriedkov, prebytkov a výsledkov hospodárenia obce do peňažných fondov mesta v súvislosti so zákonom o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy. V súvislosti s uvedeným zákonom účel a výšku použitia týchto prostriedkov schvaľuje mestské zastupiteľstvo. Ku koncu roka 2019 suma nahromadených prostriedkov vo fondoch predstavovala sumu viac ako 11 mil. Eur.

Krátkodobé pohľadávky poklesli v roku 2019 o 753 tis. Eur (- 35,88 %) a dlhodobé pohľadávky klesli o takmer 172 tis. Eur (- 65,35%). K 31.12.2019 Mesto evidovalo pohľadávky po lehote splatnosti v sume 3 850 004,36 Eur, pričom medzioročne poklesli približne len 1 100 Eur (0,03 % pokles). Na zásobách evidujeme pokles v sume približne 17 tis. Eur, a to na zásobách materiálu. Významnou položkou v rámci obežného majetku je zúčtovanie medzi subjektami verejnej správy. Ide o zúčtovanie kapitálových transferov poskytnutých z rozpočtu obce rozpočtovým organizáciám, ktorými sú základné školy, a zúčtovanie kapitálových transferov, ktoré boli poskytnuté príspevkovej organizácii ZAaRES.

PASÍVA	Netto 31.12.2019		Netto 31.12.2018		Index vývoja
	v EUR	%	v EUR	%	
Spolu vlastné imanie a záväzky	261 690 333,69	100,00%	262 169 388,25	100,18%	-0,0018
Vlastné imanie	208 809 491,71	79,79%	208 031 790,80	79,50%	0,0037
Oceňovacie rozdiely	754 620,18	0,29%	754 620,18	0,29%	0,0000
Kapitálové fondy	0,00	0,00%	0,00	0,00%	-
Nevysporiadaný VH minulých rokov	207 277 212,55	79,21%	201 931 291,01	77,16%	0,0265
Výsledok hospodárenia za ÚO	777 658,98	0,30%	5 345 879,61	2,04%	-0,8545
Záväzky	29 157 967,44	11,14%	30 405 490,75	11,62%	-0,0410
Rezervy	16 795 486,82	6,42%	18 410 892,62	7,04%	-0,0877
Zúčtovanie medzi subjektami verejnej správy	535 842,73	0,20%	143 355,04	0,05%	2,7379
Dlhodobé záväzky	858 265,93	0,33%	1 050 378,01	0,40%	-0,1829
Krátkodobé záväzky	4 888 870,86	1,87%	3 416 131,43	1,31%	0,4311
Bankové úvery	6 079 501,10	2,32%	7 384 733,65	2,82%	-0,1767
Prechodné účty pasívne	23 722 874,54	9,07%	23 732 106,70	9,07%	-0,0004

Bilancia pasív Mesta Banská Bystrica v rokoch 2019 a 2018 (v EUR)

Vlastné imanie Mesta vzrástlo oproti predchádzajúcemu roku vďaka dosiahnutému kladnému výsledku hospodárenia za rok 2019.

Hodnota rezerv poklesla v roku 2019 o 8,77 %. Do dlhodobých rezerv Mesto zaúčtovalo sumu 588 122,37 Eur ako rezervu na opravy okien na deviatich základných školách, ktoré sa majú vykonať na základe koncesných zmlúv medzi Mestom, základnými školami a dodávateľom tepla. V zmluvách sa dodávateľ tepla zaväzuje finančne sa podieľať na výmene okien a kotolní v základných školách. Celková hodnota týchto rezerv poklesla z dôvodu postupného rozpúšťania rezerv. Ostatné dlhodobé rezervy v celkovej výške 14 266 173,55 Eur sú zúčtované na prebiehajúce súdne spory. Vzhľadom k skutočnosti,

že súdne spory prebiehajú niekoľko rokov, nie je možné presne stanoviť predpokladaný rok použitia rezerv. Dlhodobé rezervy na odchodné boli vytvorené v sume 492 636,32 Eur.

Zo sumy 1 448 554,58 Eur krátkodobých rezerv 9,16 % tvorila rezerva na opravy okien na základných školách (suma 132 694,95 Eur). Krátkodobé rezervy boli vytvorené aj na výplatu odmien k životnému jubileu vo výške 73 tis. Eur a odchodné do dôchodku v celkovej výške 95 tis. Eur. V roku 2019 sa zvýšila aj tvorba rezervy na predpokladaný nedoplatok náhrady preukázanej straty pre SAD Zvolen, a.s. a Dopravný podnik mesta Banská Bystrica, a. s. a celková vytvorená rezerva tak predstavuje sumu 1 088 tis. Eur. Rezerva na vykonanie auditu bola vytvorená vo výške takmer 18 tis. Eur.

Hodnota záväzkov vyplývajúcich zo zúčtovania so subjektami verejnej správy k 31.12.2019 bola na úrovni 535 843 Eur, čo je oproti roku 2018 nárast o takmer trojnásobok (+273,79 %), v absolútnom vyjadrení o 392 488 Eur, Z tejto sumy približne 299 tis. Eur predstavuje zostatok bežného transferu pre základné a materské školy. Suma 193 tis. Eur predstavuje zostatok bežného transferu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny na stravu predškôľakov v MŠ a žiakov ZŠ. Suma približne 29 tis. Eur je zostatkom transferov v sociálnej oblasti.

Zároveň došlo k poklesu dlhodobých záväzkov o 18,29 % oproti minulému roku. Výraznejšie vzrástli krátkodobé záväzky, a to o 43,11 % oproti roku 2018, v absolútnom vyjadrení o takmer 1,473 mil. Eur. O takmer 292 tis. Eur vzrástli záväzky voči dodávateľom a o viac než 109 tis. Eur záväzky voči zamestnancom. Nárast skupiny tzv. iných záväzkov o takmer 1 mil. Eur vznikol z nasledujúcich dôvodov:

- suma 500 000 Eur predstavuje zostatok realizačnej kaucie, ktorú v zmysle uzatvorenej zmluvy bola povinná zložiť na účet Mesta Banská Bystrica spoločnosť Marius Pedersen a. s.
- suma 418 461 Eur predstavuje záväzok voči spoločnosti SAD Zvolen, a. s., pričom sa jedná o nárast vytvorenej rezervy na úhradu preukázanej straty z výkonov vo verejnom záujme spoločnosti SAD Zvolen za rok 2019 v porovnaní s rokom 2018. Nová rezerva podľa predpokladu nedoplatku náhrady preukázanej straty za rok 2019 bola k 31.12.2019 vytvorená v sume 1 000 100 Eur
- suma 88 300 Eur predstavuje záväzok voči spoločnosti Dopravný podnik mesta Banská Bystrica, a. s. na úhradu preukázanej straty z výkonov vo verejnom záujme za rok 2019

K 31.12.2019 Mesto eviduje záväzky po lehote splatnosti v sume 3 413,50 Eur, čo predstavuje len zanedbateľné percento celkovej sumy záväzkov, preto to hodnotíme ako pozitívny jav.

Náklady a výnosy

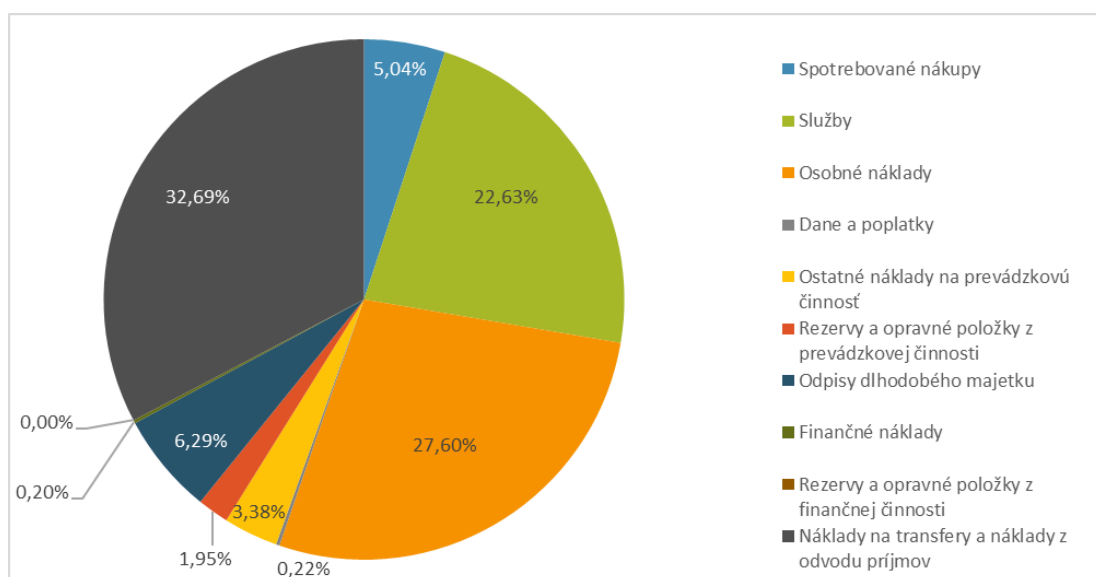
Mesto Banská Bystrica popri svojej hlavnej činnosti vykonáva aj podnikateľskú činnosť, konkrétne predaj drobného tovaru v rámci dvoch informačných centier. Zisk mu plynie aj z provízie z predaja vstupeniek na kultúrne podujatia organizované externými subjektmi a od roku 2016 v rámci svojej podnikateľskej činnosti poskytuje tiež kadernícke služby. Zdrojom príjmov v rámci podnikateľskej činnosti Mesta je tiež prenájom nebytových priestorov. Poskytovanie stravovacích služieb prebiehalo len počas prvej polovice roku 2019, ku dňu 30.06.2019 došlo k ukončeniu tejto podnikateľskej činnosti.

V roku 2018 došlo v rámci podnikateľskej činnosti došlo k predaju technicky zhodnotenej časti ŠPORTzóny na Rudohorskej ulici, čo znamenalo výrazný nárast nákladov aj výnosov podnikateľskej činnosti, avšak s nulovým dopadom na hospodársky výsledok. Keďže v roku 2019 k podobnému predaju nedošlo, celkové výnosy aj náklady v roku 2019 sú v porovnaní s predchádzajúcim rokom výrazne nižšie.

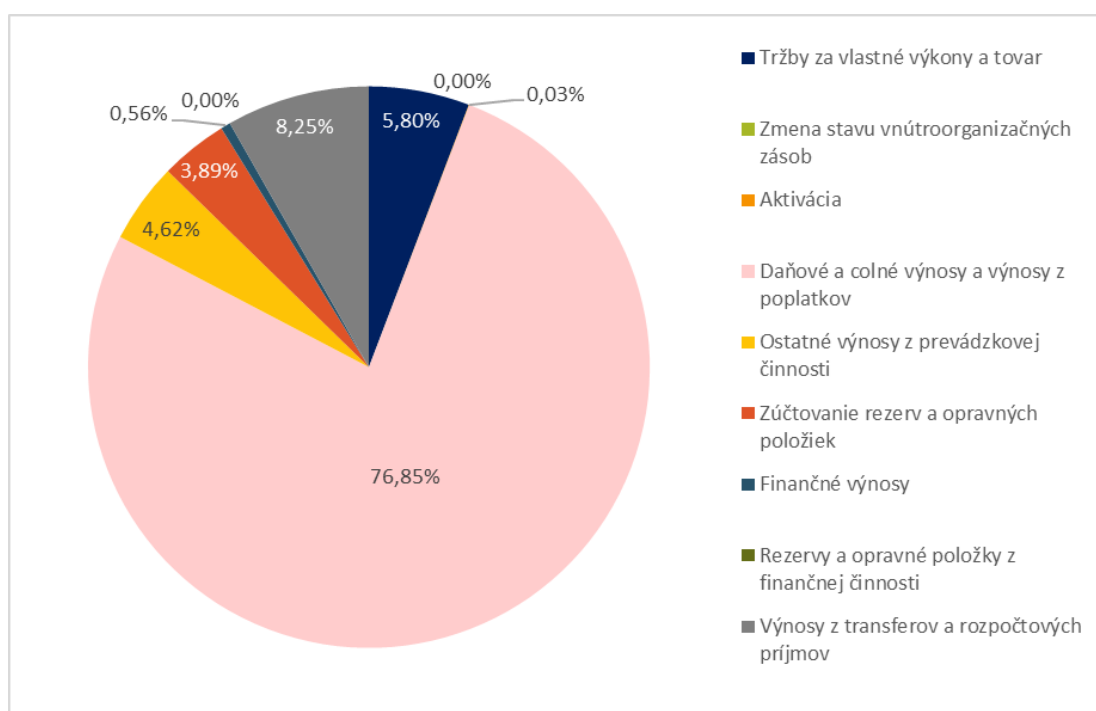
Najväčšou nákladovou položkou v roku 2019 boli spotrebované nákupy (47,35 %), konkrétne náklady na predaný tovar, ktoré tvorili 38,74 % všetkých nákladov. Druhé najväčšie boli osobné náklady, ktoré tvorili v roku 2019 len 41,42 % všetkých nákladov podnikateľskej činnosti. Medziročne však stúpili o 14,30 %. Tieto dve skupiny nákladov tvoria spolu viac než 88% nákladov podnikateľskej činnosti. Odpisy dlhodobého majetku vzrástli v dôsledku nadobudnutia nového majetku a náklady na služby sa takmer zdvojnásobili (+ 86,50%) . Výnosy z podnikateľskej činnosti vznikajú Mestu v súvislosti s poskytnutými službami a predaným tovarom a v roku 2019 dosiahli výšku 128 241,72 Eur, čo znamená, že v porovnaní s rokom predtým klesli o takmer 7 %. Mesto tak v rámci podnikateľskej činnosti vygenerovalo zisk po zdanení vo výške 37 619,97 Eur.

Celkové náklady hlavnej činnosti Mesta Banská Bystrica za rok 2019 výrazne klesli oproti predchádzajúcemu účtovnému obdobiu, a to o 12,39 %, v absolútnom vyjadrení o 8,39 mil. Eur. Výrazný medziročný pokles nákladov vznikol v súvislosti s tvorbou rezerv, a to z dôvodu zmeny spôsobu účtovania. Zatiaľ čo v roku 2018 boli do výnosov rozpúšťané celé rezervy a v rámci nákladov vytvárané nové, od roku 2019 sa rezerva vytvorí a zúčtuje len v potrebnej výške rozdielu. V rámci prevádzkovej činnosti tvorili najväčší objem nákladov osobné náklady a náklady na služby.

Najväčšou výnosovou položkou Mesta v rámci hlavnej činnosti sú daňové výnosy samosprávy, ktorých objem medziročne vzrástol o 3 324 521,30 Eur. Výnosy z poplatkov vzrástli v oveľa menšej miere, a to o takmer 24 tis. Eur. Daňové výnosy a výnosy z poplatkov tvorili viac než tri štvrtiny dosiahnutých výnosov v hlavnej činnosti (76,85 %). Mesto Banská Bystrica vykázalo v hlavnej činnosti za rok 2019 zisk na úrovni 740 039,01 Eur po zdanení.

Náklady hlavnej činnosti Mesta Banská Bystrica za rok 2019

Výnosy z hlavnej činnosti Mesta Banská Bystrica za rok 2019

Rok	2019						2018						Index vývoja 2019/2018		
Činnosť	Hlavná činnosť		Podnikateľská činnosť		SPOLU		Hlavná činnosť		Podnikateľská činnosť		SPOLU		Hlavná činnosť	Podnikateľská činnosť	SPOLU
	EUR	%	EUR	%	EUR	%	EUR	%	EUR	%	EUR	%			
NÁKLADY spolu	59 309 256,09	100,00%	90 723,74	100,00%	59 399 979,83	100,00%	67 698 159,85	100,00%	269 803,42	100,00%	67 967 963,27	100,00%	-0,1239	-0,6637	-0,1261
<i>Prevádzková činnosť</i>	<i>39 804 572,53</i>	<i>67,11%</i>	<i>89 538,12</i>	<i>98,69%</i>	<i>39 894 110,65</i>	<i>67,16%</i>	<i>50 149 582,17</i>	<i>74,08%</i>	<i>268 543,00</i>	<i>99,53%</i>	<i>50 418 125,17</i>	<i>74,18%</i>	<i>-0,2063</i>	<i>-0,6666</i>	<i>-0,2087</i>
Spotrebované nákupy	2 987 910,23	5,04%	42 954,93	47,35%	3 030 865,16	5,10%	2 879 986,19	4,86%	36 095,78	39,79%	2 916 081,97	4,91%	0,0375	0,1900	0,0394
Služby	13 423 449,24	22,63%	4 657,47	5,13%	13 428 106,71	22,61%	12 634 568,21	21,30%	2 497,32	2,75%	12 637 065,53	21,27%	0,0624	0,8650	0,0626
Osobné náklady	16 371 243,22	27,60%	37 577,10	41,42%	16 408 820,32	27,62%	13 956 172,41	23,53%	32 875,66	36,24%	13 989 048,07	23,55%	0,1730	0,1430	0,1730
Dane a poplatky	129 073,21	0,22%	0,00	0,00%	129 073,21	0,22%	129 056,63	0,22%	0,00	0,00%	129 056,63	0,22%	0,0001	-	0,0001
Ostatné náklady na prevádzkovú činnosť	2 006 784,73	3,38%	443,57	0,49%	2 007 228,30	3,38%	226 373,73	0,38%	194 215,04	214,07%	420 588,77	0,71%	7,8649	-0,9977	3,7724
Rezervy a opravné položky z prevádzkovej činnosti	1 154 193,74	1,95%	0,00	0,00%	1 154 193,74	1,94%	16 844 176,57	28,40%	0,00	0,00%	16 844 176,57	28,36%	-0,9315	-	-0,9315
Odpisy dlhodobého majetku	3 731 918,16	6,29%	3 905,05	4,30%	3 735 823,21	6,29%	3 479 248,43	5,87%	2 859,20	3,15%	3 482 107,63	5,86%	0,0726	0,3658	0,0729
Finančná činnosť	118 710,82	0,20%	1 185,62	1,31%	119 896,44	0,20%	120 963,55	0,20%	1 260,42	1,39%	122 223,97	0,21%	-0,0186	-0,0593	-0,0190
Finančné náklady	118 710,82	0,20%	1 185,62	1,31%	119 896,44	0,20%	120 963,55	0,20%	1 260,42	1,39%	122 223,97	0,21%	-0,0186	-0,0593	-0,0190
Rezervy a opravné položky z finančnej činnosti	0,00	0,00%	0,00	0,00%	0,00	0,00%	0,00	0,00%	0,00	0,00%	0,00	0,00%	-	-	-
<i>Mimoriadna činnosť</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00%</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00%</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00%</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00%</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00%</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00%</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>
Náklady na transfery a náklady z odvodu príjmov	19 385 972,74	32,69%	0,00	0,00%	19 385 972,74	32,64%	17 427 614,13	29,38%	0,00	0,00%	17 427 614,13	29,34%	0,1124	-	0,1124

Rok	2019						2018						Index vývoja 2019/2018		
Činnosť	Hlavná činnosť		Podnikateľská činnosť		SPOLU		Hlavná činnosť		Podnikateľská činnosť		SPOLU		Hlavná činnosť	Podnikateľská činnosť	SPOLU
	EUR	%	EUR	%	EUR	%	EUR	%	EUR	%	EUR	%			
VÝNOSY spolu	60 049 705,68	100,00%	128 343,71	100,00%	60 178 049,39	100,00%	72 983 159,84	100,00%	332 105,54	100,00%	73 315 265,38	100,00%	-0,1772	-0,6135	-0,1792
<i>Prevádzková činnosť</i>	<i>54 761 343,96</i>	<i>91,19%</i>	<i>128 343,71</i>	<i>100,00%</i>	<i>54 889 687,67</i>	<i>91,21%</i>	<i>68 949 329,69</i>	<i>94,47%</i>	<i>332 105,54</i>	<i>100,00%</i>	<i>69 281 435,23</i>	<i>94,50%</i>	<i>-0,2058</i>	<i>-0,6135</i>	<i>-0,2077</i>
Tržby za vlastné výkony a tovar	3 480 176,92	5,80%	128 241,72	99,92%	3 608 418,64	6,00%	3 922 717,45	6,53%	137 807,54	107,37%	4 060 524,99	6,75%	-0,1128	-0,0694	-0,1113
Zmena stavu vnútroorganizačných zásob	0,00	0,00%	0,00	0,00%	0,00	0,00%	0,00	0,00%	0,00	0,00%	0,00	0,00%	-	-	-
Aktivácia	17 272,80	0,03%	0,00	0,00%	17 272,80	0,03%	16 995,36	0,03%	0,00	0,00%	16 995,36	0,03%	0,0163	-	0,0163
Daňové a colné výnosy a výnosy z poplatkov	46 149 740,74	76,85%	0,00	0,00%	46 149 740,74	76,69%	42 801 061,02	71,28%	0,00	0,00%	42 801 061,02	71,12%	0,0782	-	0,0782
Ostatné výnosy z prevádzkovej činnosti	2 776 984,83	4,62%	101,99	0,08%	2 777 086,82	4,61%	1 228 865,13	2,05%	194 298,00	151,39%	1 423 163,13	2,36%	1,2598	-0,9995	0,9513
Zúčtovanie rezerv a opravných položiek	2 337 168,67	3,89%	0,00	0,00%	2 337 168,67	3,88%	20 979 690,73	34,94%	0,00	0,00%	20 979 690,73	34,86%	-0,8886	-	-0,8886
Finančná činnosť	334 798,07	0,56%	0,00	0,00%	334 798,07	0,56%	344 092,88	0,57%	0,00	0,00%	344 092,88	0,57%	-0,0270	-	-0,0270
Finančné výnosy	334 798,07	0,56%	0,00	0,00%	334 798,07	0,56%	344 092,88	0,57%	0,00	0,00%	344 092,88	0,57%	-0,0270	-	-0,0270
Rezervy a opravné položky z finančnej činnosti	0,00	0,00%	0,00	0,00%	0,00	0,00%	0,00	0,00%	0,00	0,00%	0,00	0,00%	-	-	-
<i>Mimoriadna činnosť</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00%</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00%</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00%</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00%</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00%</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00%</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>
Výnosy z transferov a rozpočtových príjmov	4 953 563,65	8,25%	0,00	0,00%	4 953 563,65	8,23%	3 689 737,27	6,14%	0,00	0,00%	3 689 737,27	6,13%	0,3425	-	0,3425

Rok	2019			2018			Index vývoja 2019/2018		
Činnosť	Hlavná činnosť	Podnikateľská činnosť	SPOLU	Hlavná činnosť	Podnikateľská činnosť	SPOLU	Hlavná činnosť	Podnikateľská činnosť	SPOLU
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR			
Výsledok hospodárenia pred zdanením	740 449,59	37 619,97	778 069,56	5 284 999,99	62 302,12	5 347 302,11	-0,8599	-0,3962	-0,8545
Splatná daň z príjmov	410,58	0,00	410,58	0,00	1 422,50	1 422,50	-	-	-
Dodatčne platená daň z príjmov	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-
Výsledok hospodárenia po zdanení	740 039,01	37 619,97	777 658,98	5 284 999,99	60 879,62	5 345 879,61	-0,8600	-0,3821	-0,8545

Horizontálna a vertikálna analýza nákladov a výnosov Mesta Banská Bystrica za rok 2019 a 2018

Finančné ukazovatele

Aby mohla byť samospráva riadená efektívne, je dôležité zhodnotiť jej finančnú situáciu. Tak ako v podnikateľskej sfére aj v oblasti verejnej správy sa pre tento účel využíva finančná analýza, ktorej základom sú finančné ukazovatele. Finančná analýza je rozborom dát získaných z účtovníctva, a v prípade samosprávy aj z rozpočtovníctva, s cieľom zistiť, aká je majetková a finančná situácia hodnotenej jednotky. Základom každej finančnej analýzy sú pomerové ukazovatele, ktoré podávajú rýchly obraz o finančnom stave organizácie a jej základných vlastnostiach.

Ukazovateľ	Merná jednotka	Rok 2019	Rok 2018
Oblasť likvidity			
Celková likvidita (3.stupňa)	p.j.	3,314	4,179
Celková likvidita (3.stupňa) - upravená	p.j.	3,304	4,140
Bežná likvidita (2.stupňa)	p.j.	1,921	2,430
Pohotovú likvidita (1.stupňa)	p.j.	1,773	2,117
Čistý pracovný kapitál	EUR	22 123 248	22 050 313
Čisté pohotovú prostriedky	EUR	11 186 849	10 746 543
Oblasť zadlženosti			
Celková zadlženosť (dlhový pomer)	p.j.	0,2021	0,2065
Finančná nezávislosť	p.j.	3,949	3,843
Finančná nezávislosť - upravená	p.j.	5,787	5,823
Miera zadlženosti	p.j.	0,253	0,260
Ukazovateľ podielu KZ na CuZ	p.j.	0,171	0,124
Oblasť aktivity			
Krytie neobežného majetku	p.j.	0,902	0,888
Ukazovateľ neobežného majetku	p.j.	0,885	0,893
Ukazovateľ obežného majetku	p.j.	0,114	0,106
Oblasť rentability			
Rentabilita celkového kapitálu	p.j.	0,30%	2,04%
Rentabilita vlastného kapitálu	p.j.	0,37%	2,57%

Finančné ukazovatele Mesta Banská Bystrica za rok 2019 a 2018

Platobná schopnosť je základným predpokladom úspešného fungovania nielen v podnikateľskom sektore, ale aj v samospráve. Tú možno hodnotiť prostredníctvom ukazovateľov likvidity, ktorá znamená schopnosť premeniť majetok na likvidné prostriedky a uhradiť tak záväzky. **Celková likvidita (likvidita 3.stupňa)** je hlavným ukazovateľom finančnej likvidity a udáva celkový potenciál likvidity účtovnej jednotky. Vypočíta sa ako podiel celkových obežných aktív a krátkodobých cudzích zdrojov. V našom prípade sme k obežným aktívam pripočítali ešte prechodné aktíva, ktoré majú krátkodobý charakter. Hodnota tohto ukazovateľa dosiahla v roku 2019 úroveň **3,314**. Vyššiu vypovedaciu schopnosť má tento ukazovateľ, pokiaľ od obežných aktív odpočítame hodnotu dlhodobých pohľadávok, nakoľko tie nemôžu z časového hľadiska slúžiť na úhradu krátkodobých záväzkov. Hodnota takto upraveného ukazovateľa celkovej likvidity dosiahla v roku 2019 úroveň **3,304**. **Bežná likvidita (likvidita 2.stupňa)** vyjadruje, aká časť krátkodobých záväzkov je krytá finančným majetkom a krátkodobými pohľadávkami. Tento ukazovateľ dosiahol v roku 2019 hodnotu **1,921**, čo je rovnako ako v minulom roku, nad hornou hranicou optima tohto ukazovateľa. **Likvidita 1.stupňa (okamžitá, pohotovú likvidita)** hovorí o okamžitej platobnej schopnosti hodnoteného subjektu. Predstavuje podiel hotovostných prostriedkov v pokladni a na bankových účtoch a krátkodobých

záväzkov. Vzhľadom k tomu, že samospráva drží na bankovom účte pomerne veľké množstvo hotovostných prostriedkov z dôvodu hromadenia prostriedkov z peňažných fondov, hodnota tohto ukazovateľa významne prekračuje hornú hranicu optima, a v roku 2019 dosiahla úroveň **1,773**. Všetky štyri spomenuté ukazovatele likvidity za rok 2019, aj ich porovnanie s hodnotami dosiahnutými v predošlom roku, hovoria o trvalej platobnej schopnosti samosprávy, ktorá je pozitívnym znakom jej dobrého finančného zázemia. Iný pohľad na likviditu účtovnej jednotky je prostredníctvom absolútneho rozdielu obežných aktív a krátkodobých záväzkov, ktorý sa nazýva **čistý pracovný kapitál**. Jeho hodnota v roku 2019 na úrovni **22 123 248 Eur** hovorí o hodnote obežného majetku, ktorá je financovaná dlhodobým kapitálom. Predstavuje prebytok krátkodobých aktív nad krátkodobými dlhmi, čo je opäť signálom dobrého finančného zázemia samosprávy. **Čisté pohotovité prostriedky** predstavujú objem ihneď dostupných peňažných prostriedkov po splatení všetkých okamžite splatných krátkodobých záväzkov. K 31.12.2019 ich objem predstavoval sumu **11 186 849 Eur**.

Kapitálová štruktúra samosprávy má vplyv na jej prosperitu a finančnú stabilitu, a preto je z pohľadu jej riadenia dôležité vyhodnotiť aj ukazovatele zadlženosti. **Celková zadlženosť** hovorí o tom, aká časť majetku je financovaná cudzími zdrojmi. V prípade Mesta Banská Bystrica bola hodnota tohto ukazovateľa v roku 2019 **20,21 %**. V porovnaní s predošlým rokom klesla o 0,44 p.b. Vyššie hodnoty ukazovateľa znamenajú väčšie riziko pre veriteľov, súčasne však využívaním cudzích zdrojov môže samospráva zvyšovať svoju finančnú nezávislosť, preto je dôležité hľadať optimálny pomer medzi vlastnými a cudzími zdrojmi. **Stupeň finančnej samostatnosti** je vyjadrený podielom vlastného a cudzieho kapitálu, a v prípade Mesta Banská Bystrica je jeho hodnota **3,949**. V trhovej ekonomike by sa mal tento ukazovateľ pohybovať na úrovni do 100 %, v samospráve sú však prijateľné aj vyššie hodnoty vzhľadom k skutočnosti, že subjekt má stabilné a pomerne isté príjmy v podobe daní a miestnych poplatkov. Na zhodnotenie zadlženosti má vplyv aj tvorba rezerv, ktoré predstavujú budúci záväzok, ktorý môže vzniknúť v bližšie neurčenom čase v neurčitej, len predpokladanej výške. V prípade, že od tohto druhu záväzku abstrahujeme, stupeň finančnej samostatnosti sa zvýši na úroveň **5,787**. Opačným pomerom získame ukazovateľ **miery zadlženosti**. Tá v prípade Mesta Banská Bystrica za rok 2019 hovorí, že na 1 eur vlastného kapitálu pripadá **0,253 Eur** z cudzích zdrojov. Krátkodobé záväzky tvoria z celkových cudzích zdrojov **17,1 %**. Medziročne tento podiel vzrástol v dôsledku nárastu krátkodobých rezerv, zatiaľ čo celkové záväzky klesli.

Ukazovateľ krytia neobežného majetku je na úrovni **0,902** a vyjadruje, aký podiel dlhodobého majetku kryjú vlastné zdroje. Hodnoty blížiac sa k 1 znamenajú rast stability, avšak prekročenie už znamená aj nižšiu efektívnosť využitia zdrojov. Ukazovatele obežného a neobežného majetku sú vyjadrením štruktúry aktív. **Neobežný majetok** tvorí **88,5 %** a **obežný majetok** tvorí **11,4 %** celkového majetku Mesta Banská Bystrica. Medziročne podiel obežného majetku na celkovom majetku vzrástol o 0,8 p.b. na úkor dlhodobého majetku, a to najmä v dôsledku poklesu dlhodobých a krátkodobých pohľadávok a nárastu finančného majetku.

V závere prevedenej finančnej analýzy môžeme zhrnúť, že Mesto Banská Bystrica je vysoko likvidné a nemá problémy s platobnou schopnosťou. Celková zadlženosť je nízka, pričom v štruktúre prevažujú dlhodobé záväzky so splatnosťou dlhšou ako jeden rok, a vyznačuje sa vysokým stupňom finančnej nezávislosti. Výnosnosť prostriedkov investovaných do samosprávy medziročne výrazne klesla z dôvodu nižšej úrovne dosiahnutého zisku. Rentabilita vlastného kapitálu sa pohybuje na úrovni 0,37 %, čo pri porovnaní s predchádzajúcim obdobím znamená, že klesla o 2,2 p.b. Rentabilita celkového kapitálu klesla z úrovne 2,04 % na úroveň 0,30 %. V podnikateľskom prostredí by tieto namerané hodnoty neboli považované za postačujúce, ale v prípade mesta ako hodnoteného subjektu to nevnímame ako výrazne negatívnu skutočnosť, nakoľko prioritou samosprávy nie je dosahovanie zisku.

Konsolidovaná účtovná závierka

Mesto Banská Bystrica je samostatný územný samosprávny a správny celok Slovenskej republiky. Je právnickou osobou, ktorá za podmienok ustanovených zákonom samostatne hospodári s vlastným majetkom a s vlastnými príjmami. Mesto pri výkone samosprávy zakladá, zriaďuje, zrušuje a kontroluje podľa osobitných predpisov svoje rozpočtové a príspevkové organizácie, iné právnické osoby a zariadenia. Je súčasťou súhrnného celku verejnej správy Slovenskej republiky.

V zmysle zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve je Mesto Banská Bystrica povinné zostaviť konsolidovanú účtovnú závierku, nakoľko malo v roku 2019 väčšinovú (viac ako 50 %) alebo významnú majetkovú účasť (nad 20 %) vo viacerých obchodných spoločnostiach. Zároveň malo Mesto v roku 2019 v zriaďovateľskej pôsobnosti 13 rozpočtových, 2 príspevkové organizácie a u 2 obchodných spoločností figuruje ako 100 % vlastník.

Organizácie konsolidovaného celku

Rozpočtové organizácie Mesta Banská Bystrica ku dňu 31.12.2019

Názov organizácie:	
Základná škola s materskou školou Jána Bakossa	
Právna forma:	rozpočtová organizácia
Sídlo organizácie:	Bakossova 5, 974 01 Banská Bystrica
Činnosť, ktorú vykonáva:	
ZŠ s MŠ Jána Bakossa sa zameriava na vyučovanie anglického jazyka (posilnenie týždenného počtu hodín, týždeň s anglickým lektorom), vyučovanie ďalších cudzích jazykov (nemecký jazyk, ruský jazyk), podporu žiakov s individuálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami. Podporuje rozvíjanie talentu žiakov ich účasťou v predmetových olympiádach a súťažiach. Snahou je, aby sa žiaci pravidelne venovali športu, preto ich zapájajú do športových súťaží a aktivít a pravidelne organizuje plavecký a korčuliarsky výcvik na 1. stupni a plavecký a lyžiarsky výcvik na 2. stupni ZŠ. Na prvom stupni pravidelne organizuje pobyty žiakov v škole v prírode. Škola je zapojená do projektov Zelená škola, Škola podporujúca zdravie a IT Akadémia. Žiakom poskytuje bohatú krúžkovú činnosť možnosťou výberu z 20 záujmových krúžkov. Škola má vlastnú školskú knižnicu, v rámci ktorej realizuje aktivity podporujúce čitateľskú gramotnosť. Základná škola zabezpečuje aj vzdelávanie žiakov, ktorí sú vo vyšetrovacej väzbe v Ústave na výkon väzby a Ústave na výkon trestu odňatia slobody v Banskej Bystrici a plnia si povinnú školskú dochádzku.	

Názov organizácie:	
Základná škola, Golianova 8, Banská Bystrica	
Právna forma:	rozpočtová organizácia
Sídlo organizácie:	Golianova 8, 974 01 Banská Bystrica
Činnosť, ktorú vykonáva:	
Škola kladie dôraz na poskytnutie čo najlepšieho vzdelania pomocou moderných vyučovacích metód; každá trieda je vybavená interaktívnymi tabuľami, ktoré sú využívané vo výchovno-vzdelávacom procese, kladie dôraz na rozvoj pohybových schopností žiakov, mottom školy je: "Vzdelanie, zdravie a šport všetkým". Škola úzko spolupracuje so športovými klubmi: HC 05 Banská Bystrica, Športový klub lyžiarov BB, Klub karate, basketbalový oddiel ŠKP 08 BB.	

Názov organizácie:	
Základná škola Slobodného slovenského vysielateľa Skuteckého 8 Banská Bystrica	
Právna forma:	rozpočtová organizácia
Sídlo organizácie:	Skuteckého 8, 974 01 Banská Bystrica
Činnosť, ktorú vykonáva:	
Škola pre deti so špecifickým nadaním na cudzie jazyky (vyučovanie prvého cudzieho jazyka od 1.ročníka / v rozsahu 3 hodiny týždenne, druhý cudzí jazyk od 5. ročníka / v rozsahu 3 hodiny týždenne), organizujúca množstvo aktivít na podporu ich výučby (projekty, vzdelávacie pobyty v zahraničí). Škola s rozšíreným vyučovaním cudzích jazykov; integrované vyučovanie cudzích jazykov a neязыkových predmetov metódou CLIL, konverzácia v cudzích jazykoch v povinných aj záujmových útvaroch; školský vzdelávací program je dopĺňaný hodinami aj podľa regionálnych špecifik Banskej Bystrice.	

Názov organizácie:	
Základná škola , Trieda SNP 20 , Banská Bystrica	
Právna forma:	rozpočtová organizácia
Sídlo organizácie:	Trieda SNP 20, 974 01 Banská Bystrica
Činnosť, ktorú vykonáva:	
Škola pripravujúca žiakov na samostatné a aktívne zapojenie sa do života prostredníctvom osvojovania si vedomostí, ovládania cudzích jazykov, rozvíjanie vzťahu k životnému prostrediu a k počítačovej gramotnosti. Dlhodobým zámerom školy je rozvíjať osvetovú, vzdelávaciu a výchovnú činnosť detí a žiakov s dôrazom na environmentálnu výchovu, šport, jazykové a informačno-komunikačné kompetencie žiakov. Veľký dôraz kladie na dobrú prípravu žiakov na stredné školy i do života (posilnená výučba SJL a MAT v 9. ročníku), výučba matematiky na I. stupni Hejného metódou; škola rozvíjajúca jazykové spôsobilosti (výučba anglického jazyka od 1. ročníka a druhého cudzieho jazyka od 7. ročníka); škola podporujúca šport (rozšírená výučba telesnej výchovy na I. stupni, športové triedy 5. - 9. ročník so zameraním na futbal, atletiku, volejbal; spolupráca s klubmi MFK Dukla Banská Bystrica, Futbalovou školou M. Hamšíka, ŠK UMB B. Bystrica, VK Brusno); škola formujúca vzťah k životnému prostrediu; škola využívajúca IKT; škola poskytujúca aktívne využívanie voľného času; škola otvorená sociálnym partnerom a verejnosti.	

Názov organizácie:	
Základná škola, Moskovská 2, Banská Bystrica	
Právna forma:	rozpočtová organizácia
Sídlo organizácie:	Moskovská 2, 974 04 Banská Bystrica
Činnosť, ktorú vykonáva:	
Škola zameraná na vyučovanie cudzích jazykov (posilnenie ANJ o 6 hod., projekty, spolupráca so školami v zahraničí, rozvoj kľúčových kompetencií žiakov (Hejného metóda, metóda CLIL, daltonské bloky), využívanie moderných technológií vo vyučovaní, výučba informatiky a zavádzanie IKT do vyučovania a medzi verejnosť, zvyšovanie environmentálneho a globálneho povedomia žiakov cez projektové vyučovanie, rozvoj regionálnej kultúry, šport a zdravý životný štýl, mimoškolská činnosť (aktívne trávenie voľného času v školskej knižnici, ŠKD, na krúžkoch v SCVČ Relaxáčik).	

Názov organizácie:	
Základná škola s materskou školou, Radvanská 1, Banská Bystrica	
Právna forma:	rozpočtová organizácia
Sídlo organizácie:	Radvanská 1, 974 05 Banská Bystrica
Činnosť, ktorú vykonáva:	
Škola, ktorej žiaci majú možnosť oboznamovať sa s cudzím jazykom už od 1. ročníka. V súčasnosti sa v škole vyučujú cudzie jazyky - anglický, nemecký, ruský. Jazykové kvízy, práca s časopismi a tvorba projektov sú hlavné aktivity, ktorými si žiaci rozvíjajú rečové zručnosti aj tvorivosť. Oživením jazykového vyučovania je práca s IKT. Záujem o cudzí jazyk podporuje i spolupráca so subjektmi mimo školy. V rámci projektov sa vybudovali moderné odborné učebne pre jednotlivé predmety – geografia, biológia, chémia, fyzika, výchova umením, cudzie jazyky, počítačové učebne. Žiaci majú k dispozícii všetky názorné pomôcky na zoznámenie sa s týmito predmetmi a majú možnosť kvalitnejšie rozvíjať svoj talent. Prostredníctvom IKT učitelia modernou a príťažlivou formou vzbudzujú záujem žiakov o tieto predmety. Na škole pôsobí detský folklórny súbor Radvanček, hudobno – tvorivá dielňa Spievankovo, či detský divadelný súbor Radvanské hviezdy, ktoré každoročne pripravujú vystúpenia pre žiakov a verejnosť a ktoré si získali divákov nielen v našej škole, ale aj na rôznych vystúpeniach a prehliadkach.	

Názov organizácie:	
Základná škola, Spojová 14, Banská Bystrica	
Právna forma:	rozpočtová organizácia
Sídlo organizácie:	Spojová 14, 974 04 Banská Bystrica
Činnosť, ktorú vykonáva:	
Škola s viac ako 40- ročnou históriou je najväčšou plnoorganizovanou školou v meste, ktorá pre žiakov vytvára bezpečné a tvorivé prostredie s príjemnou pracovnou atmosférou, zameriava sa na otvorené partnerstvo, žiakov vedie k zdravému životnému štýlu, ekologickému mysleniu, kooperácii a podpore v schopnostiach samostatne myslieť, vhodne sa vyjadrovať a prezentovať svoje názory primeraným spôsobom; nadpriemernú úroveň školy potvrdzuje účasť žiakov v súťažiach na úrovni okresu, kraja i celého Slovenska, ale najmä ich úspešnosť v ďalšom štúdiu na stredných a vysokých školách, súčasťou školy je upravený školský športový areál, ktorý ponúka športové využitie dopoludnia žiakom a v popoludňajších hodinách aj sídliskovej komunite.	

Názov organizácie:	
Základná škola, Ďumbierska 17, Banská Bystrica	
Právna forma:	rozpočtová organizácia
Sídlo organizácie:	Ďumbierska 17, 974 11 Banská Bystrica
Činnosť, ktorú vykonáva:	
TOP 10 škola Slovenska podľa INEKO, ktorej mottom je: "Poznávajme nielen rozumom, ale aj srdcom" ; škola sa ako jediná v banskobystrickom okrese zaoberá aj vzdelávaním detí so všeobecným intelektovým nadaním, pričom v každom ročníku je zriadená jedna trieda pre deti so všeobecným intelektovým nadaním (VIN), v porovnaní s klasickými triedami majú do obsahu vzdelávania pridaný v každom ročníku ďalší predmet s názvom Obohatenie, v piatom ročníku predmet Tvorba prezentácií, v 3., 4. a 8. ročníku: Logickú matematiku. Súčasťou absolvovania každého ročníka a postupu do vyššieho ročníka je aj obhajoba ročníkovej práce - celoročného žiackeho projektu.	

Názov organizácie:	
Základná škola Sitnianska 32, Banská Bystrica	
Právna forma:	rozpočtová organizácia
Sídlo organizácie:	Sitnianska 32, 974 11 Banská Bystrica
Činnosť, ktorú vykonáva:	
Škola podporuje rozvoj jazykových zručností (výučba anglického jazyka od 1. ročníka), športovo-pohybových zručností (korčuliarsky, plavecký, lyžiarsky výcvik, škola v prírode), výučba umožňujúca rozvoj individuálnych záujmov v troch líniiach v predmete "Mladý bádateľ", výučba s pomocou interaktívnych tabúl a digitálnych technológií, špičkovo vybavené špecializované učebne, pestrá ponuka krúžkov, odborné poradenstvo (školský psychológ, špeciálny pedagóg).	

Názov organizácie:	
Základná škola, Pieninská 27, Banská Bystrica	
Právna forma:	rozpočtová organizácia
Sídlo organizácie:	Pieninská 27, 974 11 Banská Bystrica
Činnosť, ktorú vykonáva:	
Škola ponúka žiakom kvalitný výchovno-vzdelávací proces zabezpečený odbornými pedagogickými zamestnancami, individuálny prístup k deťom podľa konkrétnych potrieb a orientáciu na osobnosť žiaka, výchovné poradenstvo a odborný výkon špeciálneho pedagóga, kvalitnú prípravu a úspechy žiakov v mnohých súťažiach a olympiádach, komplexnú starostlivosť ŠKD pre žiakov 1. - 5. ročníka, ojedinelú a atraktívnu prázdninovú činnosť ŠKD, pestrú krúžkovú a záujmovú činnosť, výborné podmienky pre rozvoj záujmov v oblasti športu, možnosť reprezentačne hrať volejbal v súťažiach riadených Slovenskou volejbalovou federáciou a spolupráca so športovými klubmi a inštitúciami v rôznych oblastiach športu, klub aktivistov žiackeho života - žiacky parlament, rozhlasovú družinu a redakčnú radu; lyžiarsky, plavecký a korčuliarsky výcvik, školu v prírode, školské poznávacie výlety a exkurzie, prepojenosť školy a rodiny, príjemné prostredie a priestranné triedy.	

Názov organizácie:	
Základná škola Jozefa Gregora Tajovského Banská Bystrica	
Právna forma:	rozpočtová organizácia
Sídlo organizácie:	Gaštanová 12, 974 09 Banská Bystrica
Činnosť, ktorú vykonáva:	
Škola zameraná na rozvoj technického a prírodovedného rozvoja žiakov. Ako jediná škola v Banskej Bystrici a okolí má zriadené špeciálne triedy prípravného a prvého ročníka pre deti s narušenou komunikačnou schopnosťou. V priestoroch školy bolo otvorené Centrum techniky, tzv. CeTech. Jedná sa o jedinečný komplex odborných učební techniky na Slovensku. Zaručuje žiakom základnej školy bezkonkurenčné nadobúdanie technickej gramotnosti, t.j. technického myslenia, pracovných zručností, kreatívneho riešenia komplexných úloh. Zaujímavý študijný program ZŠ J. G. Tajovského a najmodernejšie technológie súčasnej doby, s ktorými žiaci v CeTechu pracujú, sú silným stimulom z hľadiska ich budúcej profesijnej orientácie. CNC stavebnice, 3D tlačiarne, laserová gravírovačka a mnoho iných technických zariadení žiakom otvárajú dvere do moderného sveta práce.	

Názov organizácie:	
Základná umelecká škola Jána Cikkera Banská Bystrica	
Právna forma:	rozpočtová organizácia
Sídlo organizácie:	Štefánikovo nábrežie 6, 974 01 Banská Bystrica
Činnosť, ktorú vykonáva:	
Základná umelecká škola Jána Cikkera Banská Bystrica poskytuje na území mesta vzdelanie v štyroch odboroch: v hudobnom, tanečnom, výtvarnom a literárno-dramatickom. Vyučovanie v ZUŠ je organizované na troch pracoviskách: Štefánikovo nábrežie 6 (hudobný odbor: hra na klavíri, keyboarde, husliach, gitare, elektrickej gitare, cimbale, zobcovej a priečnej flaute, trúbke, bicích nástrojoch, akordeóne a spev; výtvarný odbor: rozšírené vyučovanie keramiky, počítačová animácia, príprava na stredné a vysoké školy; tanečný odbor a literárno – dramatický odbor); Lazovná 62 (hudobný odbor: hra na klavíri, keyboarde, husliach, violončele, gitare, zobcovej flaute, trúbke, akordeóne, bicích nástrojoch, klarinete, saxofóne a spev a výtvarný odbor) a Internátna 2A (hudobný odbor: hra na klavíri, keyboarde, husliach, gitare, zobcovej a priečnej flaute, akordeóne a spev a výtvarný odbor).	

Názov organizácie:	
Centrum voľného času Banská Bystrica	
Právna forma:	rozpočtová organizácia
Sídlo organizácie:	Havranské 9, 974 04 Banská Bystrica
Činnosť, ktorú vykonáva:	
Centrum voľného času je samostatná rozpočtová organizácia s právnou subjektivitou. Okrem pravidelnej činnosti v záujmových útvaroch organizuje rôzne príležitostné podujatia formou jednorazových akcií alebo pravidelne sa opakujúcich ako napr. predmetové olympiády, okresné športové súťaže, besedy pre žiakov základných škôl a detí materských škôl, preventívne programy pre materské a základné školy.	

Príspevkové organizácie Mesta Banská Bystrica ku dňu 31.12.2019

Názov organizácie:	
Záhradnícke a rekreačné služby	
Právna forma:	príspevková organizácia
Sídlo organizácie:	Švermova 45, 974 04 Banská Bystrica
Činnosť, ktorú vykonáva:	
Výkon správy fondu vegetačných porastov v rozsahu platného VZN Mesta Banská Bystrica o tvorbe, údržbe a ochrane zelene; údržba mestskej zelene, detských ihrísk, pieskovísk a zverených technických zariadení; správa cintorínov, pohrebňa a cintorínska činnosť; správa krematória, kremačná činnosť; spoločensko-kultúrna a osvetová činnosť; organizácia programov, výstav predstavení, atď.; správa kultúrnych a rekreačných zariadení; prevádzka športovísk a športových zariadení; budovanie nových telovýchovných objektov a zariadení; správa zvereného majetku Mesta.	

Názov organizácie:	
Investorský útvar mesta	
Právna forma:	príspevková organizácia
Sídlo organizácie:	Československej armády 26, 974 01 Banská Bystrica
Činnosť, ktorú vykonáva:	
Architektonické činnosti - v súčasnosti nevyvíja činnosť	

Obchodné spoločnosti s majetkovou účasťou Mesta Banská Bystrica ku dňu 31.12.2019

Názov organizácie:	
MBB a. s.	
Právna forma:	akciová spoločnosť
Sídlo organizácie:	Československej armády 26, 974 01 Banská Bystrica
Činnosť, ktorú vykonáva:	
Prenájom nehnuteľností, investičná výstavba, správa bytových domov, prevádzka športových zariadení ako je Krytá plaváreň Štiavničky a Zimný štadión v Banskej Bystrici, predaj pozemkov a budovanie infraštruktúry v Priemyselnom parku Šalková (Industrial park).	

Názov organizácie:	
Mestské lesy Banská Bystrica s.r.o.	
Právna forma:	spoločnosť s ručením obmedzeným
Sídlo organizácie:	Dolný Harmanec 51, 976 03 Dolný Harmanec
Činnosť, ktorú vykonáva:	
Správa lesného majetku Mesta Banská Bystrica na vymedzenom území a vykonávanie hospodárskej činnosti (pestovanie lesa a ťažba dreva), poľnohospodárstvo a lesníctvo, vrátane nespracovaných poľnohospodárskych a lesných výrobkov na ďalšie spracovanie alebo predaj, poľovníctvo, ktoré vykonáva v poľovnom revíri Mesta Banská Bystrica na základe nájomnej zmluvy.	

Názov organizácie:	
Dopravný podnik mesta Banská Bystrica, a.s.	
Právna forma:	akciová spoločnosť
Sídlo organizácie:	Kremnička 53, 974 05 Banská Bystrica
Činnosť, ktorú vykonáva:	
Výkon verejnej pravidelnej Mestskej hromadnej dopravy v Banskej Bystrici, na území mesta Banská Bystrica, cestná motorová doprava - vnútroštátna nepravidelná autobusová doprava, vykonávanie medzinárodnej nepravidelnej autobusovej dopravy, prevádzkovanie dráhy: Trolejbusová mestská dráha v Banskej Bystrici, prevádzkovanie dopravy na dráhe: Trolejbusová mestská dráha v Banskej Bystrici.	

Názov organizácie:	
BB-BIOPower, a. s.	
Právna forma:	akciová spoločnosť
Sídlo organizácie:	Svoradova 1, 811 03 Bratislava
Činnosť, ktorú vykonáva:	
Výroba elektriny, inžinierske činnosti a poradenstvo.	

Názov organizácie:	
STEF Banská Bystrica, a.s.	
Právna forma:	akciová spoločnosť
Sídlo organizácie:	Zvolenská cesta 1, 974 05 Banská Bystrica
Činnosť, ktorú vykonáva:	
Elektroenergetika - výroba elektriny.	

Názov organizácie:	
BIC Banská Bystrica, s.r.o.	
Právna forma:	spoločnosť s ručením obmedzeným
Sídlo organizácie:	Rudohorská 33, 974 11 Banská Bystrica
Činnosť, ktorú vykonáva:	
Aktívna podpora podnikateľským subjektom ako aj verejnému sektoru a vytváranie atmosféry pre inovatívne podnikanie v regióne.	

Názov organizácie:	
Stredoslovenská vodárenská spoločnosť, a.s.	
Právna forma:	akciová spoločnosť
Sídlo organizácie:	Partizánska cesta 5, 974 01 Banská Bystrica
Činnosť, ktorú vykonáva:	
Poradenská, technická a odborná pomoc v oblasti výroby, úpravy, dodávky pitnej a úžitkovej vody, prevádzky vodovodov, kanalizácií a čistiarní odpadových vôd; vodohospodárske stavby; projektovanie, riešenie a vyhodnocovanie úloh hydrogeologického prieskumu, inžiniersko-geologického prieskumu a geologického prieskumu životného prostredia; prevádzkovanie verejných vodovodov I. až III. kategórie, prevádzkovanie verejných kanalizácií I. až III. kategórie.	

Názov organizácie:	
Zolka Zvolen, s.r.o.	
Právna forma:	spoločnosť s ručením obmedzeným
Sídlo organizácie:	Námestie SNP 3, 960 01 Zvolen
Činnosť, ktorú vykonáva:	
Ťažba, predaj a približovanie dreva, prenájom strojov a prístrojov, poradenstvo.	

Pri spracovaní konsolidovaného celku postupovalo Mesto Banská Bystrica metódou úplnej konsolidácie pri rozpočtových organizáciách, príspevkových organizáciách a pri obchodných spoločnostiach MBB a. s. a Mestské lesy Banská Bystrica s. r. o.

Metódou vlastného imania postupovalo Mesto v prípade obchodných spoločností: Dopravný podnik mesta Banská Bystrica, a. s., BB-BIOPOWER, a. s., a STEFE Banská Bystrica, a. s.

Ostatné majetkové podiely sú nižšie ako 20 % a z tohto dôvodu boli zahrnuté do konsolidovaných výkazov v účtovnej hodnote.

Spoločnosť	Základné imanie	Podiel na základnom imaní	Hodnota podielu na základnom imaní k 31.12.2019 bežného účtovného obdobia - netto
	EUR	%	EUR
Obchodné spoločnosti v zakladateľskej pôsobnosti a s majetkovou účasťou Mesta Banská Bystrica			
MBB a.s.	16 400 000	100,00%	16 400 000
Mestské lesy Banská Bystrica s.r.o.	211 598	100,00%	211 598
Obchodné spoločnosti s majetkovou účasťou Mesta Banská Bystrica v rámci konsolidácie			
Dopravný podnik mesta Banská Bystrica, a.s.	70 826	48,98%	34 692
BB-BIOPOWER, a. s.*	25 000	40,00%	10 000
STEFE Banská Bystrica, a.s.	8 968 400	34,00%	3 049 256
Obchodné spoločnosti s majetkovou účasťou Mesta Banská Bystrica zahrnuté do konsolidovaných výkazov v účtovnej hodnote			
BIC Banská Bystrica, s.r.o.	24 167	14,42%	3 486
Stredoslovenská vodárenská spoločnosť, a.s.	147 472 314	10,77%	15 882 760
Zolka Zvolen, s.r.o.**	9 960	10,00%	996

(*) majetkový podiel MBB a.s.

(**) majetkový podiel Mestské lesy Banská Bystrica s.r.o.

Majetkové podiely Mesta Banská Bystrica k 31.12.2019

Aktíva a pasíva

Najväčší podiel na majetku tvorí dlhodobý hmotný majetok, ktorý predstavuje 82,28 % z celkového majetku konsolidovaného celku. Medziročne dlhodobý hmotný majetok klesol o 0,74 %, v absolútnom vyjadrení o 1,787 mil. Eur. Hodnota dlhodobého nehmotného majetku klesla, a to o 9,23 %. V rámci krátkodobých aktív najvýraznejší pohyb sledujeme na účte zásob, kde hodnota poklesla absolútne o 933 tis. Eur na úroveň 3,009 mil. Eur. Na finančných účtoch objem prostriedkov vzrástol o 11,66 % (o 2,071 mil. Eur). Pohľadávky po lehote splatnosti klesli na úroveň 1 278 757,18 Eur, čo znamená pokles približne o 479 tis. Eur.

AKTÍVA	Netto 31.12.2019		Netto 31.12.2018		Index vývoja
	v EUR	%	v EUR	%	
Spolu majetok	289 558 144,94	100,00%	286 481 732,43	100,00%	0,0107
Neobežný majetok	260 017 550,88	89,80%	261 927 118,37	91,43%	-0,0073
Dlhodobý nehmotný majetok	1 393 521,65	0,48%	1 535 209,43	0,54%	-0,0923
Dlhodobý hmotný majetok	238 237 799,80	82,28%	240 024 998,77	83,78%	-0,0074
Dlhodobý finančný majetok	20 386 229,43	7,04%	20 366 910,17	7,11%	0,0009
Obežný majetok	29 145 839,46	10,07%	24 332 466,01	8,49%	0,1978
Zásoby	3 008 623,46	1,04%	3 942 074,69	1,38%	-0,2368
Zúčtovanie medzi subjektami verejnej správy	4 150 000,00	1,43%	0,00	0,00%	-
Dlhodobé pohľadávky	30 981,80	0,01%	24 775,25	0,01%	0,2505
Krátkodobé pohľadávky	2 120 652,47	0,73%	2 600 634,07	0,91%	-0,1846
Finančný majetok	19 835 581,73	6,85%	17 764 982,00	6,20%	0,1166
Prechodné účty aktívne	394 754,60	0,14%	222 148,05	0,08%	0,7770

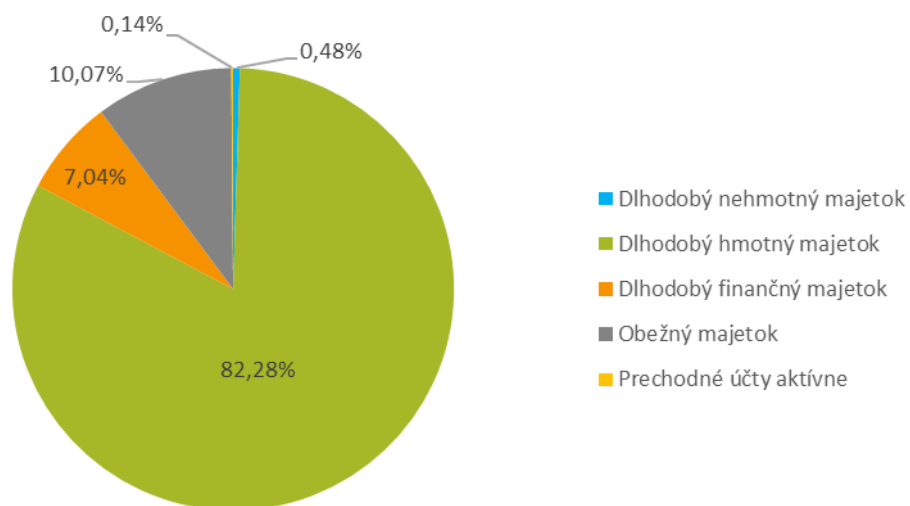
Konsolidované aktíva Mesta Banská Bystrica k 31.12.2019 a 31.12.2018 (v EUR)

Hodnota konsolidovaného výsledku hospodárenia dosiahla v porovnaní s minulým rokom len jednu štvrtinu (23,07 %), a to 1 270 864,04 Eur, čo v absolútnom vyjadrení predstavuje pokles približne o 4,24 mil. Eur.

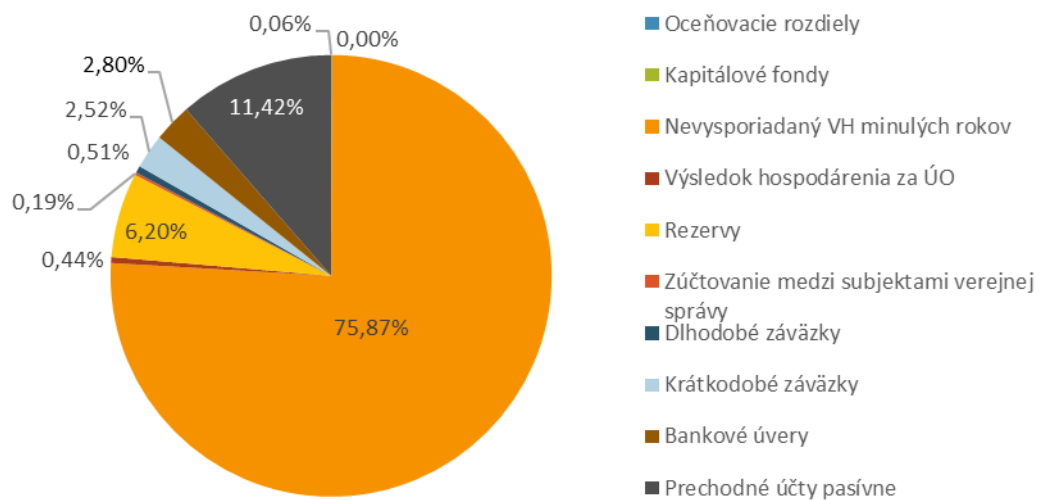
Hodnota rezerv poklesla v roku 2019 o 7,91 %. Zároveň došlo k miernemu poklesu dlhodobých záväzkov (pokles o 2,59 %) a výraznému nárastu krátkodobých záväzkov (nárast o 22,82 %).

PASÍVA	Netto 31.12.2019		Netto 31.12.2018		Index vývoja
	v EUR	%	v EUR	%	
Spolu vlastné imanie a záväzky	289 558 144,94	100,00%	286 481 732,43	100,00%	0,0107
Vlastné imanie	221 108 522,82	76,36%	220 190 780,06	76,86%	0,0042
Oceňovacie rozdiely	161 617,92	0,06%	161 617,92	0,06%	0,0000
Kapitálové fondy	0,00	0,00%	0,00	0,00%	-
Nevysporiadaný VH minulých rokov	219 676 040,86	75,87%	214 520 421,14	74,88%	0,0240
Výsledok hospodárenia za ÚO	1 270 864,04	0,44%	5 508 741,00	1,92%	-0,7693
Záväzky	35 378 704,00	12,22%	37 336 465,65	13,03%	-0,0524
Rezervy	17 944 854,61	6,20%	19 486 625,13	6,80%	-0,0791
Zúčtovanie medzi subjektami verejnej správy	535 842,73	0,19%	223 355,04	0,08%	1,3991
Dlhodobé záväzky	1 487 712,46	0,51%	1 527 303,87	0,53%	-0,0259
Krátkodobé záväzky	7 305 019,90	2,52%	5 947 923,72	2,08%	0,2282
Bankové úvery	8 105 274,30	2,80%	10 151 257,89	3,54%	-0,2015
Prechodné účty pasívne	33 070 918,12	11,42%	28 954 486,72	10,11%	0,1422

Konsolidované pasíva Mesta Banská Bystrica k 31.12.2019 a 31.12.2018

Vertikálna analýza konsolidovaných aktív Mesta Banská Bystrica k 31.12.2019

Vertikálna analýza konsolidovaných pasív Mesta Banská Bystrica k 31.12.2019

Náklady a výnosy

Konsolidovaný celok Mesta Banská Bystrica vykázal za rok 2019 v za svoju hlavnú činnosť zisk pred zdanením v sume 2 130 067,62 Eur. V rámci podnikateľskej činnosti však za rok 2019 vygeneroval stratu v sume -754 037,47 Eur, ktorá sa po odvedení dane z príjmov zvýšila na sumu - 859 203,58 Eur.

V prípade hlavnej činnosti konsolidovaného celku evidujeme pokles nákladov aj výnosov, v prípade nákladov o 10,41 % a v prípade výnosov o 14,30 %. Najväčší podiel majú osobné náklady, ktoré medziročne vzrástli o 16,06 %. Daňové výnosy a výnosy z poplatkov vzrástli o sumu 3 327 413,59 Eur, čo predstavuje nárast o 7,80 % oproti roku 2018. Výnosy z transferov a rozpočtových príjmov do rozpočtu obce a ňou zriadených rozpočtových a príjmových organizácií vzrástli o 17,91 %, pričom najväčší podiel na tom mali bežné transfery zo štátneho rozpočtu a od iných subjektov verejnej správy (podiel 91,33 %). Medziročný pokles nákladov a výnosov v súvislosti s tvorbou rezerv vznikol z dôvodu zmeny spôsobu účtovania. Zatiaľ čo v roku 2018 boli do výnosov rozpúšťané celé rezervy a v rámci nákladov vytvárané nové, od roku 2019 sa rezerva vytvorí a zúčtuje len v potrebnej výške rozdielu.

V prípade podnikateľskej činnosti konsolidovaného celku evidujeme nárast na strane výnosov aj nákladov, pričom nárast nákladov bol výraznejší v porovnaní s výnosmi, a tak dosiahnutá strata bola o 37,57 % väčšia v porovnaní s rokom 2018. Spomedzi nákladov najväčší podiel, viac než 25%, tvoria náklady na spotrebované služby, ktoré medziročne vzrástli viac než 2,5-násobne (absolútne o 1 305 tis. Eur). Vzrástli aj ostatné druhy nákladov, okrem nákladov na služby, ktoré medziročne klesli o 10,94 %. Takmer o 50% vzrástli rezervy a opravné položky. Druhý najväčší nárast výnosov prevádzkovej činnosti evidujeme na položke ostatných výnosov z prevádzkovej činnosti, ktoré v roku 2019 vzrástli o 48,62 % hodnoty roku 2018.

Konsolidovaný celok dosiahol v roku 2019 finančný výnos v objeme 14 949,89 Eur, z toho suma 11 985,88 Eur predstavovala výnos z predaja cenných papierov spoločnosťou MBB a. s. a suma 2 962 Eur je výnos, ktorý získala spoločnosť Mestské lesy Banská Bystrica s.r.o. Oproti tomu však stoja v konsolidovanom celku finančné náklady v objeme 74 081,59 Eur. Výsledkom hospodárenia finančnej činnosti je preto strata.

KONSOLIDOVANÉ ÚDAJE	2019						2018						Index vývoja 2019/2018		
Činnosť	Hlavná činnosť		Podnikateľská činnosť		SPOLU		Hlavná činnosť		Podnikateľská činnosť		SPOLU		Hlavná činnosť	Podnikateľská činnosť	SPOLU
	EUR	%	EUR	%	EUR	%	EUR	%	EUR	%	EUR	%			
NÁKLADY spolu	69 796 760,49	100,00%	7 067 603,38	100,00%	76 864 363,87	100,00%	77 909 080,34	100,00%	5 426 503,78	100,00%	83 335 584,12	100,00%	-0,1041	0,3024	-0,0777
<i>Prevádzková činnosť</i>	<i>59 762 006,38</i>	<i>85,62%</i>	<i>6 993 492,99</i>	<i>98,95%</i>	<i>66 755 499,37</i>	<i>86,85%</i>	<i>68 864 763,75</i>	<i>88,39%</i>	<i>5 345 285,19</i>	<i>98,50%</i>	<i>74 210 048,94</i>	<i>89,05%</i>	<i>-0,1322</i>	<i>0,3083</i>	<i>-0,1005</i>
Spotrebované nákupy	5 679 524,75	8,14%	1 824 366,77	25,81%	7 503 891,52	9,76%	5 526 944,25	7,09%	519 031,21	9,56%	6 045 975,46	7,25%	0,0276	2,5149	0,2411
Služby	14 786 354,32	21,18%	1 680 703,44	23,78%	16 467 057,76	21,42%	14 595 602,03	18,73%	1 887 203,92	34,78%	16 482 805,95	19,78%	0,0131	-0,1094	-0,0010
Osobné náklady	31 355 451,69	44,92%	1 608 030,55	22,75%	32 963 482,24	42,89%	27 016 011,49	34,68%	1 537 316,49	28,33%	28 553 327,98	34,26%	0,1606	0,0460	0,1545
Dane a poplatky	132 346,87	0,19%	8 280,27	0,12%	140 627,14	0,18%	131 872,27	0,17%	5 701,76	0,11%	137 574,03	0,17%	0,0036	0,4522	0,0222
Ostatné náklady na prevádzkovú činnosť	2 075 427,49	2,97%	636 374,55	9,00%	2 711 802,04	3,53%	489 426,85	0,63%	240 514,10	4,43%	729 940,95	0,88%	3,2405	1,6459	2,7151
Rezervy a opravné položky z prevádzkovej činnosti	1 167 353,87	1,67%	38 496,92	0,54%	1 205 850,79	1,57%	16 868 899,97	21,65%	12 736,34	0,23%	16 881 636,31	20,26%	-0,9308	2,0226	-0,9286
Odpisy dlhodobého majetku	4 565 547,39	6,54%	1 197 240,49	16,94%	5 762 787,88	7,50%	4 236 006,89	5,44%	1 142 781,37	21,06%	5 378 788,26	6,45%	0,0778	0,0477	0,0714
<i>Finančná činnosť</i>	<i>206 894,16</i>	<i>0,30%</i>	<i>74 081,59</i>	<i>1,05%</i>	<i>280 975,75</i>	<i>0,37%</i>	<i>193 444,52</i>	<i>0,25%</i>	<i>78 158,59</i>	<i>1,44%</i>	<i>271 603,11</i>	<i>0,33%</i>	<i>0,0695</i>	<i>-0,0522</i>	<i>0,0345</i>
Finančné náklady	206 894,16	0,30%	74 081,59	1,05%	280 975,75	0,37%	193 444,52	0,25%	78 158,59	1,44%	271 603,11	0,33%	0,0695	-0,0522	0,0345
Rezervy a opravné položky z finančnej činnosti	0,00	0,00%	0,00	0,00%	0,00	0,00%	0,00	0,00%	0,00	0,00%	0,00	0,00%	-	-	-
<i>Mimoriadna činnosť</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00%</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00%</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00%</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00%</i>	<i>1 045,00</i>	<i>0,02%</i>	<i>1 045,00</i>	<i>0,00%</i>	<i>-</i>	<i>-1,0000</i>	<i>-1,0000</i>
Náklady na transfery a náklady z odvodu príjmov	9 827 859,95	14,08%	28,80	0,00%	9 827 888,75	12,79%	8 850 872,07	11,36%	2 015,00	0,04%	8 852 887,07	10,62%	0,1104	-0,9857	0,1101

Rok	2019						2018						Index vývoja 2019/2018		
Činnosť	Hlavná činnosť		Podnikateľská činnosť		SPOLU		Hlavná činnosť		Podnikateľská činnosť		SPOLU		Hlavná činnosť	Podnikateľská činnosť	SPOLU
	EUR	%	EUR	%	EUR	%	EUR	%	EUR	%	EUR	%			
VÝNOSY spolu	71 926 828,11	100,00%	6 313 565,91	100,00%	78 240 394,02	100,00%	83 928 170,56	100,00%	4 878 385,33	100,00%	88 806 555,89	100,00%	-0,1430	0,2942	-0,1190
<i>Prevádzková činnosť</i>	<i>56 409 277,71</i>	<i>78,43%</i>	<i>6 298 616,02</i>	<i>99,76%</i>	<i>62 707 893,73</i>	<i>80,15%</i>	<i>70 678 378,30</i>	<i>84,21%</i>	<i>4 878 383,57</i>	<i>100,00%</i>	<i>75 556 761,87</i>	<i>85,08%</i>	<i>-0,2019</i>	<i>0,2911</i>	<i>-0,1701</i>
Tržby za vlastné výkony a tovar	4 173 291,08	5,80%	5 437 719,66	86,13%	9 611 010,74	12,28%	4 817 845,83	5,74%	4 315 044,29	88,45%	9 132 890,12	10,28%	-0,1338	0,2602	0,0524
Zmena stavu vnútroorganizačných zásob	0,00	0,00%	11 342,00	0,18%	11 342,00	0,01%	0,00	0,00%	-8 181,00	-0,17%	-8 181,00	-0,01%	-	2,3864	2,3864
Aktivácia	23 161,89	0,03%	0,00	0,00%	23 161,89	0,03%	16 995,36	0,02%	0,00	0,00%	16 995,36	0,02%	0,3628	-	0,3628
Daňové a colné výnosy a výnosy z poplatkov	45 994 955,56	63,95%	0,00	0,00%	45 994 955,56	58,79%	42 667 541,97	50,84%	0,00	0,00%	42 667 541,97	48,05%	0,0780	-	0,0780
Ostatné výnosy z prevádzkovej činnosti	3 855 977,11	5,36%	822 989,23	13,04%	4 678 966,34	5,98%	2 190 704,41	2,61%	553 753,46	11,35%	2 744 457,87	3,09%	0,7602	0,4862	0,7049
Zúčtovanie rezerv a opravných položiek	2 361 892,07	3,28%	26 565,13	0,42%	2 388 457,20	3,05%	20 985 290,73	25,00%	17 766,82	0,36%	21 003 057,55	23,65%	-0,8875	0,4952	-0,8863
<i>Finančná činnosť</i>	<i>374 878,97</i>	<i>0,52%</i>	<i>14 949,89</i>	<i>0,24%</i>	<i>389 828,86</i>	<i>0,50%</i>	<i>407 099,07</i>	<i>0,49%</i>	<i>1,76</i>	<i>0,00%</i>	<i>407 100,83</i>	<i>0,46%</i>	<i>-0,0791</i>	<i>8493,2557</i>	<i>-0,0424</i>
Finančné výnosy	374 878,97	0,52%	14 949,89	0,24%	389 828,86	0,50%	407 099,07	0,49%	1,76	0,00%	407 100,83	0,46%	-0,0791	8493,2557	-0,0424
Rezervy a opravné položky z finančnej činnosti	0,00	0,00%	0,00	0,00%	0,00	0,00%	0,00	0,00%	0,00	0,00%	0,00	0,00%	-	-	-
<i>Mimoriadna činnosť</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00%</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00%</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00%</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00%</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00%</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00%</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>
Výnosy z transferov a rozpočtových príjmov	15 142 671,43	21,05%	0,00	0,00%	15 142 671,43	19,35%	12 842 693,19	15,30%	0,00	0,00%	12 842 693,19	14,46%	0,1791	-	0,1791

Rok	2019			2018			Index vývoja 2019/2018		
Činnosť	Hlavná činnosť	Podnikateľská činnosť	SPOLU	Hlavná činnosť	Podnikateľská činnosť	SPOLU	Hlavná činnosť	Podnikateľská činnosť	SPOLU
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR			
Výsledok hospodárenia pred zdanením	2 130 067,62	-754 037,47	1 376 030,15	6 019 090,22	-548 118,45	5 470 971,77	-0,6461	-0,3757	-0,7485
Splatná daň z príjmov	0,00	105 166,11	105 166,11	0,00	-37 769,23	-37 769,23	-	3,7844	3,7844
Dodatčne platená daň z príjmov	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-
Výsledok hospodárenia po zdanení	2 130 067,62	-859 203,58	1 270 864,04	6 019 090,22	-510 349,22	5 508 741,00	-0,6461	-0,6836	-0,7693

Konsolidované výnosy a náklady Mesta Banská Bystrica za rok 2019 a 2018

Výbor pre audit

Mesto Banská Bystrica, ako účtovná jednotka, bola v roku 2019 auditovaná audítorskou spoločnosťou Accept Audit & Consulting, s. r. o. Na základe legislatívnych predpisov týkajúcich sa zvýšenia objektívneho posúdenia vykonaného auditu, bolo potrebné v zmysle zákona č. 423/2015 Z. z. o štatutárnom audite v z. n. p. zriadiť Výbor pre audit.

Rozsah pôsobnosti Výboru pre audit je upravený v § 34 ods. 4 zákona 423/2015 Z. z. v z. n. p. Jeho hlavnou úlohou je sledovanie procesu zostavovania individuálnej a konsolidovanej účtovnej závierky, dodržiavanie osobitných predpisov a predkladanie odporúčania a návrhov na zabezpečenie integrity tohto procesu. V neposlednom rade má sledovať nezávislosť audítorskej spoločnosti a informovať riadiaci orgán účtovnej jednotky o výsledku štatutárneho auditu konsolidovanej účtovnej závierky, zohľadňuje svoje zistenia a závery prezentuje úradu.

Výbor pre audit má najmenej troch členov a môže byť zriadený ako samostatný výbor, alebo ako výbor riadiaceho orgánu, alebo ako výbor dozorného orgánu. Najmenej jeden člen výboru pre audit musí mať odbornú prax v oblasti účtovníctva alebo štatutárneho auditu. Členovia výboru pre audit ako celok musia mať kvalifikáciu vhodnú pre sektor, v ktorom účtovná jednotka pôsobí. Nadpolovičná väčšina členov výboru pre audit musí byť nezávislá. Ak sú všetci členovia výboru pre audit členmi riadiaceho orgánu alebo dozorného orgánu, nemusia spĺňať podmienku, že väčšina členov výboru pre audit je nezávislá.

Mestské zastupiteľstvo schválilo zriadenie Výboru pre audit na svojom zasadnutí dňa 20.6.2017 uznesením č. 837/2017. V zmysle § 34 zákona o štatutárnom audite má mať výbor minimálne 3 členov. Do funkcie členov Výboru pre audit Mesta Banská Bystrica boli zvolení:

- doc. Ing. Zuzana Šuranová, PhD.,
- Ing. Marta Skřivánková,
- Ing. Daniel Eliáš, CA.

Listom doručeným dňa 14.03.2018 sa Ing. Daniel Eliáš, CA vzdal členstva. Za novú členku Výboru pre audit Mesta Banská Bystrica zvolilo Mestské zastupiteľstvo uznesením č. 1056/2018 na svojom zasadnutí dňa 24.apríla 2018 Ing. Annu Harmaniakovú, PhD.

Všetci traja členovia spĺňajú podmienku odbornosti z oblasti verejnej správy a účtovníctva.

Ostatné dôležité informácie

Prijaté granty a transfery

V priebehu roku 2019 prijalo Mesto granty a transfery v celkovej hodnote 16 138 967 Eur. Vo výške 12 240 859 Eur boli určené transfery pre rozpočtové organizácie Mesta, t. j. základné školy, základnú umeleckú školu a Centrum voľného času. Ďalších takmer 1 101 tis. Eur bolo určených na výdavky spojené s výkonom sociálnej dlhodobej starostlivosti a poskytovanie opatrovateľskej služby. Finančné prostriedky vynaložené na rekonštrukcie materských škôl boli Mestu refundované z európskych zdrojov a štátneho rozpočtu v rámci realizácie projektov rozširovania kapacít MŠ Karpatská 3 a MŠ Strážovská 3. V prípade projektu znižovania energetickej náročnosti MŠ 9.mája 26 časť prostriedkov Mesto získalo aj na základe predfinancovania. Finančné prostriedky získané pre tento účel vďaka európskym projektom boli v celkovej hodnote 525 tis. Formou refundácie získalo Mesto tiež prostriedky na budovanie ďalšieho úseku cyklotrasy v časti od Europa Shopping Center Banská Bystrica až po Podlavice, a to v objeme 335 tis. Eur. Sumu 327 tis. Eur Mesto získalo formou dotácie Úradu vlády SR na opravy miestnych komunikácií pri príležitosti Osláv 75. výročia SNP. Na úhradu nákladov spojených s preneseným výkonom štátnej správy na rôznych úsekoch prijalo Mesto od štátu celkovo približne 318 tis. Eur. V rámci „obedov zadarmo“ pre predškolákov v MŠ a podpory výchovy k stravovacím návykom Mesto obdržalo transfer vo výške viac než 291 tis. Eur. Účelom transferu vo výške 38 tis. Eur bola obnova Pamätníka obetiam fašizmu v Kremničke. Transfer v sume 15 tis. Eur bol zdrojom krytia pre výdavky na zakúpenie a inštaláciu kamier v rámci projektu mestskej polície Zvýšenie prevencie kriminality v siedmich problémových lokalitách. Sumu 10 tis. Eur sa podarilo získať formou dotácie na rekonštrukciu sociálnych zariadení v ZŠ s MŠ Radvanská 1 a rôzne menšie sumy boli použité na financovanie výdavkov vynaložených v rámci podujatí, ako sú napr. Radvanský jarmok, Hudobná jar, Dixielandový festival alebo Klauni rozdávať smiech.

Udalosti osobitného významu po skončení účtovného obdobia

Po 31.12.2019 do dňa zostavenia konsolidovanej účtovnej závierky nedošlo k takým skutočnostiam, ktoré by ovplyvnili resp. zmenili výsledky vykázané v účtovnej evidencii a v účtovných výkazoch konsolidovaných účtovných jednotiek k 31.12.2019.

Významné riziká a neistoty, ktorým je účtovná jednotka vystavená

Dňa 12.03.2020 bola Ústredným krízovým štábom vyhlásená mimoriadna situácia na celom území Slovenskej republiky, pričom druh a rozsah mimoriadnej udalosti je šíriaca sa nákaza ochorenia COVID-19. Súčasne zasadol Krízový štáb mesta Banská Bystrica, ktorý zahájil sériu opatrení s cieľom minimalizovať ohrozenie obyvateľstva na území mesta Banská Bystrica. Opatrenia súvisiace s ochranou zdravia obyvateľstva majú dopad na ekonomickú kondíciu štátu vrátane dopadov na zamestnanosť či podnikateľské prostredie, a to aj v meste Banská Bystrica.

Ministerstvo financií SR avizovalo **pokles** daňových príjmov, pričom tento fakt má dopad aj na daň z príjmu fyzických osôb, tzv. **podielových daní**, ktoré sú hlavnou príjmovou zložkou rozpočtov samospráv. Súčasne mesto zaznamenáva ďalšie **negatívne vplyvy ohrozujúce platobnú schopnosť** Mesta Banská Bystrica a jeho organizácií v zakladateľskej a zriaďovateľskej pôsobnosti:

- ✓ výpadok príjmov z miestnych daní a poplatkov,
- ✓ výpadok dane z ubytovania,

- ✓ výpadok poplatkov v školách a školských zariadeniach až do ich otvorenia (keďže došlo k uzatvoreniu škôl a školských zariadení, mesto pristúpilo k odpusteniu poplatkov vybraných od rodičov žiakov)
- ✓ výpadok vlastných príjmov z nájomného,
- ✓ vyššia strata z prevádzky mestskej hromadnej dopravy z dôvodu výrazného poklesu na tržbách z cestovného.

Zo strany Mesta Banská Bystrica bola **zahájená kombinácia opatrení** s cieľom zvládnuť prichádzajúcu ekonomickú krízu. Opatrenia obsahujú:

1. riadenie cash-flow s cieľom zabezpečenia platieb svojich záväzkov; dochádza k utlmeniu výdavkov vyplývajúcich z opatrení štátu a k postupnému utlmovaniu ďalších výdavkov, ktoré si nevyžadujú okamžité plnenie,
2. plánované škrtky vo výdavkoch bežného rozpočtu, tzn. škrtky týkajúce sa:
 - dotácií poskytovaných mestom (okrem dotácií v sociálnej oblasti),
 - podujatí mesta (kultúrnych, športových a iných),
 - propagácie mesta,
 - prevádzkových výdavkov mestského úradu,
 - údržby objektov mesta,
 - príspevkov príspevkovej organizácii,
 - príspevkov neziskovým organizáciám,
 - výdavkov na originálne kompetencie materských škôl a zariadení školského stravovania v materských školách,
 - transferov na originálne kompetencie rozpočtových organizácií (školské jedálne v ZŠ a školské kluby),
 - príspevkov na prevádzku neštátnych školských zariadení,
 - údržby miestnych komunikácií,
 - atď.,
3. schválenie účelu použitia rezervného fondu mesta a jeho následné plánované použitie,
4. presmerovanie krytia kapitálových príjmov na prevádzku, a teda redukcia plánovaných investícií
5. schválenie zmeny účelu použitia zdrojov fondu minulých rokov na prevádzku, redukcia plánovaných výdavkov v podobe odloženia splátok istín úverov.

V obchodných spoločnostiach môže mať pandémia COVID-19 za následok **zníženie príjmov** spoločností. Príspevková organizácia ZAaRES z dôvodu pandémie COVID-19 obmedzila výkony v oblasti hlavnej činnosti, a to práce zamerané na údržbu verejnej mestskej zelene, výsadbu kvetinových záhonov, údržbu detských ihrísk a pieskovísk, čo bude mať dopad aj na plnenie rozpočtu a výšku príspevkov od zriaďovateľa. V podnikateľskej činnosti príspevková organizácia eviduje aj zníženie tržieb z poskytovania cintorínskych a kremačných služieb. Spoločnosť MBB a. s. na základe Opatrenia Úradu verejného zdravotníctva Slovenskej republiky bola nútená zatvoriť prevádzky športových zariadení.

V účtovnej jednotke konsolidovaného celku Dopravný podnik mesta Banská Bystrica a.s. boli prijaté obmedzenia v oblasti dopravy v záujme zníženia nákladov v rámci výkonu dopravy vo verejnom záujme v nadväznosti na vládne opatrenia (uzatvorenie škôl, predškolských zariadení, úpravy pracovnej doby zamestnávateľmi v meste Banská Bystrica, a pod.), na zníženie počtu cestujúcich cca o 75 %, ako aj v súvislosti so zvýšenými nákladmi na bezpečnostné opatrenia v doprave (ochranné a dezinfekčné prostriedky vozidiel a pracovných priestorov). Uvedené skutočnosti sa môžu v nasledujúcom období prejavíť výrazným znížením daňových výnosov samosprávy, znížením príjmov z predaja služieb a z prenájmov nebytových priestorov, poklesom príjmov spoločnosti z prepravných

služieb, čo môže negatívne ovplyvniť plynulé financovanie záväzkov a splácanie úverov, prípadne pozastavenie realizácie niektorých plánovaných investičných zámerov v účtovných jednotkách konsolidovaného celku.

Pretože sa situácia stále vyvíja, vedenie konsolidujúcej účtovnej jednotky si nemyslí, že je možné poskytnúť kvantitatívne odhady potenciálneho vplyvu súčasnej situácie na účtovné jednotky konsolidovaného celku. Akýkoľvek negatívny vplyv resp. straty zahrnie konsolidujúca účtovná jednotka Mesto Banská Bystrica do konsolidovanej účtovnej závierky za rok 2020. Konsolidujúca účtovná jednotka Mesto Banská Bystrica zvažila všetky potenciálne dopady COVID-19 na hlavnú aj podnikateľskú činnosť a dospela k záveru, že tieto dopady nemajú významný vplyv na schopnosť pokračovať nepretržite v činnosti vo všetkých subjektoch konsolidovaného celku.

Na prebiehajúce súdne spory Mesto tvorí účtovnú rezervu pre prípad negatívneho výsledku, a tak zohľadňuje hroziace riziko.

Predpokladaný budúci vývoj v roku 2020

V dôsledku mimoriadnej situácie na celom území Slovenskej republiky spôsobenej nákazou ochorením COVID-19 došlo v marci 2020 k **uzatvoreniu škôl a školských zariadení**. V júni bola obnovená dobrovoľná školská dochádzka pre materské školy, prvý stupeň základných škôl a na konci mesiaca aj pre druhý stupeň základných škôl. Dňa 18.08.2020 Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR zverejnilo na svojej webovej stránke manuály pre školy a školské zariadenia, ktoré upravujú organizáciu a podmienky výchovy a vzdelávania pre školský rok 2020/2021, pričom v súvislosti so šírením koronavírusu sa plánuje postupovať individuálne podľa situácie v každom regióne, prípadne v danom školskom zariadení. Opätovné celoplošné zatváranie škôl sa neplánuje.

Pandémia koronavírusu spôsobila veľké zmeny v športových kalendároch pre rok 2020 aj 2021. **Európsky olympijský festival mládeže (EYOF)** v Banskej Bystrici má nový termín, multišportové podujatie sa pod Urpínom uskutoční od 24. do 30. júla 2022. Presun zapríčinilo preloženie Hier XXXII. olympiády v Tokiu z leta 2020 práve na pôvodný termín EYOF v lete 2021. O presunutí XVI. letného EYOF rozhodli Európske olympijské výbory spoločne s organizačným výborom. EYOF sa v Banskej Bystrici mal pôvodne konať od 25. do 31. júla 2021. Olympijské hry v Tokiu však pre koronakrízu presunuli na termín od 23. júla do 8. augusta 2021, čím sa obe podujatia dostali do termínovej kolízie. Rok navyše pre prípravu podujatia môže výrazne pomôcť hlavne vo výstavbe a rekonštrukcii športovísk. Do konania podujatia by mala byť ukončená rekonštrukcia národného atletického štadióna ako aj zimného štadióna. Od výstavby mestskej športovej haly sa upustilo. Podľa štúdie je totiž predpokladaná hodnota celej stavby 12 mil. Eur, pričom mesto mohlo počítať so štátnou dotáciou 6,7 mil. Eur. Podľa vedenia Mesta sú však v súčasnosti pre mesto dôležitejšie základné komunálne potreby, ako je oprava ciest a chodníkov a ďalšie.

Z dôvodu šírenia koronavírusu boli zrušené aj mnohé ďalšie športové podujatia a kultúrne podujatia organizované Mestom. 363. Radvanský jarmok bude v roku 2020 komornejší a iný, na aký boli obyvatelia mesta doposiaľ zvyknutí. Program **363. Radvanského jarmoku** sa rozptýli do nádvorí v centre mesta, čím chce samospráva predísť nadmernému zhromažďovaniu sa ľudí. Vzhľadom k skutočnosti, že Mesto Banská Bystrica ako organizátor jarmoku berie maximálny ohľad na dodržanie všetkých opatrení, Radvanský jarmok bude v roku 2020 bez zábavných atrakcií a stánkov s občerstvením.

Náklady na činnosť v oblasti výskumu a vývoja

Účtovná jednotka v roku 2019 nemala žiadne náklady, výdavky na činnosti v oblasti výskumu a vývoja.

Návrh na vysporiadanie prebytku a rozdelenie zisku roku 2019

Mestské zastupiteľstvo uznesením zo dňa 23. júna 2019 č. 499/2020 – MsZ schválilo:

- a) Záverečný účet Mesta Banská Bystrica za rok 2019,
- b) celoročné hospodárenie Mesta Banská Bystrica za rok 2019 bez výhrad,
- c) prebytok bežného a kapitálového hospodárenia Mesta Banská Bystrica za rok 2019 vo výške 2 983 109,99 Eur, zistený podľa § 10 ods. 3 písm. a) a b) zákona 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a doplnení niektorých zákonov v z. n. p., z ktorého sa vylučujú nevyčerpané účelovo určené finančné prostriedky zo štátneho rozpočtu a Európskej únie, alebo na základe osobitného predpisu:
 - nevyčerpané bežné účelové prostriedky v sume 910 471,59 Eur,
 - nevyčerpané kapitálové účelové prostriedky v sume 15 000,00 Eur,
- d) prevod upraveného prebytku bežného a kapitálového rozpočtu po vylúčení účelovo určených prostriedkov vo výške 2 020 018,43 Eur do peňažných fondov, a to nasledovne:
 - do rezervného fondu vo výške 10% z upraveného prebytku v sume 205 763,84 Eur,
 - do fondu minulých rokov vo výške 1 814 254,59 Eur,
- e) prevod výsledku hospodárenia podnikateľskej činnosti po zdanení za rok 2019 vo výške 37 619,97 Eur do fondu minulých rokov,
- f) prevod rozdielu medzi príjmami a výdavkami finančných operácií po vylúčení prostriedkov z prijatých zábezpek, z nevyčerpanej dotácie a grantu poskytnutých v minulých rokoch, zostatku prostriedkov podnikateľskej činnosti z roku 2018, zostatku fondu opráv za rok 2018 a prostriedkov získaných z verejnej zbierky, a to vo výške 127 306,25 Eur do fondu minulých rokov.
- g) Použitie fondu minulých rokov nasledovne:
 - 1. v objeme 314 000 Eur na financovanie projektu Multifunkčná športová hala Banská Bystrica,
 - 2. v objeme 38 000 Eur na rekonštrukciu kotolní, hydraulické vyregulovanie a termostatizáciu objektov základných a materských škôl,
 - 3. v objeme 1 627 180,81 Eur na splátky istín úverov.

Prílohy

- Príloha č.1: Orgány samosprávy na roky 2018-2022
- Príloha č.2: Organizačná štruktúra úradu Mesta Banská Bystrica platná k 31.12.2019
- Príloha č.3: Individuálna účtovná závierka Mesta Banská Bystrica k 31.12.2019
- Príloha č.4: Správa audítora o overení individuálnej účtovnej závierky Mesta Banská Bystrica k 31.12.2019
- Príloha č.5: Konsolidovaná účtovná závierka Mesta Banská Bystrica k 31.12.2019
- Príloha č.6: Správa audítora o overení konsolidovanej účtovnej závierky a konsolidovanej výročnej správy k 31.12.2019

VÝROČNÁ SPRÁVA KONSOLIDOVANÉHO CELKU MESTA BANSKÁ BYSTRICA za rok 2019

Výročná správa konsolidovaného celku Mesta Banská Bystrica za rok 2019 bola vzatá na vedomie
Mestským zastupiteľstvom uznesením zo dňa **10. novembra 2020** číslo **596/2020 - MsZ**.

Osoba zodpovedná za vypracovanie
výročnej správy konsolidovaného celku
Mesta Banská Bystrica
za rok 2019:

Mgr. Zuzana Detková
vedúca odd. rozpočtu a ekonomických analýz

Štatutárny orgán:

Ján Nosko
primátor mesta

Príloha č.1:

Orgány samosprávy na roky 2018 - 2022

Orgány samosprávy na roky 2018 - 2022

Ján Nosko
primátor

Mgr. Jakub Gajdošík
1. viceprimátor

Ing. Milan Lichý
2. viceprimátor

Členovia mestskej rady 2018 - 2022

1. Jakub Gajdošík
2. Igor Kašper
3. Milan Lichý
4. Stanislav Mičev
5. Marek Modranský
6. Vladimír Pirošík
7. Milan Smädo
8. Martin Turčan

Poslanci mestského zastupiteľstva

Volebné obdobie 2018 – 2022

Volebný obvod č. 1 Centrum

Ing. Mgr. David
Kapusta

Ing. Mgr. Pavol
Katreniak

Ing. Miriam
Lapunková, MBA

PhDr. Stanislav
Micev, PhD.

MUDr. Ľudvik
Nábělek, PhD.

Mgr. Radoslav
Ocharovich

Volebný obvod č. 2 Majer, Uhlisko, Senica, Šalková

PhDr. Marcel
Pecník

Ing. Martin Oradníček

Volebný obvod č. 3 Sásová, Rudlová

Mgr. Jakub Gajdošik

doc. PhDr. Martin
Klus, PhD., MBA

Ing. Andrej Leitner

Ing. Milan Lichý

Ing. Martin Majling

Mgr. Matúš Molitoris

Mgr. Vladimír Pirošik

Ing. Michal Skantár

Ing. Martin Turčan

Volebný obvod č. 4 Jakub, Kostiviarska, Ufanka, Podlavice, Skubín

MUDr. Jozef Baláž

doc. RNDr. Katarína
Čižmarová, CSc.

Mgr. Daniel Karas

Ing. arch. Hana Kanová

Mgr. Marek Modranský

Dobomír Moryčka

Ing. Peter
Pohaničnik, PhD.

PhDr. Vladimír
Šklenka, PhD.

Ing. Lucia Škahanová

Volebný obvod č. 5 Fončorda

Volebný obvod č. 6 Radvaň

prof. MUDr. Svetozár
Džuhovský, CSc.

Erika Karová

Vladimír Moravčík

Volebný obvod č. 7 Iliaš, Kráľová, Kremnička, Pršíanska terasa, Rakytovce

Ing. Igor Kalper

Milan Smádo

Príloha č.2:
Organizačná štruktúra úradu
Mesta Banská Bystrica platná k 31.12.2019

ORGANIZČNÁ ŠTRUKTÚRA MESTA A MESTSKÉHO ÚRADU V BANSKEJ BYSTRICI

